PRIJEDLOG

ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Prijedloga Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

OCJENA STANJA

Zakonodavni okvir razvoja sustava znanosti i visokog obrazovanja temelji se na Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Zakonu o Hrvatskoj zakladi za znanost, Zakonu o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru te provedbenim propisima koji iz njih proizlaze.

Navedeni zakoni propisuju osnovni institucionalni okvir za razvoj i provedbu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Središnje tijelo državne uprave nadležno za razvoj znanstvene djelatnosti jest Ministarstvo znanosti i obrazovanja (dalje u tekstu: Ministarstvo), koje je odgovorno i za razvoj financijskih instrumenata državnog proračuna za potporu visokoobrazovnoj i znanstvenoj djelatnosti u javnom sektoru. Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (dalje u tekstu: Nacionalno vijeće) najviše je savjetodavno i stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj. Hrvatska zaklada za znanost neovisna je institucija koja osigurava financijsku potporu za provedbu znanstvenih projekata po kriterijima znanstvene izvrsnosti. Agencija za znanost i visoko obrazovanje neovisna je javna ustanova koja brine o osiguravanju i unapređivanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju te provodi postupke akreditacije i vrednovanja znanstvenih organizacija u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Sustav znanstvenih organizacija Republike Hrvatske čini osam javnih sveučilišta i tri privatna sveučilišta, 25 javnih znanstvenih instituta te 66 javnih i privatnih ustanova i trgovačkih društava koja su akreditirana za znanstvenu djelatnost.

Razvoj visokoobrazovnog sustava i znanstvenih istraživanja temelji se na Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije (dalje u tekstu: Strategija). Financijsku podršku razvoju znanosti i visokog obrazovanja osigurava primarno Vlada Republike Hrvatske kroz državni proračun.

Ulaskom u EU Hrvatska je izložena puno lakšoj mogućnosti odlaska najboljih studenata,

znanstvenika i nastavnika u kvalitetne visokoobrazovne i znanstvene ustanove izvan Hrvatske, a istodobno se naše gospodarstvo suočava s mnogo jačom i izravnijom konkurencijom.

Nažalost, hrvatski sustav znanosti i visokog obrazovanja nije dovoljno prilagođen novim izazovima i okolnostima, što se očituje u brojnim pokazateljima koji mjere znanstvenu, tehnološku i visokoobrazovnu uspješnost na razini EU-a. Među ostalim:

Sustav visokog obrazovanja: Neovisno ocjenjivanje sveučilišnih okružja upućuje na to da je hrvatski sustav visokog obrazovanja posljednji u EU-u ("ranking of national systems of higher education undertaken under the auspices of the Universitas 21 (U21) network of universities"). Evaluacija ističe da je Hrvatska po četiri ključna kriterija pri dnu EU-a:

- **Financiranje i sustav financiranja:** Iza Hrvatske su tri zemlje po ovom kriteriju.
- **Okružje:** Ovaj kriterij obuhvaća raznovrsnost i kvalitetu okružja u kojem student djeluje, što uključuje parametre kao što je financijska autonomija sveučilišta, kvaliteta i transparentnost zakonodavnog okružja te udio žena na akademskim pozicijama. Iza Hrvatske po ovom je kriteriju samo Grčka.
- **Povezanost:** Ovaj kriterij obuhvaća postotak stranih studenata, postotak znanstvenih radova u suautorstvu s međunarodnim znanstvenicima, postotak članaka u suautorstvu s gospodarstvom, opseg suradnje znanosti i gospodarstva. Iza Hrvatske po ovom su kriteriju samo Rumunjska i Poljska.
- **Ishodi:** Ovaj kriterij obuhvaća broj znanstvenih radova, kvalitetu sveučilišta sukladno rangiranju po Shanghai Jiao Tong listi, broj znanstvenika po stanovniku, postotak populacije između 25 i 64 godina s visokoškolskom diplomom, zapošljivost studenata nakon diplomiranja / relevantnost studija za gospodarstvo. Iza Hrvatske po ovom su kriteriju samo Bugarska i Rumunjska.

Posebno je porazna činjenica da hrvatski visokoškolski sustav pada na začelje svih država EU-a kada se sva četiri kriterija razmotre u cjelini.

Projektna i znanstvena uspješnost: Relevantna mjera znanstvene izvrsnosti i kvalitete suradnje znanosti s visokotehnološkim gospodarstvom jest uspješnost dobivanja projekata financiranih iz sredstava europskog okvirnog programa Obzor2020 za istraživanje i inovacije. Nažalost, kao što se vidi iz Slike 1., Hrvatska je po ovoj ključnoj mjeri pri začelju EU-a – lošije su rangirani samo Bugarska, Poljska i Rumunjska.

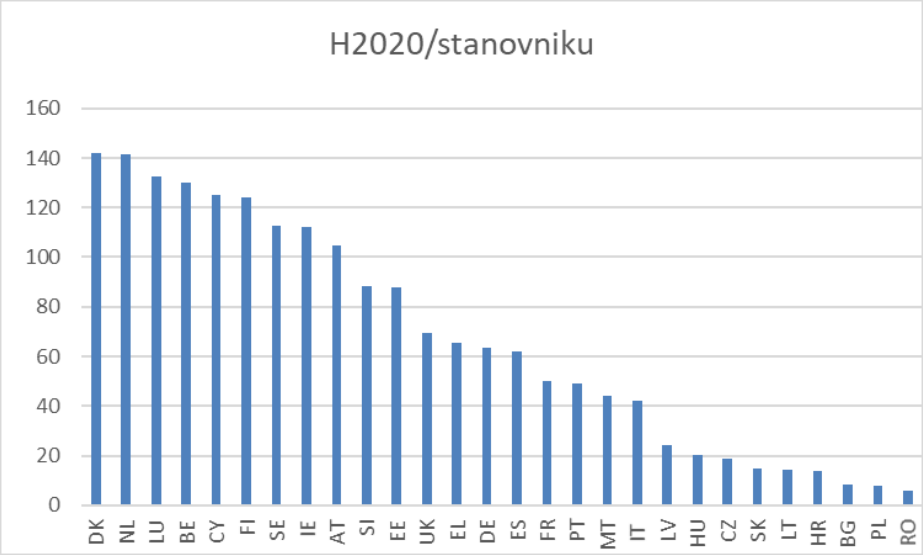

Slika 1.: Dobiveni iznos iz projekata Obzor2020 u eurima po stanovniku države EU-a

(Eurostat)

Podaci su za Hrvatsku opet porazni kad se zasebno gledaju ERC-ovi projekti – najkompetitivniji projekti EU-a s najvećim znanstvenim i dugoročno gospodarskim utjecajem. Indikativno je i da Hrvatska ima najveći omjer dobitnika ERC-ovih projekata izvan matične zemlje, na stranim institucijama (19), u odnosu na dobitnike ERC-ovih projekata koji su zaposleni u Hrvatskoj (3). To je pokazatelj da je naš visokoobrazovni i znanstveni sustav iznimno nekonkurentan; u njemu se najbolji znanstvenici teško mogu afirmirati te se stoga i ne žele znanstveno angažirati u Hrvatskoj, nego svoju karijeru ostvaruju na kvalitetnijim, inozemnim ustanovama.

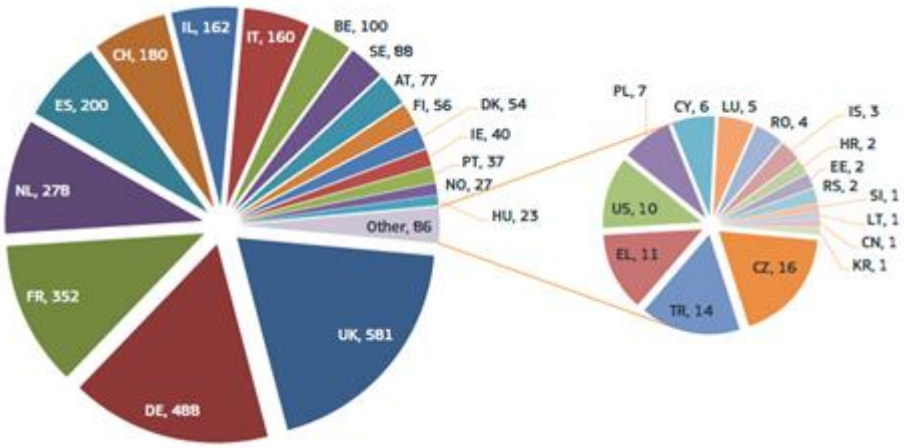

Slika 2.: Broj dobitnika ERC-ovih projekata po zemlji, stanje 2017. (DG Research and innovation)

Važan indikator kvalitete znanosti je i postotak objavljenih vrhunskih znanstvenih radova u odnosu na sve objavljene znanstvene radove. Nažalost, i po tome indikatoru Hrvatska stoji jako loše. Posebno je porazna činjenica, kao što pokazuje Slika 3., da se taj postotak nije poboljšao u posljednjih 15-ak godina, za razliku od brojnih novih članica EU-a koje su uspješno provele reforme u visokom obrazovanju i znanosti.

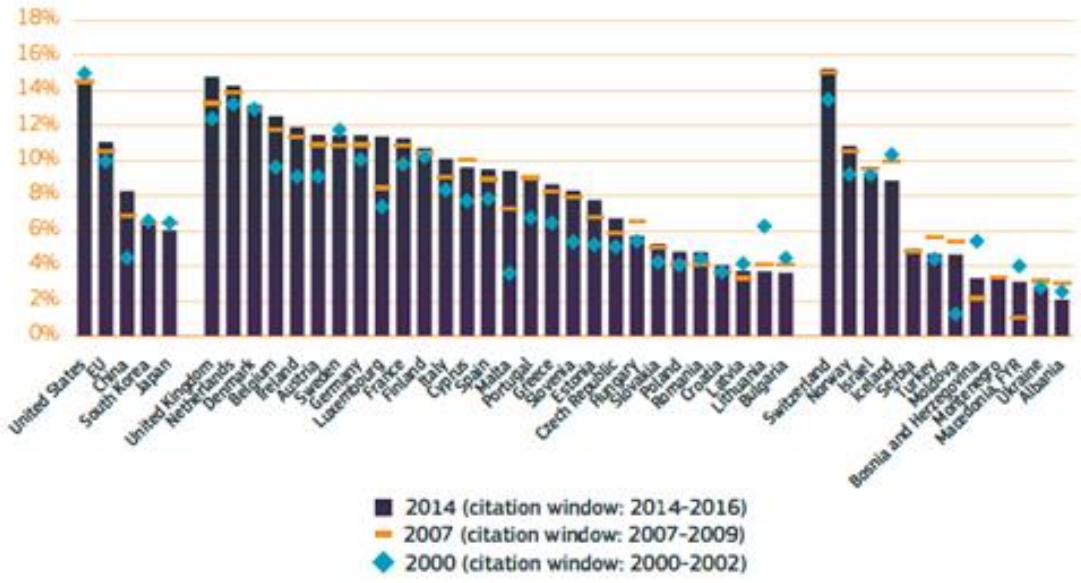

Slika 3.: Postotak objavljenih vrhunskih znanstvenih radova u odnosu na sve objavljene znanstvene radove, 2002., 2007. i 2014. godina (DG Research and innovation)

Znanost i gospodarstvo: Istraživački i inovacijski rezultati Hrvatske znatno su ispod prosjeka EU-a, što se očituje pretposljednjim mjestom po broju patenata po stanovniku (Slika 4.). S tako lošim rezultatima u istraživanju i inovacijama Hrvatska ima ograničene kapacitete za konkurentnost u globalnom lancu vrijednosti. U zadnjem izvješću o globalnoj kompetitivnosti Svjetskog ekonomskog foruma Hrvatska je 74. od 137 država. Najniže je mjesto postigla upravo u inovacijama, 106., a ono se sastoji od sljedećih komponenata:

- Kapacitet za inovacije: 120. mjesto.
- Kvaliteta znanstvenoistraživačkih institucija: 66. mjesto.
- Ulaganje tvrtka u istraživanje i razvoj: 97. mjesto.
- Suradnja znanosti i industrije u istraživanju i razvoju: 118. mjesto.
- Vladina nabava naprednih tehnoloških proizvoda: 134. mjesto.
- Dostupnost znanstvenika i inženjera: 95. mjesto.
- Broj međunarodnih patentnih prijava na milijun stanovnika: 42. mjesto.

Ovi pokazatelji jasno upućuju na to da je potrebno poduzeti sveobuhvatne mjere koje bi vodile znatnom povećanju kapaciteta za inovacije i suradnju znanosti i industrije u istraživanju i razvoju.

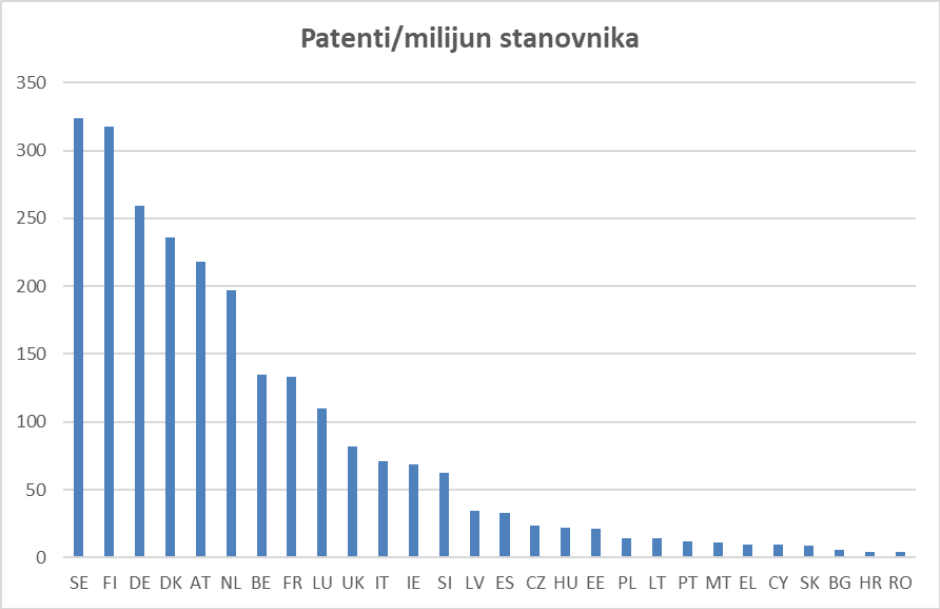

Slika 4.: Broj patenata po stanovniku (Eurostat)

Mobilnost: Hrvatski znanstveni i visokoobrazovni sustav na začelju je EU-a po broju stranih znanstvenika i profesora, čime hrvatsko visoko obrazovanje i znanost nisu dovoljno izloženi modernim znanstvenim dostignućima i međunarodno relevantnoj nastavi. Hrvatska je također pri začelju EU-a i po izlaznoj mobilnosti (Slika 5.).

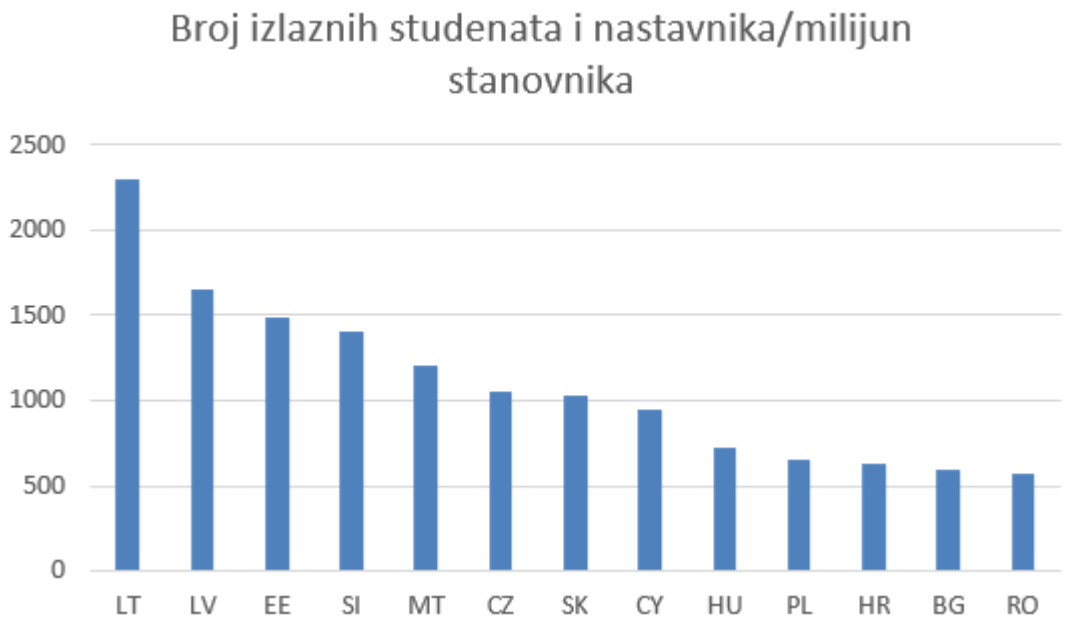

Slika 5.: Izlazna mobilnost studenata i nastavnika po stanovniku za nove članice EU (Erasmus 2017.)

Važno je naglasiti da je manjak financiranja samo dio problema. Slika 6. prikazuje broj vrhunskih znanstvenih radova kao funkciju postotka BDP-a koji ulazi u istraživanje iz javnih sredstava te upućuje na to da brojne zemlje EU-a sa sličnim ili manjim investicijama u znanost imaju puno bolje rezultate od Hrvatske.

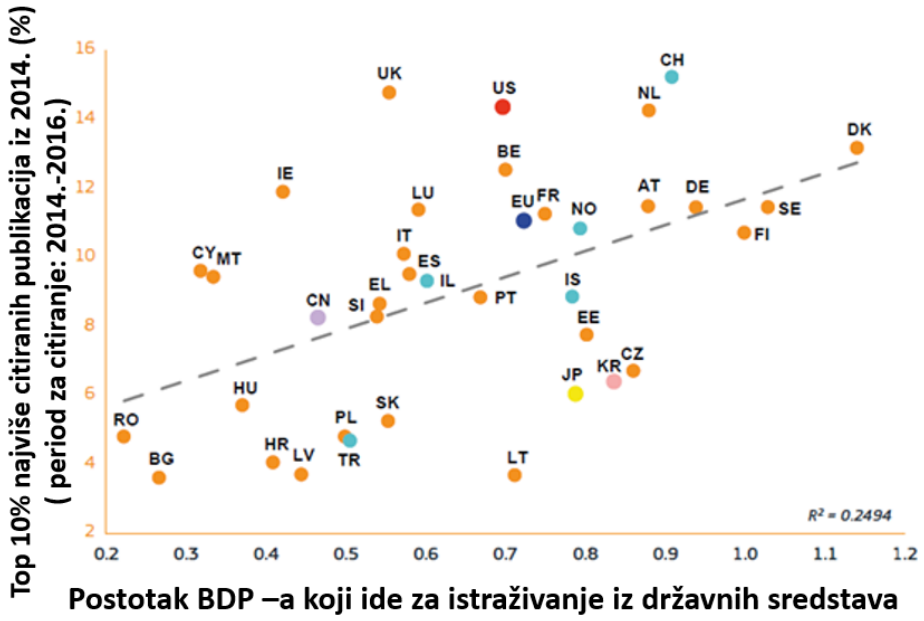

Slika 6.: Najboljih 10 % znanstvenih radova kao funkcija postotka BDP-a koji ulazi u istraživanje, iz javnih sredstava (DG Research and innovation)

Na probleme u hrvatskom visokoobrazovnom i znanstvenom sustavu upozorava se i u službenom dokumentu EU-a "Country Report Croatia 2018". Navode se sljedeći razlozi za loše stanje:

- prevelika fragmentiranost na svim razinama koja sprječava suradnju između znanstvenih institucija i gospodarskog sektora
- fragmentiran sustav upravljanja na sveučilištima koji urušava efikasnost i suradnju
- manjak poticaja razvoju znanstvene karijere na osnovi izvrsnosti
- veliko zanemarivanje internacionalizacije hrvatskog znanstvenog sustava
- rigidna administrativna pravila koja, među ostalim, sprječavaju dolazak stranih znanstvenika.

Zaključak: Navedene slabosti velik su problem za budućnost Hrvatske jer današnji ubrzani, sve češće revolucionarni razvoj novih tehnologija i s time povezanih znanstvenih iskoraka znači da ekonomski mogu napredovati samo zemlje s kvalitetnim i agilnim visokotehnološkim gospodarstvom.

Takvo gospodarstvo nije moguće ostvariti ako visokoobrazovni i znanstveni sustav nije konkurentan na svjetskoj razini, ako je mobilnost studenata i stručnjaka mala, ako ne postoji bliska suradnja znanosti i gospodarstva. Nažalost, što se vidi iz navedenih statistika, Hrvatska je po svim tim parametrima pri začelju EU-a. Dodatni problem s kojim se suočava Hrvatska je veliko i ubrzano iseljavanje znanstvenika, stručnjaka i studenata u znanstveno naprednije zemlje zbog boljih i perspektivnijih uvjeta studiranja i istraživanja.

Stoga je sveobuhvatna reforma visokoobrazovnog i znanstvenog sustava nužna. To je jedini način kojim Hrvatska može uspješno konkurirati sveučilištima, veleučilištima, visokim školama, institutima i visokotehnološkim tvrtkama u EU-u. Time bi najbolji znanstvenici i stručnjaci mogli ostvariti svoje ambicije u Hrvatskoj, a i najbolji bi studenti željeli u njoj ostati studirati, a kasnije i raditi. Također, i vrhunski svjetski znanstvenici i stručnjaci htjeli bi surađivati s našim visokoobrazovnim i znanstvenim institucijama te visokotehnološkim tvrtkama.

Navedene su slabosti identificirane u Strategiji te su izrađene preporuke kako im pristupiti. Ministarstvo je u skladu s time pokrenulo seriju koordiniranih mjera. Te mjere, među ostalim, uključuju sljedeće:

- ovaj Zakon, kojim će se uspostaviti novi okvir visokog obrazovanja i znanosti
- novi Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti
- novi Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
- uvođenje sveobuhvatnih programskih ugovora.

OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Ovaj Zakon pristupa gore navedenim slabostima usmjeravajući se na sljedećih pet ciljeva:

1. Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
2. Stvaranje društveno i ekonomski relevantnog, međunarodno prepoznatog visokoobrazovnog sustava.
3. Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.
4. Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.
5. Efikasno korištenje resursa.

Navedeni ciljevi ostvaruju se pomoću sljedećih četrnaest koordiniranih mjera, od kojih se svaka odnosi na jedan ili više od navedenih pet ciljeva:

1. Uvođenje novog sustava izbora i napredovanja.
2. Uvođenje mogućnosti zapošljavanja znanstvenika na određeno vrijeme.
3. Omogućavanje međunarodno relevantnijih studija te kvalitetnijeg rada sa studentima.
4. Uvođenje kriterija znanstvene uspješnosti i upravljačkog iskustva pri izboru čelništva ustanova.
5. Omogućavanje uvođenja modernog modela upravljanja sveučilištem.
6. Podizanje kvalitete rada ustanova.
7. Uvođenje poticajnog i transparentnog sustava za projektne aktivnosti i financiranje zaposlenika.
8. Uvođenje sustava financiranja temeljenog na rezultatima rada ustanova.
9. Omogućavanje bolje suradnje gospodarstva i znanosti.
10. Poticanje otvorenog pristupa informacijama i istraživačkoj infrastrukturi.
11. Smanjivanje administracije i poboljšanje rada administrativnih službi.
12. Poticanje mobilnosti.
13. Uspostava relevantnijeg Nacionalnog vijeća.
14. Odgovorniji i efikasniji sustav etike, učinkovitije prekršajne odredbe i nadzor.

Dugoročno gledajući, Hrvatska bi morala uzeti u obzir činjenicu da Europska unija u brojnim ključnim znanstvenim, obrazovnim i tehnološkim aspektima sve više zaostaje za zemljama kao što su SAD i Kina, zbog čega je izložena opasnosti ekonomskog stagniranja u odnosu na te zemlje. Zaostajanje EU-a očituje se kroz činjenicu da dvije najuspješnije zemlje u dobivanju projekata Horizon2020 nisu iz EU-a, nego su to Švicarska i Izrael; velika većina najbolje rangiranih sveučilišta u svijetu nije iz EU-a; većina najvećih visokotehnoloških tvrtki je iz SAD-a i Kine, a ne iz EU-a. Zato bi Hrvatska, nakon uspješne implementacije mjera iz ovog Zakona, morala usvojiti novu Strategiju i dopuniti ovaj Zakon s još većim naglaskom na poticanje konkurentnosti na svjetskoj razini, radi uspostave visokoobrazovnog i znanstvenog sustava koji je kvalitetniji i na svjetskoj razini konkurentniji od prosjeka Europske unije.

Uvođenje novog sustava izbora i napredovanja: Nekonkurentan, dugotrajan, netransparentan i administrativno kompliciran sustav izbora i napredovanja te s time povezan neadekvatan sustav kontrole i praćenja rada zaposlenika jedan je od ključnih razloga zašto je naš visokoobrazovni i znanstveni sustav na začelju EU-a. Glavni razlozi lošeg sustava izbora i napredovanja jesu:

- Postojeći sustav izbora i napredovanja zasniva se na zastarjelom modelu izvaninstitucionalnog dodjeljivanja znanstvenih ili znanstveno-nastavnih zvanja. O izboru i napredovanju pojedinog nastavnika u postojećem sustavu efektivno odlučuju nacionalni matični odbori koji nemaju nikakvu financijsku, upravljačku ili drugu odgovornost za posljedice svojih odluka. Taj komplicirani sustav nepotrebno usporava procese izbora, koji često traju i više od godinu dana. Upravo sporost, netransparentnost i kompleksnost procesa izbora na osnovi sustava zvanja jedan je od nekoliko faktora koji otežavaju dolazak stranih znanstvenika. Izbori na osnovi sustava zvanja nije implementiran ni u jednoj znanstveno naprednoj zemlji.
- Dodatna nepotrebna komplikacija je napredovanje koje se, nakon izvaninstitucionalnog izbora u zvanja, provodi u pravnom vakuumu. Naime, javni natječaji raspisuju se za nova viša radna mjesta, ali s koeficijentima plaća dostatnim ne za novo radno mjesto, nego samo za razliku između novog i postojećeg radnog mjesta, što sustavno rezultira brojnim ozbiljnim administrativnim i pravnim nedorečenostima. Kao i u slučaju izbora na osnovi sustava zvanja, takav sustav nije implementiran ni u jednoj znanstveno naprednoj zemlji, a dokazano loši rezultati hrvatskog znanstvenog i visokoobrazovnog sustava jasno upućuju na to da se ovakve hrvatske specifičnosti ne mogu opravdati ni na koji način.

  Umjesto toga, i u skladu s dobrom praksom u znanstveno naprednim zemljama, sustav zvanja nužno je ukinuti, a napredovanje se mora provoditi uobičajenom metodom ponude višeg radnog mjesta kandidatu ako kandidat zadovoljava uvjete koje institucija propisuje i ako institucija želi da kandidat napreduje.
- Kod izbora dominira kvantitativni pristup umjesto, sukladno praksi u naprednim zemljama, kvalitativnog pristupa.
- Međunarodno iskustvo, mobilnost i sudjelovanje u kompetitivnim projektima nije valorizirano, opet suprotno dobroj međunarodnoj praksi, pri čemu je uspješnost u kompetitivnim projektima ključ zapošljavanja i napredovanja.
- Otežano je zapošljavanje novih znanstvenika ili nastavnika iz drugih ustanova ili iz gospodarstva.

Ovaj Zakon uvodi temeljitu reformu sustava zapošljavanja i napredovanja i to sljedećim mjerama:

- Napušta se sustav znanstvenih matičnih odbora i znanstvenih zvanja, a uvodi se autonomni, institucionalni sustav zapošljavanja na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna radna mjesta koji se zasniva na odgovornosti institucija za odabir kandidata i provjeravanje ispunjenja kriterija za izbor na radna mjesta. Na taj će se način povećati autonomija i odgovornost visokog učilišta i znanstvenih instituta za uspostavu i nadzor kriterija za napredovanje u karijeri, sukladno europskoj dobroj praksi. Nacionalno vijeće i dalje će odlučivati o minimalnim kriterijima za pojedina radna mjesta, a u ovom se Zakonu uvode kriteriji koji daju naglasak na iskustvo u kompetitivnim projektima. Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije mogu propisati vlastite kriterije koji su viši od minimalnih kriterija propisanih odlukom Nacionalnog vijeća.

- Ustanove će morati usvojiti jasnu politiku zapošljavanja i napredovanja zasnovanu na podizanju kvalitete znanstvenog ili nastavnog rada, povećanju projektne uspješnosti, a ne, kao što je to sada pretežito slučaj, na zadovoljavanju minimalnih uvjeta za izbor i napredovanja i na pukom zadržavanju povijesne raspodjele radnih mjesta po laboratorijima i katedrama.

- Ako po prikupljenim prijavama na natječaj za radno mjesto bude prijavljeno više pristupnika koji zadovoljavaju uvjete natječaja, izabire se onaj pristupnik koji je najbolji kandidat. Institucija nema nikakvu obvezu izabrati ijednog kandidata, čak i ako zadovoljavaju minimalne uvjete.

- Umjesto iznimno kompleksnih i netransparentnih, ali ujedno efektivno i strogo ciljanih javnih izbora u procesu napredovanja, uvodi se proceduralno jednostavniji sustav napredovanja, sukladno praksi u naprednim zemljama. Sustav više različitih znanstvenih, znanstveno-nastavnih, umjetničko-nastavnih i nastavnih mjesta s paralelnim zvanjima zamjenjuje se jednim znanstvenim ili znanstveno-nastavnim ili umjetničko-nastavnim ili nastavnim radnim mjestom koje ima više razina – zvanja. Takav sustav jedne vrste radnog mjesta s više razina složenosti poslova uobičajen je u svim ostalim javnim službama u Republici Hrvatskoj. Ovime će se znatno pojednostavniti i ubrzati postupak napredovanja.

  Postupak napredovanja visoko učilište odnosno institut provodi na način da odluči o uvjetima i prioritetima za napredovanje, nakon čega stručno povjerenstvo vrednuje i rangira sve kandidate koji mogu napredovati, sukladno uvjetima izvrsnosti i prioritetima institucije. Zadovoljavanje uvjeta za napredovanje ne obvezuje visoko učilište odnosno institut ni na koji način na odluku da zaposlenik napreduje.

- Važna novina je da se kandidatu mora prekinuti ugovor o radu ako ne zadovoljava u Zakonu jasno propisane uvjete za reizbor, za razliku od sadašnjeg stanja u kojemu takva mogućnosti ne postoji. Uvjeti za reizbor propisani su Zakonom. Nastavna radna mjesta također podliježu reizboru.

- Stručnu odluku o zapošljavanju ili napredovanju donosi nadležno vijeće, na osnovi izvješća stručnog povjerenstva. Najmanje jedan član stručnog povjerenstva mora imati iskustvo u vođenju kompetitivnih projekata. U odluci nadležnog vijeća sudjeluju samo njegovi članovi izabrani na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta.

- Za znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta uvodi se uvjet da je prednost pri izboru poslijedoktorsko iskustvo u inozemstvu, doktorsko usavršavanje u inozemstvu

ili obavljanje relevantnog stručnog rada u tvrtkama.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Visoko obrazovanje: Cilj 3: osigurati kvalitetnu kadrovsku strukturu visokih učilišta kao osnovu za unapređenje kvalitete visokog obrazovanja
- Visoko obrazovanje: Cilj 7: internacionalizirati visoko obrazovanje i jače ga integrirati u europski i svjetski visokoobrazovni prostor
- Znanost i tehnologija: Mjera 2.4.: uvesti istorazinsko vrednovanje (engleski: peer review) u postupke znanstvenog izbora i napredovanja sveučilišnih nastavnika i istraživača
- Znanost i tehnologija: Mjera 2.5.1.: razviti sustav i metodologiju priznavanja prethodnoga učenja, odnosno vrednovanja i provjere ulaznih kompetencija kao osnove za vertikalnu mobilnost.

Navedene mjere pridonose realizaciji sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Stvaranje društveno i ekonomski relevantnog, međunarodno prepoznatog visokog obrazovanja.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.
- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.

Uvođenje mogućnosti zapošljavanja znanstvenika na određeno vrijeme: U Hrvatskoj je prvo znanstveno ili znanstveno-nastavno radno mjesto efektivno stalno radno mjesto i u praksi ne postoji mogućnost prekida ugovora o radu na osnovi slabih ili nikakvih znanstvenih ili drugih rezultata. Takvo se rješenje dokazano pokazalo iznimno lošim za sustav visokog obrazovanja i znanosti i u suprotnosti je s dobrom praksom u uspješnim sustavima znanosti i visokog obrazovanja u Europi i svijetu.

Umjesto toga, u zemljama s najboljim visokim obrazovanjem i znanošću prvo radno mjesto nije stalno, već je takozvano “tenure track” radno mjesto, koje je na neki način probni rad do oko šest godina. Ustanova će na taj način moći procijeniti je li znanstvenik dovoljno dobar za ugovor na neodređeno vrijeme, je li uspješan u dobivanju projekata, surađuje li dovoljno kvalitetno s drugim znanstvenicima u grupi, objavljuje li kvalitetne znanstvene radove. Istodobno, znanstveniku na radnom mjestu docenta odnosno znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme omogućit će se, ako se dokaže da je kvalitetan, već nakon tri godine stalno radno mjesto u zvanju izvanrednog profesora / višeg znanstvenog suradnika.

Ustanova će imati izbor želi li raspisati natječaj za radno mjesto sa zvanjem docenta odnosno znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme od šest godina. S takvim se radnim mjestima, radi mogućnosti brzog napredovanja ako je znanstvenik izvrstan, među ostalim može lakše privući vrhunske i ambiciozne mlade znanstvenike koji bi inače otišli u inozemstvo nastaviti karijeru. Ministarstvo će, nakon usvajanja ovog Zakona i u skladu s dobrom praksom u znanstveno naprednim zemljama, raditi na dobivanju dodatnog financiranja za takva radna mjesta kojima bi ti znanstvenici mogli samostalno pokrenuti neovisna istraživanja.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Visoko obrazovanje: Cilj 3: osigurati kvalitetnu kadrovsku strukturu visokih učilišta kao osnovu za unapređenje kvalitete visokog obrazovanja.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.

Omogućavanje međunarodno relevantnijih studija te kvalitetnijeg rada sa studentima: Ovaj Zakon ispravlja brojne manjkavosti koje se odnose na kvalitetu i internacionalizaciju studija i na uvjete rada za studente. Među ostalim:

- Studiji se mogu provoditi kao integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji ako se stječu stručne kvalifikacije u skladu s direktivom Europske unije o priznavanju stručnih kvalifikacija. Iznimno, studiji se mogu provoditi kao integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji i u drugim, strateški opravdanim slučajevima, za što je potrebna suglasnost Nacionalnog vijeća i ministra. Takav pristup omogućit će mnogo veću mobilnost studenata i relevantnije studijske programe na europskoj razini.
- Stručni studiji moraju sadržavati i studentsku stručnu praksu, čime se nastoji riješiti učestali problem nedovoljne komponente stručne prakse u stručnim studijima.
- Opis razina ishoda učenja i standardi kvalifikacija koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija mora biti usklađen s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom (dalje u tekstu: HKO) koji je povezan s Europskim kvalifikacijskim okvirom.
- Sadašnji sustav omogućuje sudjelovanje u obrazovnom procesu osoba bez zasnivanja radnog odnosa samo ako se prije toga prođe proces izbora u zvanje. Moguće je povjeriti izvođenje nastave iz određenog predmeta bez izbora u zvanja samo u slučaju inozemnih profesora, stručnjaka ili umjetnika. To je administrativno nepotrebno zahtjevan i vremenski dugotrajan proces i dodatno otežava angažman stručnjaka izvan matične institucije. Ovaj Zakon stoga omogućuje osjetno jednostavniji proces, u kojemu visoko učilište izravno utvrđuje zadovoljavanje uvjeta za izvođenje nastave, jednakih onima koje moraju zadovoljiti nastavnici ili suradnici u radnom odnosu na visokom učilištu.
- Javni znanstveni instituti mogu sudjelovati u nastavi samo na osnovi sklopljenog ugovora između visokog učilišta i instituta. Ugovor definira ulogu znanstvenog instituta u određivanju studijskog programa, moguću raspodjelu sredstava školarina i drugih resursa između ustanova koje sudjeluju u studiju te način provedbe studija. Također, sudjelovanje znanstvenika sa znanstvenog instituta u nastavi može biti dio njihovih radnih obveza (u skladu s Granskim kolektivnim ugovorom). Time se osigurava kvaliteta studija i onemogućuje se neregulirani angažman znanstvenika s instituta na sveučilištu. Znanstveni instituti mogu u suradnji s inozemnim sveučilištima ustrojiti i izvoditi združeni doktorski studij.
- Strani državljani s dugotrajnim boravištem te studenti državljani država članica EU-a i država Europskog gospodarskog prostora upisuju se pod jednakim uvjetima kao hrvatski državljani.
- Visoko učilište ne smije odrediti upisne kvote na studijske programe koje su veće od kapaciteta utvrđenih vanjskim vrednovanjem u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju te programskim ugovorom. Time će se spriječiti učestala i izrazito destruktivna praksa upisivanja studenata na studij iznad

kapaciteta studija, a i iznad prioriteta izloženih u programskom ugovoru.

- Sveučilište može organizirati doktorski studij bez polaganja ispita. Time se omogućuje stjecanje doktorata bez dodatnih ispita, što je česta praksa na najbolje rangiranim inozemnim sveučilištima. Uz veći fokus na samo istraživanje, ovime se vrijeme potrebno za završetak doktorskog studija skraćuje, a radi manje potrebe za znanjem hrvatskog jezika mnogo lakše će se privući inozemni doktorandi. Također, dodaje se uvjet da javna obrana uključuje ocjenu povjerenstva koje se sastoji od najmanje tri člana od kojih najmanje jedan nije zaposlenik ustanove na kojoj se provodi doktorski studij.
- Definiraju se studenti s invaliditetom i obveza visokih učilišta za osiguranjem razumne prilagodbe za njihovo ravnopravno uključivanje u visoko obrazovanje.
- Pod pitanja od posebnog interesa za studente se dodaju i studentske školarine i naknade, a rok ponovljene rasprave nakon suspenzivnog veta produžuje se na 15 dana.
- Uvodi se uvjet da mentor doktoranda mora biti vrhunski znanstvenik (znanstvenik koji je stekao međunarodnu afirmaciju, što se dokazuje brojem i kvalitetom međunarodnih publikacija i/ili brojem i kvalitetom monografija, brojem pozvanih predavanja na međunarodnim znanstvenim skupovima i vođenjem projekata) koji svojom aktivnošću osigurava učinkovito znanstveno osposobljavanje i usavršavanje doktoranda. Doktorandu se mogu dodijeliti i dodatni mentori koji ne moraju biti zaposlenici sveučilišta na kojem doktorand pohađa doktorski studij, na primjer, s drugog sveučilišta, s instituta ili iz gospodarstva. Uvodi se i mogućnost da doktorand ima pravo na vlastiti zahtjev jedanput promijeniti mentora. Doktorand podnosi mentorima izvješće o radu te nadležnom vijeću izvješće o mentorskom vođenju. Mentor također podnosi izvješće o radu doktoranda nadležnom vijeću. Omogućuje se otkaz ugovora o radu za asistente ili poslijedoktorande koji dvaput dobiju negativno mišljenje na godišnja izvješća o radu.
- Uvodi se, u skladu s dobrom praksom u znanstveno uspješnim zemljama, kompetitivno zapošljavanje na radna mjesta asistenata i poslijedoktoranada, i to na osnovi prosjeka ocjena, ostvarenih posebnih uspjeha na studiju, objavljenih radova, pisma preporuke, motivacijskog pisma, sudjelovanja na znanstvenim projektima, intervjua, predavanja ili drugih kriterija.
- Asistentima se dopušta upisivanje doktorskih studija izvan Hrvatske. Studij izvan Hrvatske može biti bolji izbor, i zbog kvalitete i relevantnosti istraživanja, ali i zbog manjeg opterećenja ispitima, čime se veći naglasak stavlja na samo istraživanje, koje je ključno za brojne projekte.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Visoko obrazovanje: Cilj 3: osigurati kvalitetnu kadrovsku strukturu visokih učilišta kao osnovu za unapređenje kvalitete visokog obrazovanja.
- Visoko obrazovanje: Cilj 7: internacionalizirati visoko obrazovanje i jače ga integrirati u europski i svjetski visokoobrazovni prostor.
- Visoko obrazovanje: Cilj 1: unaprijediti studijske programe dosljednom provedbom postavki bolonjske reforme i redefinirati kompetencije koje se njima stječu.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.

- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.

Uvođenje kriterija znanstvene uspješnosti i upravljačkog iskustva pri izboru čelništva ustanova: Upravljačka tijela ustanova i čelnici ustanova često nemaju dovoljno relevantnog međunarodnog iskustva ili vizionarstva za stvaranje svjetski konkurentne ustanove te ne potiču dovoljno izvrsnost u znanosti i međunarodnu prepoznatljivost u visokom obrazovanju. Također, u postojećem sustavu nedostaju brojne odredbe koje omogućuju učinkovit rad upravljačkih tijela. Ovaj Zakon stoga uvodi sljedeće novine:

- Rektor ili ravnatelj mora biti vrhunski znanstvenik ili vrhunski umjetnik (umjetnik koji je stekao međunarodnu afirmaciju, što se dokazuje umjetničkim djelatnostima koje su bile predstavljene na renomiranim umjetničkim institucijama u inozemstvu) te mora imati prethodno uspješno upravljačko iskustvo u sustavu visokog obrazovanja i/ili znanosti. Za javne znanstvene institute, veleučilišta, visoke škole i sveučilišta s dvojnim modelom upravljanja natječaj mora biti javan, dok se sveučilištima daje mogućnost javnog natječaja odlukom senata.

  Dekani na fakultetima i umjetničkim akademijama mogu se birati na više načina: na temelju javnog poziva iz redova znanstvenika ili umjetnika na fakultetu odnosno umjetničkoj akademiji (sadašnji način), na temelju javnog poziva iz redova znanstvenika ili umjetnika na sveučilištu ili na temelju javnog natječaja iz redova šire akademske zajednice.

  Navedeni uvjeti bitno poboljšavaju sustav jer su dosadašnji uvjeti za čelne pozicije obično bili samo na temelju seniornosti – na primjer, izbor rektora nužno se provodi iz redova svojih redovitih profesora, neovisno o projektnim uspjesima, a to često nije, radi povijesno efektivno automatskog sustava napredovanja, na temelju izvrsnosti već seniornosti. Također, navedenim mjerama otvara se mogućnost izbora čelnika iz šireg kruga znanstvenika, i to izvan matičnog fakulteta, sveučilišta ili znanstvenog instituta, što može uroditi puno kvalitetnijim vodstvom koje donosi nove ideje i izbjegava se srođivanje (engleski: inbreeding).

- Broj mandata rektora, ravnatelja, dekana, članova upravnih vijeća i drugih upravljačkih tijela limitira se i definiraju se vremenska ograničenja mandata u slučajevima u kojima prije nije bilo određeno takvo ograničenje.

- Nijedan rektor, ravnatelj ili član upravljačkih tijela ne može biti osoba za koju je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela ustanove.

- Na ključne se pozicije ne smiju imenovati državni dužnosnici, čelnici tijela lokalne ili područne (regionalne) samouprave, osobe koje su na rukovodećim mjestima u javnim ili privatnim ustanovama visokog obrazovanja i znanosti.

- Na javnim znanstvenim institutima većina članova upravnog vijeća koje imenuje osnivač moraju biti stručnjaci iz područja djelatnosti znanstvenog instituta ili stručnjaci iz područja upravljanja sustavom znanosti i visokog obrazovanja. Članovi upravnog vijeća koje bira znanstveno vijeće moraju biti vrhunski znanstvenici.

- Na veleučilištima i visokim školama najmanje jedan član upravnog vijeća koje imenuje osnivač mora biti stručnjak iz područja djelatnosti ustanove ili stručnjak iz područja upravljanja sustavom. Članovi upravnog vijeća moraju imati kvalifikaciju obrazovanja na razini najmanje 7 Europskog kvalifikacijskog okvira.

- Na znanstvenim institutima, veleučilištima, visokim školama i sveučilištima s dvojnim modelom upravljanja uvodi se mehanizam za prijevremenu smjenu čelnika. Nadležno tijelo (upravno vijeće odnosno sveučilišni savjet ako je riječ o sveučilištu s dvojnim modelom upravljanja) može smijeniti čelnika i na osnovi neprihvaćanja godišnjeg

izvješća o radu koje čelnik daje nadležnom tijelu i stručnom vijeću u slučaju da oba tijela ne prihvate izvješće.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Visoko obrazovanje: Mjera 2.1.2.: razraditi i implementirati učinkovit model upravljanja visokim učilištima uzimajući u obzir njihovu autonomiju i načelo odgovornosti za postizanje ciljeva.
- Visoko obrazovanje: Cilj 3: osigurati kvalitetnu kadrovsku strukturu visokih učilišta kao osnovu za unapređenje kvalitete visokog obrazovanja.
- Visoko obrazovanje: Cilj 7: internacionalizirati visoko obrazovanje i jače ga integrirati u europski i svjetski visokoobrazovni prostor.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.
- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.

Omogućavanje uvođenja modernog modela upravljanja sveučilištem: Tradicionalni model upravljanja sveučilištem u kojem senat, izabran od strane zaposlenika, odlučuje o svim ključnim pitanjima, pokazao se nedovoljno učinkovitim za znatnije iskorake sveučilišta. Europa, radi nužnosti postizanja globalne konkurentnosti svojeg znanstvenog i visokoobrazovnog sustava, stoga napušta takav model upravljanja. Umjesto toga uvodi se dvojni model upravljanja, sličniji korporativnom načinu vođenja ustanove uz poštovanje akademskih osobitosti. Inačice dvojnog modela upravljanja implementirane su u velikoj većini najbolje rangiranih sveučilišta na svijetu. U takvom sustavu, za razliku od unitarnog modela upravljanja kakav je implementiran na hrvatskim sveučilištima danas, zadaće senata i sveučilišnog savjeta najčešće su odijeljene:

- Senat odlučuje pretežno o akademskim pitanjima; obrazovnoj, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti i problematici; izboru nastavnika i znanstvenika; statutu te suodlučuje u pitanjima povezanim sa sveučilištem.
- Sveučilišni savjet pretežno odlučuje o strateškom i razvojnom usmjerenju, izboru rektora, financijskim i poslovnim pitanjima, organizaciji i ustroju te suodlučuje u pitanjima povezanim sa sveučilištem.

U unitarnom modelu upravljanja sva navedena zaduženja pokriva senat. Da bi se dvojni model upravljanja sveučilištem omogućio i u Hrvatskoj, i da se istovremeno poštuje ustavno pravo sveučilišta na akademsku slobodu, ovaj Zakon određuje da sveučilišni senati mogu promijeniti model upravljanja sveučilištem, i to dvotrećinskom većinom svih članova senata.

Rektora u dvojnom modelu bira sveučilišni savjet između triju kandidata s popisa koji sastavlja senat na temelju javnog natječaja koji raspisuje senat.

Senat u dvojnom modelu gubi većinu ovlasti koje se odnose na strateško i razvojno usmjerenje, na financijska i poslovna pitanja te na organizaciju i ustroj. Članovi senata ne mogu biti čelnici sastavnica.

Dvojni model upravljanja mogao bi i uspješno implementirati ključne iskorake u funkcionalnoj integraciji sveučilišta. Upravo je fragmentiranost sveučilišta velikim dijelom

rezultat sadašnjeg modela upravljanja, jedan od najvažnijih razloga loših performansi naših sveučilišta po međunarodno relevantnim kriterijima.

Važna sastavnica dvojnog modela je određivanje sastava sveučilišnog savjeta. Četiri člana imenuje senat samostalno, od kojih najmanje dva člana nisu zaposlenici sveučilišta, a najmanje tri moraju biti vrhunski znanstvenici ili vrhunski umjetnici. Tri člana imenuje Nacionalno vijeće, od kojih najmanje dva moraju biti vrhunski znanstvenici ili vrhunski umjetnici. Po jednog člana imenuje ministar i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (dalje u tekstu: HAZU). Članovi moraju imati odgovarajuće iskustvo i obrazovanje nužno za osiguranje provedbe zadaće sveučilišta i ne mogu biti državni dužnosnici, čelnici tijela lokalne samouprave, članovi senata, prorektori, čelnici sveučilišnih sastavnica, članovi Nacionalnog vijeća niti službenici nadležnog ministarstva.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Visoko obrazovanje: Cilj 2.1.: povećati učinkovitost upravljanja visokim učilištima, Mjera 2.1.2.: razraditi i implementirati učinkovit model upravljanja visokim učilištima uzimajući u obzir njihovu autonomiju i načelo odgovornosti za postizanje ciljeva.
- Visoko obrazovanje: Mjera 2.1.3.: utvrditi jasan odnos prava i obveza sveučilišta i njihovih sastavnica registriranih kao pravne osobe. Izmjene unijeti u statute i podzakonske akte visokih učilišta.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Stvaranje društveno i ekonomski relevantnog, međunarodno prepoznatog visokog obrazovanja.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.

Podizanje kvalitete rada ustanova: Ovaj Zakon unapređuje i uređuje brojne specifičnosti rada visokih učilišta i znanstvenih instituta. Među ostalim, radi bolje koordinacije visokoobrazovnog sustava, gradovi više ne osnivaju samostalno privatna visoka učilišta, već Vlada može osnovati javno visoko učilište i na prijedlog i uz sufinanciranje županije, grada ili općine.

Sveučilišni instituti bolje se integriraju u nastavni rad sveučilišta uvjetom da nova radna mjesta na sveučilišnom institutu više ne mogu biti znanstvena, već znanstveno-nastavna. Radi lakšeg pristupa postojećih javnih znanstvenih instituta sveučilištu, omogućava se da se način osnivanja, djelokrug rada i ovlasti tijela ustrojenog sveučilišnog instituta utvrđuje sporazumom između javnog znanstvenog instituta i sveučilišta.

Detaljno se uređuje ustroj i upravljačka struktura znanstvenih instituta, primarno kroz iscrpno definiranje i jasnu podjelu odgovornosti između upravnog vijeća, ravnatelja i znanstvenog vijeća kao ključnih upravljačkih tijela odgovornih za razvoj i usmjerenje znanstvenog instituta. Uređuje se postupak izbora ravnatelja znanstvenog instituta, članova upravnog vijeća i znanstvenog vijeća. Jasno se definiraju zadaće javnih znanstvenih instituta. Voditelji financijski najvećih međunarodnih kompetitivnih projekata nužno su članovi znanstvenog vijeća. Takav sastav znanstvenog vijeća osigurava zastupljenost najuspješnijih znanstvenika.

Nužni uvjeti za izbor i napredovanje na znanstvena radna mjesta na znanstvenim institutima postavljeni su rigoroznije od uvjeta za znanstveno-nastavna radna mjesta na sveučilištima. Na primjer, uvjet za izbor ili napredovanje na znanstveno radno mjesto u zvanju znanstveni savjetnik je vođenje kompetitivnog projekta, a za znanstveno radno mjesto u zvanju

znanstveni savjetnik u trajnom zvanju je vođenje kompetitivnog projekta i sudjelovanje u međunarodnim kompetitivnim projektima.

Veleučilište se jasno razlikuje od visoke škole uvjetom da veleučilište mora imati diplomski stručni studij i mora biti akreditirano za primijenjena istraživanja, dok visoka škola samo izvodi preddiplomske stručne studije. Sveučilište mora izvoditi najmanje jedan doktorski studijski program. Time se uvodi razlikovanje sveučilišta od veleučilišta, odnosno visokih škola, prema razini studijskih programa koje izvode umjesto prema opsegu, širini, broju znanstvenih područja unutar kojih djeluju.

Dužnosti dekana na veleučilištima i visokim školama detaljno su specificirane. Među ostalim, dekan predlaže upravnom vijeću strategiju ustanove, predlaže upravnom vijeću financijski plan i podnosi upravnom vijeću i stručnom vijeću godišnje izvješće o provedbi strategije. Stručno vijeće definirano je da bude učinkovito: čine ga dekan, prodekani, voditelji studija, čelnici ustrojbenih jedinica, jedan predstavnik zaposlenika, studentski predstavnici i drugi članovi stručnog vijeća u skladu sa statutom. Propisuje se da upravno vijeće veleučilišta i visoke škole određuje upisne kvote u okviru kapaciteta utvrđenih vanjskim vrednovanjem u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju te programskim ugovorom.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Znanost i tehnologija: Cilj 2: međunarodno kompetitivna javna sveučilišta i javni znanstveni instituti u hrvatskome visokoobrazovnom i istraživačkom prostoru koji stvaraju novu znanstvenu, društvenu, kulturnu i gospodarsku vrijednost.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Stvaranje društveno i ekonomski relevantnog, međunarodno prepoznatog visokog obrazovanja.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.

Uvođenje poticajnog i transparentnog sustava za projektne aktivnosti i financiranja zaposlenika: Sadašnji sustav financiranja visokog obrazovanja i znanosti sadržava brojne nejasnoće i neusklađenosti zbog čega dolazi do neizvjesnih situacija u radu i upravljanju ustanovama, financijske odluke često su podložne proizvoljnim tumačenjima te nije moguće na kvalitetan način financijski motivirati najbolje znanstvenike i ostale zaposlenike u sustavu. Ovaj Zakon sustavno se usmjerava na te nedostatke.

Naglasak je stavljen na veću fleksibilnost pri zapošljavanju i isplati dodataka na plaću iz vlastitih i namjenskih sredstava, posebno kada je riječ o sredstvima iz međunarodno financiranih projekata. Time se usvaja pristup motiviranja najboljih, najambicioznijih i najuspješnijih zaposlenika, u skladu s praksom u znanstveno naprednim zemljama i suprotno ustaljenoj praksi uravnilovke u hrvatskoj akademskoj zajednici.

Jasno se definiraju namjenski i vlastiti prihodi te na koje aktivnosti i na koji način se ta sredstva mogu koristiti. Vlastiti prihodi su i sredstva nadoknade troška plaća koja se ostvare na projektima financiranim iz strukturnih fondova, projektima okvirnog programa Europske unije i drugih međunarodnih izvora i projekata s gospodarstvom. Od vlastitih prihoda moraju se oduzeti izravni (svi materijalni troškovi i troškova rada zaposlenika) i neizravni troškovi. Ti troškovi ne mogu biti manji od 15 % ukupnoga iznosa pojedinoga posla (osim u određenim slučajevima specificiranim u ovom Zakonu). Time se dobiva slobodni iznos vlastitih prihoda, koji se može koristiti za unapređenje znanstvene, nastavne i druge djelatnosti, što se

može ostvariti i kroz isplate dodataka na plaću, ugovora o djelu, autorskih ugovora i ugovora o radu.

Slobodni iznos namjenskih prihoda školarina dobiva se podmirenjem svih troškova u vezi s izvođenjem studija i vezanih materijalnih troškova visokog učilišta i može se koristiti za unapređenje znanstvene, nastavne i druge djelatnosti; ulaganje u studentski standard, u studente i razvoj infrastrukture i opreme za njihovo učenje; isplate dodataka na plaću, ugovora o djelu, autorskih ugovora i ugovora o radu; povećanje redovite plaće zaposlenika razmjerno radu iznad norme; isplatu naknada za rad u nastavi vanjskim suradnicima na temelju ugovora o djelu.

Omogućava se financiranje novih radnih mjesta na određeno ili neodređeno vrijeme, koja ne podliježu primjeni uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, iz sredstava slobodnog iznosa vlastitih prihoda i projektnih sredstava ako pravila projekta dopuštaju takve isplate.

Omogućava se, iz sredstava slobodnog iznosa vlastitih prihoda i slobodnog iznosa namjenskih prihoda školarina, isplata ugovora o djelu ili autorskih ugovora te dodatak na plaću u maksimalnom kumulativnom iznosu do 30 % u odnosu na plaću koju bi zaposlenik ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta. Isplate moraju biti u skladu s općim aktima ustanove koji reguliraju poticanje kvalitetnog obavljanja rada zaposlenika i moraju imati suglasnost čelnika.

S ciljem poticanja prijava na projekte okvirnog programa Europske unije i njihova kvalitetnijeg izvršenja uvodi se mogućnost isplate većih plaća. Na primjer, znanstveniku koji sudjeluje u projektu Obzor2020 može se iz namjenskih sredstava tog projekta ili slobodnog iznosa vlastitih prihoda dodijeliti dodatak na plaću u kumulativnom iznosu do dodatnih 100 % u odnosu na plaću koju bi ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta. Isplate moraju biti u skladu s pravilima projekta i moraju imati suglasnost čelnika.

Daljnji poticaj prijava na projekte ostvaruje se omogućavanjem zaposleniku da za vrijeme trajanja projekta sklopi ugovor o radu na nepuno radno vrijeme, dok bi za ostatak radnog vremena bio plaćen iz sredstava projekta i to do 400 % u odnosu na plaću po satu koju bi ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta (ako pravila projekta dopuštaju ovakve isplate).

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Znanost i tehnologija: Mjera 2.2.: jačati financijsku i upravljačku autonomiju javnih sveučilišta i javnih instituta te njihovu odgovornost za provedbu istraživačke misije i društvene uloge, uz jačanje nadzorne funkcije osnivača putem praćenja kvalitete i ostvarivanja misije. Unaprijediti međunarodnu evaluaciju javnih sveučilišta i instituta i uspostaviti mehanizme utjecaja rezultata evaluacija na institucijsko financiranje putem programskih ugovora.
- Znanost i tehnologija: Mjera 2.6.: unaprijediti pripremu i provedbu nacionalnih znanstvenih projekata da bi sadržajem i postignućima pridonijeli kvaliteti, relevantnosti i racionalnosti istraživanja te ostvarenju strateških ciljeva.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Stvaranje društveno i ekonomski relevantnog, međunarodno prepoznatog visokog obrazovanja.
- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.

Uvođenje sustava financiranja temeljenog na rezultatima rada ustanova: Ovaj Zakon uspostavlja novi način financiranja visokih učilišta i instituta na osnovi postignutih rezultata u visokom obrazovanju i znanosti. Postojeći sustav financiranja koji je samo manjim dijelom baziran na nekim od pokazatelja kvalitete rada ustanova nije poticajan za izvrsnost ni u znanosti ni u visokom obrazovanju i zbog nedostatka motivacije ustanova da podignu kvalitetu rada jedan je od važnih razloga loših rezultata našeg obrazovnog i znanstvenog sustava.

Stoga se uspostavlja način financiranja preko takozvanih programskih ugovora, koji je u skladu s najboljim praksama u svijetu i temelji se na ostvarenju mjerljivih rezultata, na poticanju znanstvene i obrazovne izvrsnosti, na sankcioniranju podbačaja u ostvarenju ciljeva te na ostvarenju specifičnih ciljeva visokih učilišta i znanstvenih instituta.

Ciljevi programskog financiranja nastavne, znanstvene i umjetničke djelatnosti jesu:

- Relevantnost, učinkovitost i internacionalizacija visokog obrazovanja.
- Izvrsnost znanstvenoga i umjetničkoga rada.
- Znanost, umjetnost i visoko obrazovanje kao pokretači promjena u društvu i gospodarstvu.

Sufinanciranje materijalnih troškova nastavne, znanstvene i umjetničke djelatnosti sastoji se od temeljnog financiranja i financiranja temeljenog na rezultatima.

Javnim visokim učilištima i javnim znanstvenim institutima osigurat će se i financiranje aktivnosti za ostvarenje specifičnih institucijskih ciljeva.

Moguće je i financiranje privatnih visokih učilišta i HAZU-a preko programskih ugovora.

Radi poticanja završetka pregovora, u slučaju da se ne postigne dogovor oko programskih ugovora, ustanova će dobiti samo 95% financiranja od prve godine ugovora za temeljno financiranje i financiranje na rezultatima.

U slučaju da senat ili upravno vijeće ne odobri rektorovo odnosno ravnateljevo izvješće o provedbi ugovora, ministar ima pravo pokrenuti postupak nadzora nad namjenskim trošenjem sredstava.

Ako se na temelju izvješća ministru utvrdi da ciljevi iz programskog ugovora nisu ostvareni, ukupni iznos programskog ugovora može se umanjiti.

Programsko financiranje omogućit će ustanovama koje kvalitetnije upravljaju svojim ljudskim resursima, koje polažu veći naglasak na znanstvenu izvrsnost i na kvalitetu nastave, ostvarivanje većeg iznosa programskog financiranja. Posljedično, takve će ustanove privući veći broj kompetitivnih znanstvenih projekata, kvalitetnije studente i učinkovitiji kadar.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Znanost i tehnologija: Mjera 2.2.: jačati financijsku i upravljačku autonomiju javnih sveučilišta i javnih instituta te njihovu odgovornost za provedbu istraživačke misije i društvene uloge, uz jačanje nadzorne funkcije osnivača putem praćenja kvalitete i ostvarivanja misije. Unaprijediti međunarodnu evaluaciju javnih sveučilišta i instituta i uspostaviti mehanizme utjecaja rezultata evaluacija na institucijsko financiranje putem programskih ugovora.
- Visoko obrazovanje: Mjera 2.1.1.: uspostaviti sustav financiranja visokih učilišta putem cjelovitih programskih ugovora.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Stvaranje društveno i ekonomski relevantnog, međunarodno prepoznatog visokog obrazovanja.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.
- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.

Omogućavanje bolje suradnje gospodarstva i znanosti: Bliska suradnja znanosti i gospodarstva nužan je uvjet za prosperitetnu Hrvatsku. Nažalost, taj uvjet je u praksi iznimno teško ostvariti u Hrvatskoj, u kojoj je suradnja znanosti i gospodarstva na vrlo niskoj razini.

Neki od brojnih razloga loše suradnje znanosti i gospodarstva, koji su barem u djelomičnoj nadležnosti ovog Zakona, jesu:

- Nedovoljna motiviranost znanstvenika za suradnju s gospodarstvom, za patentiranje te za napuštanje akademskog sektora radi samostalnog pokušaja komercijalizacije svoje poduzetničke ideje.
- Nedovoljna motiviranost znanstvenika za rad na kompetitivnim projektima.
- Nedovoljna izloženost znanstvenika različitim znanstvenim, visokotehnološkim pa i kulturološkim uvjetima.
- Nedovoljno fleksibilni doktorski studiji, koji ne potiču suradnju s gospodarstvom.
- Nemogućnost sankcioniranja loših rezultata zaposlenika ili poticanja dobrih rezultata.
- Nefleksibilan sustav zapošljavanja i napredovanja.
- Neefikasan rad visokih učilišta i instituta s nedovoljnim fokusom na izvrsnost.
- Ubrzano napuštanje Hrvatske od strane najkvalitetnijih i najambicioznijih znanstvenika.

Ovaj Zakon uvodi sustavne mjere za ispravljanje navedenih razloga loše suradnje znanosti i gospodarstva. Brojni iskoraci detaljnije su obrazloženi dalje u tekstu, a dodatne mjere su:

- Međunarodni patenti, ili projekti, mogu zamijeniti znanstvene radove kao uvjet za napredovanje.
- Znanstvene organizacije dužne su skrbiti o rezultatima znanstvene djelatnosti i poticati njihovu primjenu u gospodarstvu radi čega moraju donijeti opće akte kojima se uređuje postupanje s ishodima znanstvenih i stručnih istraživanja.
- Znanstvene organizacije na transparentan način omogućavaju svojim zaposlenicima uspostavu vlastitog trgovačkog društva radi komercijalizacije intelektualnog vlasništva ustanove.
- Znanstveno-tehnologijski parkovi definiraju se kao trajna kolaborativna tijela znanstvenih organizacija, tijela državne uprave i industrijskih partnera s jasnom zajedničkom dugoročnom strateškom vizijom i jasno definiranim ciljevima prema razvoju strukturiranih inovacija i novih visokotehnoloških proizvoda i procesa. Takav model znanstveno-tehnologijskih parkova stvara pretpostavke da oni postanu jedan od ključnih instrumenata ostvarenja Strategije pametne specijalizacije. Znanstveno-tehnologijski park ima barem tri suosnivača koje čine znanstvena organizacija, jedinica lokalne uprave te trgovačko društvo ili znanstveno-tehnologijska organizacija te koji

osiguravaju financiranje parka. Znanstveno-tehnologijski park mora biti neprofitan u smislu da se dobit ostvarena djelatnostima znanstveno-tehnologijskog parka mora reinvestirati u njegov daljnji razvoj.

- Znanstveno-tehnologijska organizacija nova je vrsta organizacije u Hrvatskoj, koja provodi temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja u jednom ili više prioritetnih područja Strategije pametne specijalizacije, s ciljem razvoja novih tehnologija i stvaranja inovacija koje se prenose u gospodarstvo.

  Takve su znanstveno-tehnologijske organizacije okosnica tehnološkog razvoja većine razvijenih država EU-a. Uvijek su neprofitne, neke su osnovane kao ustanove, a neke kao društva s ograničenom odgovornošću s obvezom reinvestiranja dobiti.

  Znanstveno-tehnologijske organizacije u razvijenim državama EU-a uglavnom su u (većinskom) vlasništvu države, ali se samo manjim dijelom financiraju iz proračuna, dok se ostatak financiranja provodi putem kompetitivnih natječaja za projekte i izravnim ugovaranjem istraživačkih projekata s industrijom. Radna mjesta u znanstveno-tehnologijskim organizacijama ne podliježu primjeni koeficijenata složenosti poslova u javnim službama, čime će se moći privući najbolji kadar na svjetskoj razini.

- U svrhu poduzetničkog rada zaposleniku se jedanput može odobriti pravo na slobodnu poduzetničku godinu, u kojoj će primati polovicu plaće koju inače dobiva. Ovim se želi, na primjer, omogućiti mladim znanstvenicima s poduzetničkom idejom mogućnost da tu ideju pokušaju ostvariti na tržištu, preko vlastite tvrtke. Ako je inicijativa uspješna, znanstvenik može nastaviti razvijati svoju tvrtku, a ako nije uspješna, može se vratiti u matičnu instituciju.

- Trošak školarine za osobu koja pohađa visoko učilište izvan Hrvatske porezno je priznati trošak za pravne osobe. Naime, jedna važna i dokazano efikasna inicijativa koje kvalitetne tvrtke prakticiraju jest plaćanje školarine za najambicioznije studente koji na osnovi toga studiraju na najboljim sveučilištima u svijetu, a tvrtka ih ugovorom veže da moraju određeno vrijeme nakon studija raditi za njih.

- Troškovi se moraju realno uzeti u obzir u cijenu proizvoda, uključujući ljudski rad i troškove hladnog pogona. Time se sprečava mogućnost da sveučilište ili javni znanstveni institut nerealno malim troškovima gospodarskih aktivnosti stvara nelojalnu konkurenciju gospodarskim subjektima. Dosadašnje regulativne nedorečenosti u ovom pitanju nisu djelovale motivirajuće na znanstvenike te oni vrlo rijetko prekidaju akademsku karijeru kako bi samostalno pokušali komercijalizirati svoje poduzetničke ideje.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Znanost i tehnologija: Cilj 3: okružje koje omogućuje i potiče interakcijske i transferne mehanizme suradnje istraživačke zajednice s inovativnim gospodarstvom i društvenim djelatnostima.

- Znanost i tehnologija: Cilj 2: međunarodno kompetitivna javna sveučilišta i javni znanstveni instituti u hrvatskome visokoobrazovnom i istraživačkom prostoru koji stvaraju novu znanstvenu, društvenu, kulturnu i gospodarsku vrijednost.

- Znanost i tehnologija: Cilj 4: sveučilišta, veleučilišta i znanstveni instituti uključeni u procese pametne specijalizacije i s njima povezane smjernice tehnološkog razvoja.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.

- Stvaranje društveno i ekonomski relevantnog, međunarodno prepoznatog visokog obrazovanja.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.
- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.
- Efikasno korištenje resursa.

Poticanje otvorene znanosti i otvorenog obrazovanje: U skladu s preporukama Europske komisije i Europskog istraživačkog vijeća te najboljim međunarodnim praksama, a u cilju postizanja izvrsnosti u znanosti i obrazovanju, povećavanja transparentnosti i kvalitete, ubrzanja prijenosa znanja gospodarstvu i društvu, promicanja kompetitivnosti i suradnje, učinkovitijeg rješavanja globalnih izazova i promicanja uključenosti javnosti u znanost, uvodi se princip da se znanstvena istraživanja provode u skladu s načelima otvorene znanosti i temelje se na otvorenom i suradničkom procesu istraživanja, na otvorenom pristupu publikacijama i otvorenom pristupu istraživačkim podacima te otvorenoj i interoperabilnoj istraživačkoj infrastrukturi. Rezultati istraživanja koja se financiraju sredstvima iz državnog proračuna moraju biti objavljeni u otvorenom pristupu po načelu "otvoreni koliko je moguće, zatvoreni koliko je neophodno".

Uvodi se Strateški odbor za istraživačku infrastrukturu radi dugoročnog planiranja te koordinacije politike ulaganja u istraživačku infrastrukturu utemeljene na jasnim kriterijima i indikatorima, a s ciljem učinkovitijeg korištenja i daljnjeg razvoja istraživačkih infrastruktura na nacionalnoj razini te omogućavanja pristupa europskim infrastrukturnim kapacitetima. Članovi su vrhunski znanstvenici koji su voditelji međunarodnih kompetitivnih projekata financiranih iz okvirnog programa Europske unije i/ili imaju vodeću ulogu u projektima Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture, predstavnik Nacionalnog vijeća i gospodarstvenici iz redova visokotehnoloških trgovačkih društava.

Uspostavlja se zakonska obveza prikupljanja i dostupnosti detaljnih podataka od važnosti za djelatnost visokog obrazovanja i za znanstvenu djelatnost radi uspostave jedinstvene baze podataka u sustavu visokog obrazovanja i znanosti. Podaci uključuju, među ostalim, evidencije o nastavi, evidencije o troškovima studiranja po upisanom i završenom studiju na svakoj javnoj ustanovi koju Ministarstvo financira, evidencije projekata, znanstvene bibliografije te sve ostale informacije važne za ustanovu.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Znanost i tehnologija: Cilj 5: nacionalne istraživačke i inovacijske infrastrukture s javnim pristupom, uz uključivanje u europske infrastrukture i povezivanje s njima.
- Visoko obrazovanje: Mjera 2.1.: povećati učinkovitost upravljanja visokim učilištima.
- Visoko obrazovanje: Mjera 2.1.5.: uspostaviti jedinstven sustav upravljanja informacijama relevantnim za hrvatski visokoobrazovni prostor.
- Visoko obrazovanje: Cilj 5.: osigurati zadovoljavajuće prostorne i informacijsko-komunikacijske resurse visokih učilišta, pod točkom 5.2.
- Visoko obrazovanje: Cilj 8: osigurati primjerenu važnost kulture kvalitete i načela odgovornosti u visokom obrazovanju, posebno pod točkom 8.5.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.

- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.

Smanjivanje administracije i poboljšanje rada administrativnih službi: Glomazna, netransparentna, nekonzistentna i kompleksna administracija u sustavu visokog obrazovanja i znanosti onemogućuje efikasan i transparentan rad ustanova. Reforme koje ovaj Zakon uvodi neće se moći uspješno provesti dok god se ne napravi velik iskorak u poboljšanju i pojednostavljenju administrativnih procedura i postupaka.

Ovaj Zakon uvodi sustavne iskorake s tim ciljem. Brojne mjere detaljnije su obrazložene dalje u tekstu. Na primjer, ukidanje sustava zvanja, uvođenje jasnog sustava napredovanja i reizbora, puno jasnije definirani procesi upravljanja ustanovama i programski ugovori koji stavljaju više izvora financiranja u jedan izvor itekako će pojednostavniti administrativne procedure i ubrzati procese te smanjiti pravne nedoumice. Neki od dodatnih iskoraka za smanjivanje administracije su mogućnost da brojne mjere budu razrađene u internim aktima umjesto u statutu jer je proces mijenjanja i usvajanja statuta u pravilu iznimno spor; za odobravanje statuta znanstvenih instituta više nije potrebno odobrenje Nacionalnog vijeća nego samo ministra; znanstveni institut može samostalno usvajati izmjene u ustroju kada je riječ o ukidanju laboratorija ili ustrojavanju novih laboratorija, bez potrebe za dozvolom Ministarstva; obavijest svim kandidatima koji su se javili na natječaj za radna mjesta o rezultatima izbora šalje se samo elektroničkim putem, a ne više poštom; engleski nazivi ključnih pojmova oko kojih su bile nesuglasice su definirani; ukida se upisnik znanstvenika i sve administrativne procedure oko toga; radi jednostavnijeg i bržeg zapošljavanja znanstvenika povratnika ne provodi se javni natječaj za njihovo zapošljavanje jednom kada ustanova dobije odobrenje za njihovo radno mjesto.

Dalje, jedan od razloga neefikasnog rada hrvatskih visokoobrazovnih i znanstvenih ustanova je često loš, spor i neodgovoran rad njihovih administrativnih i drugih službi, pretežno uzrokovan nepostojanjem učinkovitog kontrolnog mehanizma rada djelatnika tih službi te nemogućnosti njihova napredovanja ili nazadovanja u skladu s rezultatima rada.

Stoga ovaj Zakon određuje da su djelatnici visokih učilišta i znanstvenih instituta koji rade u službama podložni redovitoj evaluaciji svojeg rada. U slučaju da evaluacija utvrdi nedovoljno kvalitetan rad djelatnika, nadređena osoba ima pravo tu osobu zamijeniti drugim djelatnikom, a loše evaluiranog djelatnika premjestiti na drugo radno mjesto koje može biti i s manjom plaćom. Ako evaluacija rada pojedinog djelatnika tri puta zaredom utvrdi neadekvatno izvršavanje posla, onda je to temelj za otkaz ugovora o radu.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Visoko obrazovanje: Cilj 3: osigurati kvalitetnu kadrovsku strukturu visokih učilišta kao osnovu za unapređenje kvalitete visokog obrazovanja.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.
- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.

Poticanje mobilnosti: Ovaj Zakon potiče mobilnost na više razina, od prednosti kandidata s poslijedoktorskim usavršavanjem u inozemstvu pri zapošljavanju na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme do poticanja sudjelovanja na

međunarodnim projektima. Neke od dodatnih mjera jesu:

- Omogućava se fleksibilni rad znanstvenika koji su istovremeno zaposleni na hrvatskoj i na inozemnoj znanstvenoj organizaciji. Do sada im se vremenik rada pratio na mjesečnoj osnovi.
- Radi inozemnog doktorskog studija, poslijedoktorskog usavršavanja ili sudjelovanja na međunarodnim kolaborativnim projektima zaposleniku se može odobriti plaćeni ili neplaćeni dopust u ukupnom trajanju do tri godine.
- Dodatno na odredbe iz Granskog kolektivnog ugovora, moguće je jednom u dvije godine imati plaćeni dopust od šest mjeseci – takva izbivanja su često potrebna za rad u međunarodnim suradnjama.
- Svi novčani primici vezani za usavršavanje i pokriće troškova boravka u inozemstvu koje zaposlenik tijekom studijskog dopusta ostvari u inozemstvu iz inozemnih izvora financiranja smatraju se stipendijom i neoporezivi su u Hrvatskoj. Ova mjera ključna je za omogućavanje znanstvenog usavršavanja u inozemstvu, osobito za države s kojima Hrvatska nema potpisane ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja kao što su vodeće znanstvene i tehnološke države SAD, Kanada, Singapur, Japan, Australija, Južna Koreja i Kina.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Visoko obrazovanje: Cilj 7: internacionalizirati visoko obrazovanje i jače ga integrirati u europski i svjetski visokoobrazovni prostor.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Stvaranje društveno i ekonomski relevantnog, međunarodno prepoznatog visokoobrazovnog sustava.

Uspostava relevantnijeg Nacionalnog vijeća: Ovaj Zakon uspostavlja novi način rada članova Nacionalnog vijeća. Naime, ukidanjem matičnih odbora i sustava zvanja te implementacijom financiranja preko programskih ugovora nužno se mijenja i uloga Nacionalnog vijeća. Također, sadašnji sustav biranja članova pokazao se neefikasnim i dugotrajnim, što često otežava pravovremeno donošenje ključnih odluka. Osim toga, kriteriji izvrsnosti za članove Nacionalnog vijeća nisu dovoljno eksplicitno postavljeni, a zadovoljavanje takvih kriterija moralo bi biti nužno za takvo stručno tijelo.

Stoga se uvodi nov način rada i izbora Nacionalnog vijeća. Ovaj Zakon propisuje da članove Nacionalnog vijeća imenuje Hrvatski sabor na temelju javnog poziva po sljedećem ključu:

- Sveučilište s najvećim brojem zaposlenih na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima predlaže dva člana.
- Sljedeća tri najveća sveučilišta po broju zaposlenih na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima predlažu po jednog člana.
- Rektorski zbor predlaže dva člana.
- Znanstveni institut s najvećim brojim zaposlenih na znanstvenim radnim mjestima predlaže jednog člana.
- Vijeće znanstvenih instituta predlaže dva člana iz redova ostalih znanstvenih instituta.

- Vijeće veleučilišta i visokih škola predlaže dva člana.
- HAZU predlaže dva člana.
- Hrvatska udruga poslodavaca predlaže tri člana, od kojih su dva člana predstavnici visokotehnoloških trgovačkih društava i jedan član predstavnik visokoškolskih ustanova.

Članovi Nacionalnog vijeća predloženi od strane sveučilišta, znanstvenih instituta i HAZU-a moraju biti vrhunski znanstvenici ili vrhunski umjetnici. U slučaju vrhunskih znanstvenika nužno je i vođenje kompetitivnih projekata te vodeća uloga u međunarodnim kompetitivnim projektima.

Ključni zadatak Nacionalnog vijeća je donošenje općeg akta koji utvrđuje minimalne uvjete za izbor, reizbor i napredovanje na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta.

Nacionalno vijeće ima predstavnika u Nacionalnom inovacijskom vijeću i u Strateškom odboru za istraživačku infrastrukturu.

Nacionalno vijeće treba biti tijelo strateškog karaktera koje ne opterećuju operativne zadaće administrativnog karaktera. Stoga se određene zadaće koje je Nacionalno vijeće odrađivalo kao korak u administrativnoj proceduri prenose s Nacionalnog vijeća na tijela koja su sastavni dio administrativne procedure koja je propisana zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Znanost i tehnologija: Cilj 2: međunarodno kompetitivna javna sveučilišta i javni znanstveni instituti u hrvatskome visokoobrazovnom i istraživačkom prostoru koji stvaraju novu znanstvenu, društvenu, kulturnu i gospodarsku vrijednost.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Stvaranje međunarodno konkurentne znanosti.
- Uspostava kvalitetne suradnje između znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.
- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.

Odgovorniji i efikasniji sustav etike i učinkovitije prekršajne odredbe i nadzor: Sustavni manjak jasnih etičkih smjernica, nedostatak konkretnih mogućnosti sankcija u slučaju kršenja etičkih načela, neučinkovite prekršajne odredbe i neefikasan sustav nadzora neki su od ključnih razloga učestalih etičkih skandala unutar hrvatske akademske zajednice i čestih problema u radu i poslovanju visokoobrazovnih i znanstvenih ustanova. Ovaj Zakon stoga uvodi brojne mjere koje se odnose na ove nedostatke.

Uvodi se koncept etičkog savjeta, koji su sveučilišta obvezna imenovati. Svi fakulteti, umjetničke akademije, veleučilišta, visoke škole i znanstveni instituti moraju imati etička povjerenstva.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju dobiva jasne zadaće i odgovornosti. Među ostalim, javno upozorava na probleme koji mogu dovesti do kršenja etičkih načela i odgovornosti u znanstvenim istraživanjima te na temelju prijava provodi postupke utvrđivanja kršenja etičkih načela sadržanih u Etičkom kodeksu. Novina je i da Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju sudjeluje u radu Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost (European Network of Research Integrity Offices).

U slučaju utvrđenog kršenja Etičkog kodeksa od strane pojedinaca matična institucija dužna

je odrediti odgovarajuće sankcije. U slučaju utvrđenog kršenja Etičkog kodeksa od strane institucija iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Ministarstvo je dužno donijeti odluku kojom se sankcionira ponašanje institucije.

Uvode se puno detaljnije i konkretnije prekršajne mjere, koje se mogu lakše implementirati nego što je to bio slučaj do sada.

Izričito se zabranjuje zapošljavanje ako na ustanovi ne postoje osigurana sredstva za plaću zaposlenika. Svako kršenje ove odredbe podrazumijeva financijsku kaznu za ustanovu i njezina čelnika, a ukupni financijski iznos koji je premašen zapošljavanjima oduzet će se iz sredstava programskog ugovora za sljedeću godinu. Uvode se jasne i stroge kazne i za instituciju i za čelnika ako je institucija neregularno provela izbor, reizbor ili napredovanje ili ako se na studij upiše veći broj studenata od utvrđenih kapaciteta. Ponavljanje ovih prekršaja osnova je da se ustanovi uskrati dopusnica za rad. Lažiranje osobnih podataka pri izboru, napredovanju ili reizboru nužno znači i otkaz za zaposlenika.

Uvode se i konkretniji mehanizmi nadzora nad primjenom ovoga Zakona i nad izvršenjem preuzetih obveza. Među ostalim, Ministarstvo nadzire izvršenje obveza preuzetih programskim ugovorima, proračune ustanova, namjensko trošenje sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske i izvršenje ugovora sklopljenih između ustanova i Ministarstva. Ako Ministarstvo utvrdi da ustanova ne izvršava ugovorne obveze ili nenamjenski troši dodijeljena sredstva, Ministarstvo može raskinuti ugovor i donijeti odluku o obustavi daljnje novčane potpore koja je predmet ugovora i zatražiti povrat nenamjenski korištenih sredstava u državni proračun.

Navedene mjere u skladu su sa Strategijom po više točaka, uključujući:

- Znanost i tehnologija: Cilj 2: međunarodno kompetitivna javna sveučilišta i javni znanstveni instituti u hrvatskome visokoobrazovnom i istraživačkom prostoru koji stvaraju novu znanstvenu, društvenu, kulturnu i gospodarsku vrijednost.

Navedene mjere pridonose ostvarenju sljedećih ciljeva ovog Zakona:

- Vraćanje povjerenja u sustav znanosti i visokog obrazovanja.
- Efikasno korištenje resursa.

III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu odredbi Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu.

OPĆE ODREDBE 32
Predmet normiranja 32
Primjena propisa o ustanovama 32
Rodna neutralnost 32
Temeljna načela znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 33
Otvorena znanost i otvoreno obrazovanje 34
Akademska samouprava na visokim učilištima 34

Autonomija sveučilišta ... 34
Znanstvenici, umjetnici i nastavnici ... 35
Akademska zajednica, akademske slobode i odgovornost ... 35
Znanstvena djelatnost i znanstvene organizacije ... 35
Ostali subjekti znanstvene djelatnosti ... 36
Projekti ... 36
VISOKO OBRAZOVANJE ... 37
VISOKA UČILIŠTA ... 37
Vrste visokih učilišta ... 37
Osnivanje visokih učilišta ... 37
Javna i privatna visoka učilišta ... 37
Visoka učilišta za potrebe obrane i sigurnosti ... 38
Visoka vjerska učilišta ... 38
Naziv visokih učilišta ... 39
SVEUČILIŠTA ... 39
Zadaća sveučilišta ... 39
Osnovne odredbe o sveučilištu ... 40
Ustroj sveučilišta i njegove sastavnice ... 40
Nepovredivost sveučilišta ... 41
TIJELA SVEUČILIŠTA ... 41
Tijela sveučilišta ... 41
Dužnosti i ovlasti rektora ... 41
Izbor i razrješenje rektora ... 42
Sastav senata ... 42
Nadležnost senata ... 43
Sveučilišni savjet ... 44
SASTAVNICE SVEUČILIŠTA ... 44
Fakultet i umjetnička akademija ... 44
Tijela fakulteta i umjetničke akademije ... 45
Dekan fakulteta odnosno umjetničke akademije ... 45
Izbor dekana fakulteta odnosno umjetničke akademije ... 45
Fakultetsko vijeće odnosno vijeće umjetničke akademije ... 46
Sveučilišni odjel ... 46
Sveučilišni institut ... 46
DVOJNI MODEL UPRAVLJANJA SVEUČILIŠTEM ... 47
Dvojni i unitarni model upravljanja sveučilištem ... 47
Dužnosti i ovlasti rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem ... 48
Izbor i razrješenje rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem ... 48

Sastav senata u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem ... 48
Nadležnost senata u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem ... 49
Sveučilišni savjet u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem ... 49
Sastav i rad sveučilišnog savjeta u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem ... 49
Promjena modela upravljanja sveučilištem ... 50
VELEUČILIŠTE I VISOKA ŠKOLA ... 51
Osnovne odredbe o veleučilištu i visokoj školi ... 51
Tijela veleučilišta i visoke škole ... 51
Dekan veleučilišta i visoke škole ... 51
Izbor dekana veleučilišta i visoke škole ... 52
Stručno vijeće veleučilišta i visoke škole ... 52
Upravno vijeće veleučilišta i visoke škole ... 52
STUDIJI NA VISOKIM UČILIŠTIMA ... 53
VRSTE STUDIJA ... 53
Sveučilišni i stručni studij ... 53
Razine sveučilišnih studija i kvalifikacije koje se njima stječu ... 54
Razine stručnih studijskih programa i kvalifikacije koje se njima stječu ... 54
Akademski i stručni nazivi te akademski stupanj ... 55
Korištenje akademskih i stručnih naziva i akademskog stupnja ... 55
Kratki stručni studijski programi ... 55
Preddiplomski sveučilišni i preddiplomski stručni studijski program ... 55
Diplomski sveučilišni i diplomski stručni studijski programi ... 56
Specijalistički sveučilišni studijski programi ... 57
Doktorski studijski program ... 58
Prijenos ECTS bodova ... 59
Zajednički i združeni studijski programi ... 59
Cjeloživotno učenje, izvođenje programa koji se ne smatraju studijem i razlikovne obveze u studijskim programima ... 59
UPIS NA STUDIJ, NJEGOVO USTROJSTVO I IZVEDBA ... 60
Uvjeti za upis ... 60
Studijski i obrazovni programi ... 61
Izvedbeni plan ... 62
Akademska godina ... 63
Provjere stečenih ishoda učenja, ispiti i ocjene ... 63
Ostala pitanja vezana uz studij ... 63
ZAVRŠETAK STUDIJA ... 64
Uvjeti za završetak studija ... 64
Isprave o studiju ... 65

STUDENTI ... 65
Stjecanje statusa studenta ... 65
Voditelj studenta ... 66
Prava i obveze studenta ... 66
Prestanak statusa studenta ... 67
Studenti s invaliditetom ... 67
Pitanja od posebnog interesa za studente ... 67
DOKTORANDI ... 68
Prava i obveze doktoranda i mentora doktoranda ... 68
ZNANSTVENI INSTITUTI ... 69
Znanstveni instituti ... 69
Zadaće javnih znanstvenih instituta ... 69
Statut znanstvenog instituta ... 69
Tijela znanstvenog instituta ... 70
Upravno vijeće znanstvenog instituta ... 70
Ustrojstvo upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta ... 71
Znanstveno vijeće znanstvenog instituta ... 72
Ravnatelj znanstvenog instituta ... 73
Izbor ravnatelja javnog znanstvenog instituta ... 74
Znanstveni savjet znanstvenog instituta ... 74
Znanstvena suradnja znanstvenog instituta s drugim znanstvenim organizacijama i s visokim učilištima ... 74
Uloga znanstvenih instituta u nastavi na visokim učilištima ... 75
ZNANSTVENI CENTAR IZVRSNOSTI, ZNANSTVENO-TEHNOLOGIJSKI PARK, I ZNANSTVENO-TEHNOLOGIJSKA ORGANIZACIJA ... 75
Znanstveni centar izvrsnosti ... 75
Znanstveno-tehnologijski park ... 76
Znanstveno-tehnologijska organizacija ... 76
TIJELA POTPORE SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA ... 77
NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST, VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ ... 77
Dužnosti Nacionalnog vijeća ... 77
Sastav i imenovanje Nacionalnog vijeća ... 78
Način rada Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj ... 79
Razrješenje članova Nacionalnog vijeća ... 80
Područna znanstvena i umjetnička vijeća ... 80
Minimalni uvjeti Nacionalnog vijeća ... 80
OSTALA TIJELA POTPORE SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA ... 81
Rektorski zbor ... 81

Vijeće veleučilišta i visokih škola ... 81
Vijeće znanstvenih instituta ... 82
Strateški odbor za istraživačku infrastrukturu ... 82
RADNA MJESTA NA VISOKIM UČILIŠTIMA, ZNANSTVENIM INSTITUTIMA I DRUGIM ZNANSTVENIM ORGANIZACIJAMA ... 84
Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna radna mjesta na sveučilištima ... 84
Nastavna radna mjesta na visokim učilištima ... 84
Znanstvena radna mjesta na znanstvenim institutima ... 84
Normiranje rada u znanosti i visokom obrazovanju ... 85
Zapošljavanje i napredovanje na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta ... 85
Sastav i način rada stručnog povjerenstva ... 86
Izbor stručnog povjerenstva za znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna ili znanstvena radna mjesta ... 87
Ovlast za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora ... 87
Izbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta . 88
Napredovanje zaposlenika s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme na radna mjesta u višim znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim zvanjima .. 88
Napredovanje zaposlenika na radnom mjestu u zvanju docenta odnosno znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme od šest godina ... 89
Reizbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta ... 90
Uvjeti i kriteriji za izbor, napredovanje i reizbor na znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta ... 91
Uvjeti i kriteriji za izbor, napredovanje i reizbor na umjetničko-nastavna radna mjesta ... 92
Uvjeti za izbor, napredovanje i reizbor na nastavna radna mjesta ... 92
Izvođenje nastave od strane osoba koje nisu zaposlene na visokom učilištu ... 93
Lektori stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj i lektori hrvatskog jezika na visokim učilištima u inozemstvu ... 94
SURADNIČKA RADNA MJESTA NA VELEUČILIŠTU I VISOKOJ ŠKOLI ... 95
Suradnička radna mjesta na veleučilištu i visokoj školi ... 95
SURADNIČKA RADNA MJESTA NA ZNANSTVENIM ORGANIZACIJAMA ... 95
Suradnička radna mjesta na znanstvenim organizacijama ... 95
Suradničko radno mjesto asistent ... 96
Suradničko radno mjesto poslijedoktorand ... 96
Ocjena rada mentora asistenta ... 97
Ocjena rada asistenta i poslijedoktoranda ... 97
STRUČNA RADNA MJESTA NA VISOKIM UČILIŠTIMA I ZNANSTVENIM INSTITUTIMA ... 97
Stručna radna mjesta na visokim učilištima i znanstvenim institutima ... 97

PRODUŽENJE I MIROVANJE UGOVORA O RADU 98
Projektni rad na određeno vrijeme u znanstvenim organizacijama 98
Produženje roka za reizbor 98
Povratak na radno mjesto nakon obavljanja javne službe ili dužnosti 98
Prestanak ugovora o radu na javnom visokom učilištu i javnom znanstvenom institutu 99
Iznimke od prestanka ugovora o radu 99
Počasni naslov na sveučilištima 100
Počasni naslov na znanstvenim institutima 100
RAD I DOPUST IZVAN VISOKOG UČILIŠTA, ZNANSTVENOG INSTITUTA I DRUGIH ZNANSTVENIH ORGANIZACIJA 100
Rad izvan visokog učilišta, znanstvenog instituta i drugih znanstvenih organizacija 100
Uvjeti za odobravanje plaćenog odnosno neplaćenog dopusta 100
Plaćeni dopust zaposlenika 101
Dopust za doktorsko i poslijedoktorsko usavršavanje i za sudjelovanje na međunarodnim kolaboracijama u inozemstvu 101
Slobodna studijska godina (*sabbatical*) 102
Poduzetnički dopust 102
ADMINISTRATIVNE I TEHNIČKE SLUŽBE 103
Evaluacija administrativnih i tehničkih službi 103
MJERE ZA MOBILNOST 103
Ugovor o radu na nepuno radno vrijeme za znanstvenika na hrvatskoj i inozemnoj znanstvenoj organizaciji 104
Financiranje školarina na visokim učilištima izvan Republike Hrvatske 104
Izuzeće od potrebe raspisivanja javnog natječaja za znanstvenike povratnike 104
FINANCIRANJE ZNANSTVENE DJELATNOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA 104
Izvori financiranja 104
Slobodni iznos vlastitih prihoda 105
Slobodni iznos namjenskih prihoda školarina 106
Zapošljavanje na temelju slobodnog iznosa vlastitih prihoda i projektnih sredstava 107
Dodatak na plaću, ugovori o djelu i autorski ugovori 107
Ugovor o radu na nepuno radno vrijeme za projektne aktivnosti 108
PROGRAMSKI UGOVORI 108
Programski ugovori 108
Temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima nastavne djelatnosti za visoka učilišta 109
Temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima znanstvene i umjetničke djelatnosti za sveučilišta 109
Financiranje specifičnog profila visokog učilišta 110
Temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima znanstvene

djelatnosti za znanstvene institute, znanstveno-tehnologijske organizacije i HAZU 110
Financiranje specifičnog profila znanstvenih instituta, znanstveno-tehnologijskih organizacija i HAZU-a 110
Sklapanje programskog ugovora 110
Privremeno financiranje ustanove kroz programske ugovore 111
Izvješćivanje o provedbi programskog ugovora 111
GOSPODARSKE AKTIVNOSTI 112
Posebna skrb o rezultatima znanstvene djelatnosti 112
Osnivanje trgovačkih društava 112
Povezivanje prakse, znanosti, umjetnosti i visokog obrazovanja 113
UPISNICI, EVIDENCIJE I INFORMACIJSKI SUSTAVI 113
Dostupnost informacija 113
Informacijski sustav visokog obrazovanja Republike Hrvatske 114
Informacijski sustav znanosti Republike Hrvatske 115
ETIKA I ETIČKA TIJELA U SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA 116
Etika i etička tijela u sustavu znanosti i visokog obrazovanja 116
Etički savjet i etičko povjerenstvo 117
Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju 117
Zadaće i rad Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju 118
Mišljenja i preporuke Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju 118
Postupak provođenja etičkih postupaka 119
Suzdržavanje od štrajka i uvjeti za dopuštenje štrajka 119
PREKRŠAJNE ODREDBE 119
Zabrana povećanja dozvoljene mase plaća 119
Stegovna odgovornost na visokim učilištima i znanstvenim institutima 120
Prekršaji pri izboru, napredovanju i reizboru 120
Davanje netočnih podataka pri prijavi za radno mjesto ili pri postupku reizbora ili napredovanja 121
Zapreke za zasnivanje radnog odnosa 121
NADZOR 122
Nadzor nad primjenom ovoga Zakona 122
Nadzor nad izvršenjem preuzetih obveza 122
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE 123
Organizacijske promjene 123
Mandat čelnika visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta 123
Započeti postupci izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta 123
Ovlaštenje za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora 124
Zatečena radna mjesta 124

Promjena naziva 124
Reizbor 124
Rad Nacionalnog vijeća 125
Minimalni uvjeti za izbor i napredovanje na znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta 125
Obveza donošenja podzakonskih akata 125
Prestanak važenja dosadašnjih akata 125
Završna odredba – stupanje na snagu 126
OBRAZLOŽENJE 126

OPĆE ODREDBE

Predmet normiranja

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje organizacija i financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Primjena propisa o ustanovama

Članak 2.

(1) Ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, na visoka učilišta i ustanove u sustavu znanstvene djelatnosti primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

(2) Visoka učilišta i ustanove u sustavu znanstvene djelatnosti mogu ustrojavati zajedničke službe u cilju racionalizacije poslovanja, a posebno računovodstvo, kadrovsku službu i službu za javnu nabavu.

Rodna neutralnost

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Temeljna načela znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj

Članak 4.

(1) Znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje predstavljaju djelatnosti od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i sastavni su dio međunarodnog, posebno europskoga, znanstvenoga, umjetničkog i obrazovnog prostora.

(2) Temeljna načela znanstvene djelatnosti su:

- sloboda znanstvene djelatnosti i stvaralaštva, što uključuje zajamčenu slobodu misli i izražavanja te slobodu određivanja metoda rješavanja znanstvenih pitanja
- nedodirljivost i sigurnost čovjekove osobnosti i dostojanstva
- etičnost znanstvene djelatnosti
- profesionalna odgovornost znanstvenika za tijek, rezultate i posljedice znanstvene djelatnosti
- dostupnost znanstvene djelatnosti u skladu sa zakonom i načelima otvorene znanosti
- međunarodna važnost i internacionalizacija znanstvene djelatnosti, usmjerene na dobrobit čovječanstva i pomicanje granica znanstvenih spoznaja
- objektivno i neovisno vrednovanje znanstvene djelatnosti
- zaštita prava intelektualnoga vlasništva
- briga za zaštitu okoliša i održivi razvoj
- poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda
- zaštita životinja pri eksperimentalnim istraživanjima
- poštovanje ravnopravnosti spolova u znanstvenom istraživanju i stvaralaštvu
- odgovoran odnos prema odgoju generacija mladih znanstvenika
- poticanje interdisciplinarnosti i multidisciplinarnosti znanstvene djelatnosti.

(3) Temeljna načela visokog obrazovanja su:

- autonomija sveučilišta
- jednaka dostupnost visokog obrazovanja svima pod jednakim uvjetima
- briga o visokom obrazovanju kao o djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku
- jamstvo akademskih sloboda
- jamstvo akademske samouprave visokih učilišta
- nedjeljivost sveučilišnoga nastavnog rada i znanstvenog istraživanja, odnosno umjetničkog stvaralaštva
- uzajamnost i partnerstvo pripadnika akademske zajednice
- europska humanistička i demokratska tradicija
- promicanje uključenosti u međunarodni visokoobrazovni prostor, posebice u

Europski prostor visokog obrazovanja

- poštovanje i promicanje ljudskih prava i temeljnih sloboda
- razvoj etičnosti i društvene odgovornosti studenata i drugih članova akademske i znanstvene zajednice
- jedinstvo stručnog i obrazovnog rada u svrhu osposobljavanja za specifična stručna znanja i vještine
- koncepcija cjeloživotnog obrazovanja
- povezanost s predtercijarnim obrazovanjem.

Otvorena znanost i otvoreno obrazovanje

Članak 5.

(1) Znanstvena se istraživanja provode u skladu s načelima otvorene znanosti i temelje se na otvorenom i suradničkom procesu istraživanja, na otvorenom pristupu svim proizvodima znanstveno-istraživačkog rada (publikacijama, istraživačkim podacima, softveru i dr.) te otvorenoj i interoperabilnoj istraživačkoj infrastrukturi.

(2) Rezultati istraživanja koja se financiraju sredstvima iz državnog proračuna objavljuju se u otvorenom pristupu po načelu "otvoreni koliko god je moguće, zatvoreni samo koliko je neophodno", i u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

(3) U cilju postizanja široke i jednake dostupnosti obrazovanja i unapređenja kvalitete obrazovnog procesa i ishoda obrazovanja, potiče se primjena načela otvorenog obrazovanja, posebno različitosti u načinima učenja i poučavanja, načinima stvaranja i dijeljenja znanja te uporaba i stvaranje otvorenih obrazovnih sadržaja.

(4) Otvorena istraživačka i obrazovna infrastruktura uključuje otvoreno dostupne publikacije, otvorene istraživačke podatke, ostale oblike izvještavanja o znanstvenom radu, otvorene obrazovne sadržaje, istraživačku opremu i uređaje, softver otvorenog koda, baze podataka, digitalne repozitorije i arhive, računalne sustave i mreže, te ostale komponente e-infrastrukture, kao i istraživačke usluge i druge alate.

Akademska samouprava na visokim učilištima

Članak 6.

(1) Akademska samouprava na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj obuhvaća:

- utvrđivanje pravila studiranja
- utvrđivanje uvjeta za upis studenata
- izbor čelnika, nastavnika i znanstvenika
- upravljanje resursima kojima raspolažu visoka učilišta.

Autonomija sveučilišta

Članak 7.

(1) Autonomija sveučilišta obuhvaća:

- uređenje unutarnjeg ustroja
- utvrđivanje obrazovnih, znanstvenih, umjetničkih i stručnih programa
- financijsku autonomiju, u skladu s ovim Zakonom
- odlučivanje o prihvaćanju projekata i međunarodnoj suradnji
- ostale oblike autonomije, u skladu s ovim Zakonom.

Znanstvenici, umjetnici i nastavnici

Članak 8.

(1) Znanstvenici su u smislu ovog Zakona su osobe koje se bave znanstvenom djelatnošću, što uključuje i studente na doktorskim studijima.

(2) Riječ istraživač u smislu ovog Zakona ima isto značenje kao i riječ znanstvenik.

(3) Nastavnici su u smislu ovog Zakona osobe zaposlene na visokim učilištima na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim ili nastavnim radnim mjestima, naslovni nastavnici, gostujući nastavnici, asistenti i druge osobe koje sudjeluju u nastavi.

(4) Vrhunski znanstvenici u smislu ovog Zakona su znanstvenici koji su u svojem području rada stekli međunarodnu afirmaciju, što se dokazuje brojem i kvalitetom međunarodnih publikacija i/ili brojem i kvalitetom monografija, brojem pozvanih predavanja na međunarodnim znanstvenim skupovima i vođenjem projekata.

(5) Vrhunski umjetnici u smislu ovog Zakona su umjetnici koji su u svojem području umjetničkog stvaranja stekli međunarodnu afirmaciju.

Akademska zajednica, akademske slobode i odgovornost

Članak 9.

(1) Akademsku zajednicu čine znanstvenici, umjetnici, nastavnici, studenti i drugi sudionici u sustavu visokog obrazovanja i znanosti.

(2) Akademske slobode pripadaju članovima akademske zajednice, a obuhvaćaju slobodu i javnost znanstvenog istraživanja, umjetničkog stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja, u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i s ovim Zakonom.

(3) Akademske slobode, akademska samouprava i autonomija sveučilišta uključuju poštovanje etičkih načela te odgovornost akademske zajednice prema društvenoj zajednici u kojoj djeluje, što podrazumijeva:

- odgovorno i transparentno korištenje sredstava
- odgovorno i transparentno upravljanje u svim segmentima znanosti i visokog obrazovanja
- javnu dostupnost informacija i istraživačkih podataka i diseminaciju znanstvenih rezultata, u skladu sa zakonom
- promicanje akademske čestitosti i izvrsnosti.

Znanstvena djelatnost i znanstvene organizacije

Članak 10.

(1) Organiziranu znanstvenu djelatnost u smislu ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj obavljaju znanstvene organizacije.

(2) Izraz znanstvena organizacija u smislu ovog Zakona ima isto značenje kao i izraz istraživačka organizacija.

(3) Znanstvene organizacije su:

- sveučilišta i njihove sastavnice
- javni znanstveni instituti
- znanstveni instituti
- znanstveno-tehnologijske organizacije
- znanstveno-tehnologijski parkovi
- ustanove od posebne važnosti za Republiku Hrvatsku kao što su Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (dalje u tekstu: HAZU), Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" i Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
- druge pravne osobe koje imaju dopusnicu za obavljanje znanstvene djelatnosti.

(4) Djelatnosti ustanova od posebne važnosti za Republiku Hrvatsku uređuju se i posebnim zakonom.

(5) Domaće i/ili strane pravne i/ili fizičke osobe mogu osnovati i druge pravne osobe za obavljanje znanstvene djelatnosti prema odredbama ovoga Zakona i u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

(6) U znanstvene organizacije u smislu ovog zakona pripadaju i umjetničke akademije u sustavu visokog obrazovanja.

Ostali subjekti znanstvene djelatnosti

Članak 11.

(1) Uz fizičke osobe koje se bave znanstvenim radom i subjekte koji obavljaju znanstvenu djelatnost, subjekti znanstvene djelatnosti su i Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, Sveučilišni računski centar (Srce), Hrvatska zaklada za znanost te, u skladu sa zakonom, nastavne baze medicinskih, stomatoloških, veterinarskih i farmaceutskih fakulteta, veleučilišta, visoke škole, znanstvene udruge, muzeji, arhivi i druge pravne osobe i njihove ustrojstvene jedinice čije je djelovanje od interesa za obavljanje znanstvene djelatnosti.

(2) Način sudjelovanja subjekata iz stavka 1. ovoga članka u organizaciji i provedbi znanstvene djelatnosti uređuje se zakonom, na njemu utemeljenom propisu te odlukama nadležnih tijela.

Projekti

Članak 12.

(1) Projekt u smislu ovog Zakona ugovoreno je istraživanje, razvoj ili umjetnički rad organiziran na temelju unaprijed definiranih aktivnosti, ljudskih resursa, sredstava, proračuna i provedbenih rokova za ostvarenje znanstvenih, gospodarskih, tehničkih, društvenih, kulturnih, nastavnih ili umjetničkih ciljeva.

(2) Kompetitivni projekt u smislu ovog Zakona projekt je dobiven na temelju javnog poziva/ natječaja od strane zaklada, Europske komisije, tijela državne uprave ili drugih domaćih ili inozemnih pravnih osoba, koji je prošao istorazinsku recenziju i čiji je primarni cilj nova znanstvena spoznaja.

(3) Vrste kompetitivnih projekata iz stavka 2. ovog članka naputkom propisuje ministar nadležan za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje (dalje u tekstu: ministar), uz pribavljeno pozitivno mišljenje Hrvatske zaklade za znanost.

VISOKO OBRAZOVANJE

VISOKA UČILIŠTA

Vrste visokih učilišta

Članak 13.

(1) Visoka učilišta su:

- sveučilište
- fakultet i umjetnička akademija u sastavu sveučilišta
- veleučilište
- visoka škola.

(2) Visoka učilišta obavljaju djelatnost visokog obrazovanja kao javnu službu.

(3) Sveučilište, fakultet i umjetnička akademija osnivaju se radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene, stručne i umjetničke djelatnosti te druge djelatnosti u skladu s ovim Zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

(4) Veleučilište i visoka škola osnivaju se radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja putem organizacije i izvođenja stručnih studija te obavljaju stručnu, znanstvenu i umjetničku djelatnost u skladu s ovim Zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Osnivanje visokih učilišta

Članak 14.

(1) Sveučilišta, veleučilišta i visoke škole osnivaju se kao ustanove.

(2) Sveučilište može ustrojiti i/ili osnovati i u svojem sastavu imati fakultete, umjetničke akademije, odjele, sveučilišne institute te druge sastavnice u skladu sa zakonom.

(3) Veleučilišta i visoke škole ne mogu osnivati druga visoka učilišta.

Javna i privatna visoka učilišta

Članak 15.

(1) Visoka učilišta su javna visoka učilišta, privatna visoka učilišta osnovana od strane vjerskih zajednica te ostala privatna visoka učilišta.

(2) Javna visoka učilišta iz stavka 1. ovoga članka ona su koja osniva Republika Hrvatska. Republika Hrvatska sveučilište osniva zakonom, a veleučilište i visoku školu uredbom Vlade Republike Hrvatske. Osnivačka prava nad visokim učilištima u ime Republike Hrvatske obnaša Vlada Republike Hrvatske ili Ministarstvo znanosti i obrazovanja

(dalje u tekstu: Ministarstvo), u skladu s aktom o osnivanju ili drugim odgovarajućim propisom.

(3) Iznimno od stavka 2. ovog članka osnivačka prava nad sveučilištem za potrebe obrane i sigurnosti u ime Republike Hrvatske obnaša Vlada Republike Hrvatske ili ministarstvo nadležno za obranu, u skladu s aktom o osnivanju ili drugim odgovarajućim propisom.

(4) Privatna visoka učilišta osnivaju se odlukom osnivača u skladu s ovim Zakonom i propisima koji se odnose na osnivanje ustanova i osnivanje visokih učilišta.

(5) Vlada Republike Hrvatske može osnovati javno visoko učilište i na prijedlog i uz sufinanciranje županije, grada ili općine.

Visoka učilišta za potrebe obrane i sigurnosti

Članak 16.

(1) Visoka učilišta za potrebe obrane i sigurnosti osniva Republika Hrvatska u skladu s ovim Zakonom ili u skladu s posebnim zakonom iz područja obrane.

(2) Aktom o osnivanju uređuju se posebnosti visokih učilišta iz stavka 1. ovoga članka, posebice njihovo ustrojstvo, upravljačka i nadzorna tijela, vrste studija te prava i obveze nastavnika, u skladu s ovim Zakonom ili u skladu s posebnim zakonom iz područja obrane, s obzirom na specifičnosti obrambenog i sigurnosnog sustava.

(3) Sveučilište za potrebe obrane i sigurnosti osniva se radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja putem organizacije i izvođenja sveučilišnih i stručnih studija, znanstvene i stručne djelatnosti te druge djelatnosti od interesa za obranu i sigurnost, u skladu s ovim Zakonom ili s posebnim zakonom iz područja obrane, i svojim statutom. Financiranje ovog sveučilišta u cijelosti će biti iz državnog proračuna, na razdjelu ministarstva nadležnog za obranu.

(4) Veleučilište i visoka škola za potrebe obrane i sigurnosti osnivaju se radi obavljanja stručne djelatnosti i djelatnosti visokog obrazovanja putem organizacije i izvođenja stručnih studija za potrebe obrane i sigurnosti, posebice vojnog i policijskog obrazovanja te obavljaju znanstvenu djelatnost u skladu s ovim Zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

(5) Vlada Republike Hrvatske može osnovati visoka učilišta za potrebe obrane i sigurnosti i kao ustrojbene jedinice nadležnih ministarstava, koja mogu sudjelovati u izvođenju sveučilišnog studija u skladu s ugovorom sa sveučilištem kojemu povjerava izvođenje studija. Za takav studij jamstvo i odgovornost snosi sveučilište.

(6) Sveučilište ili veleučilište i Vlada Republike Hrvatske mogu posebnim sporazumom ustrojiti posebne studijske programe za potrebe vojnog ili policijskog obrazovanja u okviru sveučilišta ili veleučilišta.

(7) Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata visokih učilišta iz stavka 1. i 5. ovoga članka obavljaju ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, odnosno ministarstvo nadležno za obranu, u skladu s posebnim sporazumom i u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Visoka vjerska učilišta

Članak 17.

(1) Visoka vjerska učilišta osnovana općim aktima vjerskih zajednica imaju prava i obveze kao i visoka učilišta iz ovoga Zakona, ako ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona i drugih propisa kojima se regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

(2) Položaj visokih vjerskih učilišta iz stavka 1. ovoga članka koja djeluju kao sastavnice u sastavu nekog od javnih sveučilišta uređuje se ugovorom između sveučilišta i osnivača visokog učilišta.

(3) Položaj i djelovanje katoličkih bogoslovnih fakulteta u sastavu javnih sveučilišta i drugih vjerskih učilišta koja djeluju u okviru javnih sveučilišta uređuju se uz poštovanje važećih međunarodnih ugovora i ugovora između osnivača i sveučilišta, uz suglasnost nadležnih državnih i crkvenih vlasti.

(4) Vjerske zajednice mogu osnivati visoka učilišta i ustrojavati studije koji nisu vjerski, u skladu s odredbama ovoga Zakona koje se odnose na privatna visoka učilišta.

Naziv visokih učilišta

Članak 18.

(1) Naziv sveučilište, fakultet i umjetnička akademija, odnosno riječ "akademija" uz naziv područja umjetnosti te veleučilište i visoka škola, ili drugi naziv koji sadržava neki od tih pojmova, mogu nositi samo visoka učilišta osnovana u skladu s ovim Zakonom. Sud ili drugo nadležno državno tijelo neće odobriti upis u odgovarajući registar pravne osobe ili njezine podružnice koja nosi neki od tih naziva, ili ako ti pojmovi čine dio naziva, ako ta pravna osoba nije osnovana u skladu s ovim Zakonom.

(2) Umjetnička akademija u svojem nazivu može umjesto riječi "umjetnička" koristiti naziv područja umjetnosti u kojemu djeluje.

(3) Nazive iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu iznimno koristiti i pravne osobe koje nisu ustrojene prema ovome Zakonu, ako je to moguće prema posebnom zakonu.

(4) Sveučilište se na engleski jezik prevodi kao University, veleučilište se na engleski jezik prevodi kao University of Applied Sciences, a visoka škola se na engleski jezik prevodi kao College.

(5) Nazive na engleskom jeziku Faculty odnosno Academy mogu koristiti isključivo fakulteti odnosno umjetničke akademije, a naziv University isključivo sveučilišta.

SVEUČILIŠTA

Zadaća sveučilišta

Članak 19.

(1) Zadaće sveučilišta su znanstveno, umjetničko i razvojno istraživanje, posebice ostvarivanje znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku, umjetničko stvaralaštvo i stručni rad te na njima utemeljeno preddiplomsko, diplomsko, doktorsko obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje, uključujući programe tercijarnog obrazovanja i vrednovanje i poticanje informalnog i neformalnog obrazovanja.

(1) Sveučilišta svoju zadaću obavljaju u interakciji s društvom, promičući obrazovanje, znanost i umjetnost na korist zajednice u kojoj djeluju.

(2) Sveučilište ostvaruje svoju zadaću u skladu s ovom Zakonom, načelima sustavnog

osiguravanja i unapređivanja kvalitete, etičkim standardima i dobrom međunarodnom praksom te aktivno djeluje u Europskom prostoru obrazovanja i Europskom istraživačkom prostoru.

Osnovne odredbe o sveučilištu

Članak 20.

(1) U skladu sa svojom zadaćom sveučilišta su obrazovne ustanove koje povezivanjem znanstvenog istraživanja, umjetničkog stvaralaštva, studijskih programa i nastave razvijaju znanost, struku i umjetnost, pripremaju studente za cjeloživotno učenje, aktivno građanstvo, obavljanje profesionalnih djelatnosti na temelju znanstvenih spoznaja i metoda te umjetničkih vrijednosti, obrazuju znanstveni i umjetnički podmladak, sudjeluju u ostvarivanju društvenih interesa studenata te promiču međunarodnu, posebice europsku suradnju u visokom obrazovanju te znanstvenoj i umjetničkoj djelatnosti. O ispunjavanju svojih zadaća, posebno u izgradnji hrvatske nacionalne kulture, sveučilišta obavještavaju javnost najmanje jednom godišnje.

(2) Sveučilište integrira funkcije svojih sastavnica, posebno fakulteta, akademija i odjela (funkcionalna integracija) te putem svojih tijela osigurava njihovo jedinstveno i usklađeno djelovanje u skladu sa strateškim i razvojnim odlukama o akademskim pitanjima i o profiliranju znanstvenih istraživanja te jedinstveno i usklađeno djelovanje u financijskom poslovanju i pravnom prometu, investicijama, razvojnim planovima te u nastupu prema vanjskim partnerima u znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

(3) Sveučilište osigurava unutarnju i vanjsku mobilnost studenata i nastavnika, racionalno korištenje ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih studijskih programa te nadzor i stalni rast kvalitete i konkurentnosti nastavnoga, znanstvenoga, umjetničkog i stručnog rada.

Ustroj sveučilišta i njegove sastavnice

Članak 21.

(1) Sveučilište je ustanova koja osniva i provodi studijske programe u najmanje dva znanstvena i/ili umjetnička područja u najmanje dva polja te najmanje jedan interdisciplinarni studijski program kao autonomni i integrirani proces, neposredno ili putem svojih fakulteta, umjetničkih akademija i odjela koje osniva u skladu s ovim Zakonom. Sveučilište također izvodi najmanje jedan doktorski studijski program.

(2) Sveučilište i njegova visoka učilišta (fakulteti i umjetničke akademije) mogu u skladu s ovim Zakonom provoditi i stručne studije.

(3) Sveučilište može kao sastavnice (podružnice, pravne osobe ili ustrojbene jedinice) imati fakultete, umjetničke akademije, odjele i sveučilišne institute te druge sastavnice, i to: zaklade, udruge, studentske centre, zdravstvene ustanove, knjižnice, tehnologijske centre, informatičke, kulturne i sportske centre te one sastavnice (ustanove ili trgovačka društva) koje služe zadovoljavanju potreba studenata i sveučilišta.

(4) Statutom sveučilišta, aktom o osnivanju te općim aktima sastavnica utvrđuje se način upravljanja koji osigurava integriranost funkcija sveučilišta i ostvarenje interesa i ciljeva radi kojih je sveučilište osnovalo sastavnicu.

Nepovredivost sveučilišta

Članak 22.

(1) Prostor sveučilišta je nepovrediv.

(2) Nadležna državna tijela na prostoru sveučilišta mogu uredovati samo uz suglasnost čelnika, prema odluci nadležnog suda ili ako postoji neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi ili za imovinu.

(3) Pretragu prostora sveučilišta može iznimno odrediti samo nadležni sud ako su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o kaznenom postupku.

(4) Pretraga visokog učilišta može se poduzeti bez nazočnosti čelnika, odnosno osobe koju on ovlasti, samo ako se oni bez opravdana razloga nisu odazvali pravodobnom pozivu.

TIJELA SVEUČILIŠTA

Tijela sveučilišta

Članak 23.

(1) Tijela sveučilišta su:

- rektor
- senat
- sveučilišni savjet.

(2) Sveučilište svojim statutom može vođenje poslovanja ili njegova dijela povjeriti određenom tijelu.

(3) Sveučilište može imati i druga tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuje statutom ili drugim općim aktom.

Dužnosti i ovlasti rektora

Članak 24.

(1) Rektor predstavlja i zastupa sveučilište, usklađuje rad tijela sveučilišta, u svojem radu ima prava i obveze ravnatelja ustanove te mandat i ovlasti predviđene ovim Zakonom i statutom sveučilišta.

(2) Mandat rektora traje četiri godine i može se jednom ponoviti.

(3) Rektor može imati jednog ili više prorektora koje imenuje senat.

(4) Rektor je član senata po položaju te saziva sjednice senata i predsjeda sjednicama.

(5) Rektor:

- predlaže senatu kandidate za prorektore
- predlaže senatu financijski plan
- predlaže senatu prijedlog programskog ugovora.

(6) Rektor pregovara i zaključuje programski ugovor s ministrom.

(7) Rektor podnosi sveučilišnom savjetu i senatu godišnje izvješće o provedbi strategije i programskog ugovora.

(8) Rektor obustavlja od izvršenja odluke sastavnica i tijela sveučilišta koje su u suprotnosti sa zakonima i/ili statutom i/ili općim aktom.

(9) Rektor u slučajevima ozbiljnog ili opetovanog kršenja zakona ili statuta suspendira čelnika sastavnice i postavlja vršitelja dužnosti s kvalifikacijama određenim općim aktom, u skladu s procedurom utvrđenom statutom.

(10) Senat, u roku od mjesec dana, odlučuje o odlukama rektora iz stavka 8. i 9. ovoga članka. Za potvrdu odluke rektora potrebna je većina ukupnog broja članova. Potvrdom suspenzije čelnika sastavnice čelnik se razrješava dužnosti, nakon čega se u roku od tri mjeseca provodi postupak za izbor novog čelnika sastavnice u kojem se razriješeni čelnik sastavnice ne smije kandidirati.

(11) Rektor obavlja i druge poslove utvrđene statutom i općim aktima.

Izbor i razrješenje rektora

Članak 25.

(1) Rektor mora biti vrhunski znanstvenik ili vrhunski umjetnik i mora imati prethodno uspješno iskustvo u upravljanju sustavom visokog obrazovanja i/ili znanosti ili u vođenju kompetitivnih projekata.

(2) Iznimno od uvjeta iz stavka 1. ovog članka, ako je riječ o sveučilištu za potrebe obrane i sigurnosti, rektor mora biti znanstvenik koji ima upravljačka iskustva u vojno-obrambenom sustavu.

(3) Rektor ne može biti osoba za koju je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela sadržanih u općim aktima sveučilišta.

(4) Rektora se bira tajnim glasovanjem većinom glasova ukupnog broja članova biračkog tijela na temelju javnog poziva iz redova vrhunskih znanstvenika ili vrhunskih umjetnika zaposlenih na sveučilištu ili na temelju javnog natječaja iz redova šire akademske zajednice, u skladu s odlukom senata i statutom. Sastav biračkog tijela za izbor rektora propisuje se statutom.

(5) Dodatni uvjeti i postupak izbora i razrješenja te razlozi za razrješenje rektora prije isteka mandata propisuju se statutom.

Sastav senata

Članak 26.

(1) Senat je najviše stručno tijelo sveučilišta koje se bira u skladu sa statutom.

(2) Studentski predstavnici čine najmanje 15% ukupnog broja članova senata. Ostali zaposlenici zastupljeni su u senatu u skladu sa statutom.

(3) Zaposlenici na znanstveno-nastavnim radnim mjestima čine najmanje 60 % članova senata.

(4) Izbor i raspodjela studentskih predstavnika u senatu te njihovo sudjelovanje u radu senata određuju se statutom i u skladu sa zakonom.

(5) Prorektori sudjeluju u radu senata bez prava glasovanja.

(6) U radu senata bez prava glasovanja sudjeluju i predstavnici sindikata u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja.

Nadležnost senata

Članak 27.

(1) Senat u skladu sa statutom i ovim Zakonom:

- odlučuje o obrazovnoj, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti
- odlučuje o akademskim i istraživačkim pitanjima
- utvrđuje upisnu politiku, uvjete i standarde studiranja te nadzire njihovo poštovanje
- određuje upisne kvote na studijske programe u okviru kapaciteta utvrđenih vanjskim vrednovanjem u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i u skladu s potpisanim programskim ugovorom između Ministarstva i sveučilišta
- provodi ili povjerava sastavnicama provedbu postupka stjecanja doktorata
- dodjeljuje počasne doktorate, bira profesore emerituse i znanstvenike emerituse
- odlučuje o izdavačkoj djelatnosti
- odlučuje o modelu upravljanja sveučilištem
- donosi statut sveučilišta, osim u slučaju sveučilišta za potrebe obrane i sigurnosti
- imenuje članove drugih tijela sveučilišta u skladu sa statutom ili općim aktom
- imenuje čelnike sastavnica sveučilišta, ako ovim Zakonom, statutom sveučilišta ili aktom o osnivanju i statutom sastavnice nije određeno drukčije.

(2) Na prijedlog izabranog rektora imenuje i razrješuje prorektore.

(3) Senat u skladu sa statutom i ovim Zakonom odlučuje o strateškom i razvojnom usmjerenju; financijskim i poslovnim pitanjima; organizaciji i ustroju te vezanim pitanjima sveučilišta, a posebice:

- Koordinira međunarodnu suradnju.
- Odlučuje o osnivanju, osnovama ustroja i ukidanju sastavnica sveučilišta te usklađuje njihov rad i poslovanje.
- Odlučuje o osnivanju trgovačkih društava i zaklada čijom se osnovnom djelatnošću ostvaruju zadaće i strategija sveučilišta.
- Daje suglasnost na prijedlog programskog ugovora na prijedlog rektora.
- Vodi financijsku politiku i donosi financijski plan sveučilišta, raspravlja o financijskim izvješćima i prihvaća završni obračun te odlučuje o kapitalnim ulaganjima.
- Odlučuje o statusnoj promjeni sastavnica u okviru sveučilišta ili izlasku pojedinih sastavnica iz sveučilišta dvotrećinskom većinom ukupnog broja glasova. Statutom sveučilišta detaljnije se uređuje postupak provođenja statusnih promjena sastavnica. Ako statutom sveučilišta nije određeno drukčije, protiv odluke senata ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Senat obavlja i druge poslove određene statutom i drugim općim aktima.

(5) Odlučivanje o pojedinim pitanjima iz nadležnosti senata statutom se može povjeriti odgovarajućim sastavnicama sveučilišta. Statutom sveučilišta može se, radi osiguranja integriranosti nastavnog i znanstvenog procesa na sveučilištu, predvidjeti pravo suspenzivnog veta na pojedine odluke nadležnih tijela sastavnica o tim pitanjima, ali tako da se ne naruše njihove akademske slobode i akademska samouprava.

(6) Senat može promijeniti model upravljanja sveučilištem, dvotrećinskom većinom svih članova senata u skladu s ovim Zakonom.

Sveučilišni savjet

Članak 28.

(1) Sveučilišni je savjet tijelo koje se brine o ostvarivanju djelatnosti sveučilišta prema aktu o osnivanju i statutu. Sveučilišni se savjet posebice brine o razvoju sveučilišta i njegovoj interakciji s društvom u kojemu djeluje te raspravlja o strateškim i razvojnim odlukama senata i potvrđuje ih, u skladu sa statutom sveučilišta.

(2) Sveučilišni savjet nadzire izvršavanje zadaća sveučilišta u skladu s ovim Zakonom, posebno zakonitost njegova rada, racionalnu uporabu kadrovskih i materijalnih resursa, ostvarivanje odluka senata te obavlja druge poslove predviđene aktom o osnivanju i statutom. Sveučilišnom savjetu ne mogu se dati nadležnosti kojima bi se utjecalo na autonomiju sveučilišta.

(3) Sveučilišni savjet ima šest ili dvanaest članova, i to:

- polovicu članova, među kojima je najmanje jedan student, koje imenuje senat
- po šestinu članova koje imenuju: osnivač, tijelo (ili tijela) jedinice lokalne samouprave i gospodarska komora.

(4) U sveučilišnom savjetu ne mogu biti članovi senata i čelnici sastavnica sveučilišta.

(5) Uvjeti iz stavka 3. ovog članka ne odnose se na privatna sveučilišta.

(6) U radu sveučilišnog savjeta sudjeluje rektor bez prava glasovanja.

(7) Članovi sveučilišnog savjeta tajnim glasovanjem izabiru predsjednika savjeta.

(8) Postupak kandidiranja članova sveučilišnog savjeta i njihova razrješenja, trajanje mandata, način zamjene članova kojima je članstvo u sveučilišnom savjetu prestalo prije isteka mandata te način donošenja odluka utvrđuju se statutom sveučilišta.

(9) Sveučilišni savjet radi na sjednicama. Sveučilišni savjet najmanje jednom godišnje podnosi izvješće osnivaču. O podnesenom izvješću obavještava se senat sveučilišta. U slučaju težih nepravilnosti u radu sveučilišta, a posebice ako nadležna tijela ne otklone uočene nepravilnosti, sveučilišni savjet može sazvati senat radi raspravljanja odnosnog pitanja, izvijestiti osnivača o nepravilnostima i predlagati potrebne mjere, uključivši izmjene akta o osnivanju, statuta i drugih općih akata sveučilišta.

SASTAVNICE SVEUČILIŠTA

Fakultet i umjetnička akademija

Članak 29.

(1) Fakultet je visoko učilište koje kao sastavnica sveučilišta ustrojava i izvodi sveučilišne studije te razvija znanstveni i stručni rad u jednom znanstvenom polju ili više njih.

(2) Fakultet može osnivati i izvoditi i stručne studije u skladu s ovim Zakonom.

(3) Umjetnička akademija visoko je učilište koje kao sastavnica sveučilišta ustrojava i izvodi sveučilišne umjetničke studije te razvija vrhunsko umjetničko stvaralaštvo i znanstvenu djelatnost u području umjetnosti.

(4) Umjetnička akademija može ustrojavati i izvoditi i stručne umjetničke studije u skladu s ovim Zakonom.

(5) Fakulteti i umjetničke akademije mogu imati statut, u skladu sa statutom sveučilišta.

(6) Fakulteti i umjetničke akademije u pravnom prometu mogu sudjelovati pod nazivom sveučilišta i svojim nazivom, ako je tako utvrđeno statutom sveučilišta.

Tijela fakulteta i umjetničke akademije

Članak 30.

(1) Tijela fakulteta ili umjetničke akademije su:

- dekan
- fakultetsko vijeće odnosno vijeće akademije.

(2) Fakultet odnosno umjetnička akademija može imati i druga tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju statutom sveučilišta, svojim statutom ili drugim općim aktom.

Dekan fakulteta odnosno umjetničke akademije

Članak 31.

(1) Dekan fakulteta odnosno umjetničke akademije predstavlja i zastupa fakultet odnosno umjetničku akademiju i ima prava i obveze u skladu sa statutom sveučilišta i statutom fakulteta odnosno umjetničke akademije.

(2) Dekanu u radu pomažu prodekani te statutom sveučilišta ili drugim općim aktom utvrđena druga tijela.

(3) Dekan je odgovoran za zakonitost rada i provedbu statuta i odluka fakulteta odnosno umjetničke akademije.

(4) Statutom fakulteta odnosno umjetničke akademije posebno se može predvidjeti da dekanu u financijskom poslovanju pomaže financijski direktor fakulteta odnosno umjetničke akademije, kojeg na prijedlog dekana bira fakultetsko ili akademijsko vijeće.

Izbor dekana fakulteta odnosno umjetničke akademije

Članak 32.

(1) Dekana bira i razrješava vijeće u skladu sa statutom sveučilišta i drugim općim aktima.

(2) Dekana se može birati na sljedeće načine, u skladu s odlukom vijeća, statutom sveučilišta i drugim općim aktima:

- na temelju javnog poziva iz redova znanstvenika ili umjetnika na fakultetu odnosno umjetničkoj akademiji

- na temelju javnog poziva iz redova znanstvenika ili umjetnika na sveučilištu
- na temelju javnog natječaja iz redova šire akademske zajednice.

(3) Mandat dekana traje od dvije do četiri godine, u skladu sa statutom sveučilišta i drugim općim aktima, i može se jednom ponoviti.

Fakultetsko vijeće odnosno vijeće umjetničke akademije

Članak 33.

(1) Fakultetsko vijeće odnosno vijeće umjetničke akademije (dalje u tekstu: vijeće) čine predstavnici nastavnika, suradnika i studenata te jedan predstavnik zaposlenika, u skladu sa svojim statutom odnosno statutom sveučilišta.

(2) Studentski predstavnici čine najmanje 15 % ukupnog broja članova vijeća.

(3) Izbor i raspodjela predstavnika studenata u vijeću te njihov način sudjelovanja u radu vijeća određuje se svojim statutom odnosno statutom sveučilišta i u skladu sa zakonom.

(4) Vijeće bira i razrješuje dekana i prodekane.

(5) Vijeće, u skladu sa statutom sveučilišta:

- donosi odluke o akademskim, znanstvenim, umjetničkim i stručnim pitanjima, posebno o izboru i zapošljavanju nastavnika
- donosi statut fakulteta odnosno umjetničke akademije i druge opće akte
- obavlja i druge poslove utvrđene statutom sveučilišta i općim aktima.

(6) Statutom fakulteta odnosno umjetničke akademije, u skladu sa statutom sveučilišta i ovim Zakonom, utvrđuju se pitanja od posebnog interesa za studente za koja prilikom odlučivanja u vijeću studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta.

Sveučilišni odjel

Članak 34.

(1) Sveučilišni odjel ustrojava se kao sastavnica sveučilišta koja izvodi ili sudjeluje u izvedbi studijskih programa te razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad u jednom znanstvenom ili umjetničkom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom području.

(2) Sveučilišni odjel ima pročelnika, stručno vijeće i druga tijela čiji se sastav, način osnivanja, djelokrug rada i ovlasti utvrđuju statutom sveučilišta i općim aktima odjela.

(3) Trajanje mandata pročelnika utvrđuje se statutom sveučilišta.

(4) Pročelnika bira i razrješava stručno vijeće na način i u postupku utvrđenom statutom sveučilišta.

(5) Na pročelnika i stručno vijeće odjela na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se tiču dekana i vijeća.

(6) Sveučilišni odjel može sudjelovati u pravnom prometu pod nazivom sveučilišta i svojim nazivom, ako je tako utvrđeno statutom sveučilišta.

Sveučilišni institut

Članak 35.

(1) Sveučilišni institut sastavnica je sveučilišta koja se ustrojava ili osniva radi obavljanja znanstvene djelatnosti u jednom znanstvenom polju ili više srodnih znanstvenih polja, u pravilu povezano s procesom visokog obrazovanja na sveučilištu.

(2) Sveučilišni institut može sudjelovati u nastavi u skladu s općim aktima sveučilišta.

(3) Unutarnji ustroj sveučilišnog instituta, sastav i ovlasti ravnatelja i stručnog vijeća, sastav i ovlasti drugih tijela te ostala pitanja rada sveučilišnog instituta uređuju se statutom sveučilišta i općim aktima sveučilišnog instituta, uz odgovarajuću primjenu odredaba ovoga Zakona koje se odnose na znanstvene institute.

(4) Znanstveni institut može se preustrojiti u sveučilišni institut, uz suglasnost upravnog vijeća znanstvenog instituta i uz suglasnost senata sveučilišta, i u skladu sa zakonom. Sporazum između znanstvenog instituta i sveučilišta utvrđuje detalje rada budućeg sveučilišnog instituta kada se znanstveni institut preustroji u sveučilišni institut. Sporazum se može odnositi na pitanja rada sveučilišnog instituta iz stavka 3. ovog članka.

(5) Mandat ravnatelja traje četiri godine i može se jednom ponoviti.

(6) Ravnatelja bira i razrješava senat na način i u postupku utvrđenom statutom sveučilišta i općim aktima sveučilišnog instituta odnosno sporazumom između javnog znanstvenog instituta i sveučilišta iz stavka 4. ovog članka.

(7) Nova radna mjesta na sveučilišnom institutu ne mogu biti znanstvena radna mjesta, osim ako sporazum između javnog znanstvenog instituta i sveučilišta iz stavka 4. ovog članka ne utvrdi drukčije.

(8) Sveučilišni instituti mogu sudjelovati u pravnom prometu pod nazivom sveučilišta i svojim nazivom, ako je tako utvrđeno statutom sveučilišta odnosno sporazumom između javnog znanstvenog instituta i sveučilišta iz stavka 4. ovog članka.

(9) Sveučilišni se institut može, odlukom senata i stručnog vijeća sveučilišnog instituta, preustrojiti u sveučilišni odjel.

DVOJNI MODEL UPRAVLJANJA SVEUČILIŠTEM

Dvojni i unitarni model upravljanja sveučilištem

Članak 36.

(1) Sveučilištem se može upravljati na temelju unitarnog modela upravljanja ili na temelju dvojnog modela upravljanja.

(2) Unitarni model upravljanja sveučilištem je u skladu s Članak 24.-Članak 28. ovog Zakona.

(3) U unitarnom modelu upravljanja sveučilištem senat odlučuje o akademskim pitanjima; obrazovnoj, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti i problematici; izboru nastavnika i znanstvenika; statutu; strateškom i razvojnom usmjerenju; izboru rektora; financijskim i poslovnim pitanjima; organizaciji i ustroju te s time povezanim pitanjima sveučilišta.

(4) U dvojnom su modelu upravljanja sveučilištem funkcije iz stavka 2. ovog članka podijeljene između senata i sveučilišnog savjeta:

- sveučilišni savjet odlučuje o strateškom i razvojnom usmjerenju, izboru rektora, financijskim i poslovnim pitanjima, organizaciji i ustroju te s time povezanim pitanjima sveučilišta
- senat odlučuje o akademskim pitanjima; obrazovnoj, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti i problematici; izboru nastavnika i znanstvenika; statutu te s time povezanim pitanjima sveučilišta.

Dužnosti i ovlasti rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem

Članak 37.

(1) Na dužnosti i ovlasti rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem primjenjuje se Članak 24. stavci 1.-7. i 9.-14. ovog Zakona.

(2) Rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem ima i sljedeće dužnosti i ovlasti:

- predlaže sveučilišnom savjetu kandidate za prorektore
- predlaže senatu statut
- predlaže sveučilišnom savjetu strategiju sveučilišta, uz pribavljeno mišljenje senata
- predlaže sveučilišnom savjetu financijski plan
- predlaže sveučilišnom savjetu prijedlog programskog ugovora uz pribavljeno mišljenje senata.

Izbor i razrješenje rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem

Članak 38.

(1) Rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem bira sveučilišni savjet tajnim glasovanjem između kandidata s popisa koji sastavlja senat, na temelju javnog natječaja koji raspisuje senat i u skladu sa statutom i ovim Zakonom.

(2) Sveučilišni savjet pokrenut će postupak o razrješenju rektora prije isteka mandata u slučajevima predviđenim zakonom ili statutom te:

- na temelju prijedloga senata, usvojenog dvotrećinskom većinom glasova svih članova senata
- u slučaju kada sveučilišni savjet i senat ne prihvate godišnje izvješće o provedbi strategije i programskog ugovora.

(3) Odluka o razrješenju rektora iz stavka 2. ovoga članka donosi se tajnim glasovanjem dvotrećinskom većinom glasova svih članova sveučilišnog savjeta.

Sastav senata u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem

Članak 39.

(1) Na sastav senata u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem primjenjuje se čČlanak 26. stavci 1.-2. i 4.-6. ovog Zakona.

(2) U dvojnom modelu upravljanja sveučilištem:

- zaposlenici na znanstveno-nastavnim radnim mjestima čine najmanje 70 % članova senata

- čelnici sastavnica sveučilišta ne mogu biti članovi senata.

Nadležnost senata u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem

Članak 40.

(1) Na nadležnosti senata u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem primjenjuje se Članak 27. stavci 1. i 4.-6. ovog Zakona.

(2) U dvojnom modelu upravljanja sveučilištem senat:

- bira tri najbolja kandidata za rektora, odnosno sve kandidate u slučaju samo tri ili manje prijavljenih kandidata na osnovi raspisanog javnog natječaja te popis dostavlja sveučilišnom savjetu i daje sveučilišnom savjetu prethodno mišljenje o kandidatima za prorektore
- daje rektoru i sveučilišnom savjetu prethodno mišljenje u postupku donošenja strategije sveučilišta.

Sveučilišni savjet u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem

Članak 41.

(1) Sveučilišni savjet ima nadležnosti senata iz Članak 27. stavka 3. ovog Zakona.

(2) Sveučilišni savjet u dvojnom modelu upravljanja ima i sljedeće nadležnosti:

- bira rektora između tri kandidata s popisa koji dostavlja senat te razrješava rektora
- imenuje i razrješuje prorektore na osnovi prijedloga rektora i uz pribavljeno mišljenje senata
- daje senatu prijedlog i prethodno mišljenje u postupku donošenja statuta
- ukida ili obustavlja od izvršenja odluke koje su donijela tijela sveučilišta ako su takve odluke u suprotnosti sa zakonom i/ili statutom, u postupku utvrđenom općim aktom
- donosi strategiju sveučilišta na prijedlog rektora i uz pribavljeno pozitivno mišljenje senata.

(3) Sveučilišni savjet obavlja i druge poslove određene statutom i drugim općim aktima.

(4) U slučaju sveučilišta za potrebe obrane i sigurnosti, statut sveučilišta donosi sveučilišni savjet.

(5) Način rada i odlučivanja sveučilišnog savjeta detaljnije se uređuje poslovnikom o radu sveučilišnog savjeta, u skladu s ovim Zakonom i statutom sveučilišta.

Sastav i rad sveučilišnog savjeta u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem

Članak 42.

(1) Sveučilišni savjet u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem ima devet članova.

(2) Članovi sveučilišnog savjeta imenuju se po sljedećem ključu:

- četiri člana imenuje senat samostalno, od kojih najmanje dva člana nisu zaposlenici ili vanjski suradnici na tom sveučilištu

- tri člana imenuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (dalje u tekstu: Nacionalno vijeće)
- jednog člana imenuje ministar
- jednog člana imenuje HAZU.

(3) Članovi sveučilišnog savjeta moraju imati odgovarajuće iskustvo i obrazovanje nužno za osiguranje provedbe zadaće sveučilišta.

(4) Najmanje tri člana sveučilišnog savjeta koje imenuje senat i najmanje dva člana sveučilišnog savjeta koje imenuje Nacionalno vijeće moraju biti vrhunski znanstvenici odnosno vrhunski umjetnici. U slučaju vrhunskih znanstvenika nužan uvjet je i vođenje kompetitivnih projekata i vodeće uloge u međunarodnim kompetitivnim projektima.

(5) Članovi sveučilišnog savjeta ne mogu biti državni dužnosnici, čelnici tijela lokalne, područne (regionalne) samouprave, članovi senata, prorektori, čelnici sveučilišnih sastavnica, članovi Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, ni službenici nadležnog ministarstva.

(6) Članovi sveučilišnog savjeta ne mogu biti osobe za koje je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(7) Uvjeti iz stavaka 2., 4. i 5. ovog članka se ne primjenjuju na privatna sveučilišta i na sveučilište za potrebe obrane i sigurnosti.

(8) U slučaju sveučilišta za potrebe obrane i sigurnosti ministarstvo nadležno za obranu imenuje sveučilišni savjet.

(9) Mandat članova sveučilišnog savjeta traje četiri godine.

(10) Ista osoba može se ponovno imenovati za člana sveučilišnog savjeta, ali ne više od dva puta uzastopno.

(11) Predsjednika sveučilišnog savjeta izabiru članovi sveučilišnog savjeta između onih članova koje je senat samostalno imenovao i to većinom glasova svih članova.

(12) Ista osoba može biti članom samo jednog sveučilišnog savjeta.

Promjena modela upravljanja sveučilištem

Članak 43.

(1) U slučaju da Senat u skladu sa Članak 27. stavak 6. ovog Zakona glasuje za promjenu modela upravljanja, Senat u roku od šest mjeseci donosi novi statut sveučilišta i statute sastavnica u skladu s izabranim modelom upravljanja i s prijelaznim odredbama u skladu s ovim člankom. Danom stupanja na snagu novog statuta prestaju vrijediti postojeći statuti sveučilišta i sastavnica. Sveučilište u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu novog statuta provodi izbore za senat u skladu s novim statutom i ovim Zakonom. Danom održavanja prve sjednice novo izabranog senata prestaje mandat članovima senata ustrojenog po prijašnjem modelu upravljanja sveučilištem. Novo izabrani senat, Nacionalno vijeće, ministar i HAZU će u roku od tri mjeseca od dana održavanja prve sjednice novo izabranog senata imenovati članove sveučilišnog savjeta u skladu s odredbama statuta i ovim Zakonom.

(2) U slučaju da Senat glasuje za promjenu modela upravljanja, rektori i prorektori ostaju na funkciji do isteka mandata. U slučaju da mandat rektora i prorektora istječe prije formiranja sveučilišnog savjeta u skladu sa stavkom 1. ovog članka, sveučilište

pokreće postupak izbora rektora nakon formiranja sveučilišnog savjeta, a mandati rektora i prorektora produžuju se do izbora novog rektora.

VELEUČILIŠTE I VISOKA ŠKOLA

Osnovne odredbe o veleučilištu i visokoj školi

Članak 44.

(1) Veleučilište i visoka škola ustanove su koje ustrojavaju i izvode stručne studije te obavljaju djelatnost u skladu s ovim Zakonom i statutom.

(2) Veleučilište je visoko učilište koje izvodi najmanje jedan preddiplomski stručni studij i najmanje jedan diplomski stručni studij i akreditirano je za primijenjena istraživanja u području diplomskih studija.

(3) Visoka škola visoko je učilište koje izvodi najmanje jedan preddiplomski stručni studij i ne može izvoditi diplomske stručne studije.

(4) Visoka škola ne mora provoditi primijenjena istraživanja.

(5) Statutom veleučilišta i visoke škole uređuju se pitanja unutarnjeg ustroja, upravljanja i odlučivanja, u skladu s ovim Zakonom.

(6) Statut veleučilišta i visoke škole donosi upravno vijeće na prijedlog stručnog vijeća, a potvrđuje ga osnivač.

Tijela veleučilišta i visoke škole

Članak 45.

(1) Tijela veleučilišta i visoke škole su:

- dekan
- stručno vijeće
- upravno vijeće.

(2) Veleučilište i visoka škola mogu imati i druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju statutom.

Dekan veleučilišta i visoke škole

Članak 46.

(1) Dekan predstavlja i zastupa veleučilište odnosno visoku školu te u svojem radu ima prava i obveze ravnatelja ustanove.

(2) Dekan:

- organizira i vodi rad i poslovanje ustanove
- usklađuje rad tijela ustanove
- upravlja imovinom ustanove
- predlaže upravnom vijeću strategiju ustanove
- predlaže upravnom vijeću financijski plan
- izvršava odluke upravnog vijeća.

(3) Dekan podnosi upravnom vijeću i stručnom vijeću godišnje izvješće o provedbi strategije.

(4) Za akademska, nastavna i stručna pitanja dekan je odgovoran stručnom vijeću, a za zakonitost rada financijskog poslovanja i racionalne uporabe materijalnih i kadrovskih resursa upravnom vijeću.

Izbor dekana veleučilišta i visoke škole

Članak 47.

(1) Dekana bira upravno vijeće tajnim glasovanjem između jednog ili više kandidata s popisa koji dostavlja stručno vijeće, na temelju provedenog javnog natječaja koji raspisuje upravno vijeće u skladu sa statutom i ovim Zakonom.

(2) Mandat dekana traje četiri godine.

(3) Ista osoba može ponovno biti izabrana za dekana, ali ne više od dva puta uzastopno.

(4) Uvjeti iz stavaka 1. i 3. ovog članka ne primjenjuju se na privatna veleučilišta ili visoke škole.

(5) Dekan ne može biti osoba za koju je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(6) Upravno vijeće pokrenut će postupak razrješenja dekana prije isteka mandata u slučajevima predviđenim zakonom ili statutom te:

- na temelju prijedloga stručnog vijeća, usvojenog dvotrećinskom većinom glasova svih članova stručnog vijeća
- u slučaju kada ni upravno vijeće ni stručno vijeće ne prihvate godišnje izvješće dekana o provedbi strategije.

(7) Odluka o razrješenju dekana iz stavka 6. ovoga članka donosi se dvotrećinskom većinom glasova svih članova upravnog vijeća.

Stručno vijeće veleučilišta i visoke škole

Članak 48.

(1) Stručno vijeće veleučilišta odnosno visoke škole u skladu sa statutom i ovim Zakonom odlučuje o nastavnim i stručnim pitanjima i drugim pitanjima važnim za obavljanje djelatnosti.

(2) Stručno vijeće čine dekan, prodekani, voditelji studija, čelnici ustrojbenih jedinica, jedan predstavnik zaposlenika, studentski predstavnici i drugi članovi stručnog vijeća u skladu sa statutom.

(3) Studentski predstavnici čine najmanje 15 % ukupnog broja članova stručnog vijeća.

(4) Izbor i raspodjela predstavnika studenata u stručnom vijeću te njihov način sudjelovanja u radu stručnog vijeća određuje se statutom i u skladu sa zakonom.

Upravno vijeće veleučilišta i visoke škole

Članak 49.

(1) Upravno vijeće veleučilišta odnosno visoke škole brine se o obavljanju djelatnosti

veleučilišta odnosno visoke škole, u skladu s aktom o osnivanju i statutom, a osobito:

- bira dekana između jednog ili više kandidata s popisa koji dostavlja stručno vijeće te razrješava dekana
- donosi statut na prijedlog stručnog vijeća
- donosi odluku o financijskom planu na prijedlog dekana i uz prethodnu suglasnost osnivača
- brine se o zakonitosti rada veleučilišta odnosno visoke škole
- brine se o racionalnoj upotrebi materijalnih i kadrovskih resursa
- nadzire provedbu odluka stručnog vijeća
- donosi strategiju veleučilišta odnosno visoke škole na prijedlog dekana
- daje suglasnost na pojedine odluke dekana i stručnog vijeća u skladu sa statutom
- određuje upisne kvote u okviru kapaciteta utvrđenih vanjskim vrednovanjem u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i u skladu s potpisanim programskim ugovorom između ministarstva i javnog veleučilišta odnosno javne visoke škole
- donosi mišljenje o radu dekana na temelju godišnjeg izvješća dekana o provedbi strategije
- donosi opće akte, odluke i obavlja druge poslove određene statutom i općim aktima.

(2) Upravno vijeće ima predsjednika i četiri člana.

(3) Predsjednika i dva člana upravnog vijeća imenuje osnivač, s time da najmanje jedan član mora biti stručnjak iz područja djelatnosti ustanove ili stručnjak iz područja upravljanja sustavom.

(4) Jednog člana upravnog vijeća bira stručno vijeće, a jedan je član predstavnik zaposlenika.

(5) Članovi upravnog vijeća moraju imati kvalifikaciju obrazovanja na razini od najmanje 7 Europskog kvalifikacijskog okvira .

(6) Uvjet iz stavka 5. ovog članka ne odnosi se na privatna veleučilišta i visoke škole.

(7) Članovi upravnog vijeća ne mogu biti pojedinci za koje je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(8) U radu upravnog vijeća bez prava glasovanja sudjeluje dekan.

STUDIJI NA VISOKIM UČILIŠTIMA

VRSTE STUDIJA

Sveučilišni i stručni studij

Članak 50.

(1) Visoko obrazovanje provodi se kroz sveučilišne i stručne studije.

(2) Sveučilišni i stručni studijski programi usklađuju se sa strukturom razina visokog

obrazovanja u Europskom prostoru visokog obrazovanja, uz uzimanje u obzir pozitivnih iskustava drugih sustava visokog obrazovanja.

(3) Sveučilišni i stručni studijski programi usklađeni su s opisom razina ishoda učenja i standardima kvalifikacija koje se stječu njihovim završetkom prema propisima koji uređuju Hrvatski kvalifikacijski okvir.

(4) Sveučilišni i stručni studijski programi moraju biti u skladu s europskim sustavom stjecanja i prijenosa bodova (dalje u tekstu: ECTS) po kojem se jednom godinom studija u punom radnom opterećenju u pravilu stječe najmanje 60 ECTS bodova.

(5) ECTS bodovi dodjeljuju se studijskim obvezama studenata na temelju prosječno ukupno utrošenog rada koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja u pravilu 30 sati ukupnog prosječnog studentskog rada uloženog za stjecanje ishoda učenja.

Razine sveučilišnih studija i kvalifikacije koje se njima stječu

Članak 51.

(1) Sveučilišno obrazovanje provodi se na tri razine visokog obrazovanja:

- preddiplomski sveučilišni studij
- diplomski sveučilišni studij
- doktorski studij.

(2) Iznimno, sveučilišno obrazovanje provodi se kroz specijalistički sveučilišni studij.

(3) Sveučilišni studiji ustrojavaju se i izvode na sveučilištu.

(4) Svaka razina sveučilišnog studija završava stjecanjem određenog naziva ili stupnja.

(5) Studiji se mogu provoditi i kao integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji ako se njima stječu stručne kvalifikacije u skladu s Direktivom Europske unije o priznavanju stručnih kvalifikacija (2005/36/EZ, 2013/55/EU). Iznimno, studiji se mogu provoditi i kao integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji i u ostalim strateški opravdanim slučajevima, za što je potrebna suglasnost Nacionalnog vijeća i ministra.

Razine stručnih studijskih programa i kvalifikacije koje se njima stječu

Članak 52.

(1) Stručno obrazovanje provodi se na tri razine visokog obrazovanja:

- kratki stručni studij
- preddiplomski stručni studij
- diplomski stručni studij.

(2) Preddiplomski stručni studiji i kratki stručni studiji provode se na sveučilištu, veleučilištu ili visokoj školi.

(3) Diplomski stručni studiji provode se na sveučilištu i veleučilištu.

(4) Svi stručni studijski programi moraju sadržavati i studentsku stručnu praksu u ekvivalentu od najmanje 10 % ukupnog broja ECTS bodova stručnog studijskog programa.

Akademski i stručni nazivi te akademski stupanj

Članak 53.

(1) Akademski naziv stječe osoba koja završi preddiplomski sveučilišni, diplomski sveučilišni ili specijalistički sveučilišni studij.

(2) Stručni naziv stječe osoba koja završi kratki stručni, preddiplomski stručni ili diplomski stručni studij.

(3) Akademski stupanj stječe osoba koja završi doktorski studij.

(4) Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj stječu se u skladu s odgovarajućim standardom kvalifikacije prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru.

(5) Prema nazivu standarda kvalifikacije iz Registra Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira kraticu akademskog naziva ili akademskog stupnja utvrđuje Rektorski zbor, a kraticu stručnog naziva utvrđuje Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor, u skladu s ovim Zakonom.

Korištenje akademskih i stručnih naziva i akademskog stupnja

Članak 54.

(1) Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj unose se u diplomu o završenom studiju te u dopunsku ispravu o studiju.

(2) Stečeni akademski i stručni nazivi i akademski stupanj koriste se u skladu s diplomom o završenom studiju.

Kratki stručni studijski programi

Članak 55.

(1) Kratki stručni studiji traju od godinu i pol do dvije godine i njihovim se završetkom stječe od 90 do 120 ECTS bodova te kvalifikacija razine sukladno zakonu kojim se propisuje HKO.

(2) Završetkom studija iz stavka 1. ovog članka omogućen je prijelaz, odnosno nastavak obrazovanja na preddiplomskoj razini, u skladu s uvjetima pristupa studijskom programu koje propisuje visoko učilište na kojem se nastavlja obrazovanje.

(3) Završetkom kratkog stručnog studija osoba stječe stručni naziv stručni pristupnik uz naznaku struke (na primjer: stručni pristupnik ekonomije, stručni pristupnik medicinske radiologije, stručni pristupnik politologije i slično).

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovog članka je pristup. uz naznaku struke (na primjer: pristup. oec., pristup. med. rad., pristup. polit. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Preddiplomski sveučilišni i preddiplomski stručni studijski program

Članak 56.

(1) Preddiplomski studijski program osposobljava studente za tržište rada ili za

nastavak obrazovanja.

(2) Preddiplomski studijski program može biti sveučilišni ili stručni, traje od tri do četiri godine i njegovim se završetkom stječe od 180 do 240 ECTS bodova te kvalifikacija razine sukladno zakonu kojim se propisuje HKO.

(3) Završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija osoba stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*), uz naznaku struke (na primjer: sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) arheologije, sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) ekonomije, sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) prava i slično).

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je univ. bacc. uz naznaku struke (na primjer: univ. bacc. arh., univ. bacc. oec., univ. bacc. iur. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(5) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, završetkom preddiplomskoga sveučilišnog studija u znanstvenom području tehničkih i biotehničkih znanosti osoba stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik inženjer (*baccalaureus*) uz naznaku struke (na primjer: sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer geodezije i slično).

(6) Kratica naziva iz stavka 5. ovoga članka je univ. bacc. ing. uz naznaku struke (na primjer: univ. bacc. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(7) Završetkom preddiplomskog stručnog studija osoba stječe stručni naziv stručni prvostupnik (*baccalaureus*) uz naznaku struke (na primjer: stručni prvostupnik (*baccalaureus*) ekonomije, stručni prvostupnik (*baccalaureus*) medicinske radiologije, stručni prvostupnik (*baccalaureus*) politologije i slično).

(8) Kratica naziva iz stavka 7. ovoga članka je bacc. uz naznaku struke (na primjer: bacc. oec., bacc. med. rad., bacc. polit. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(9) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, završetkom preddiplomskog stručnog studija u znanstvenom području tehničkih i biotehničkih znanosti osoba stječe stručni naziv stručni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, uz naznaku struke (na primjer: stručni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer geodezije i slično).

(10) Kratica naziva iz stavka 9. ovoga članka je bacc. ing. uz naznaku struke (na primjer: bacc. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(11) U međunarodnom prometu i diplomi na engleskom jeziku akademski naziv nakon završetka preddiplomskog sveučilišnog studija je university bachelor, a preddiplomskog stručnog studija je professional bachelor.

Diplomski sveučilišni i diplomski stručni studijski programi

Članak 57.

(1) Diplomski studijski program osposobljava studente za tržište rada omogućujući im stjecanje odgovarajućih znanja i vještina kao pretpostavki za zapošljavanje u određenom području rada, uz istodobnu pripremu koja omogućava nastavak znanstvenog usavršavanja.

(2) Diplomski studijski program može biti sveučilišni ili stručni, traje od jedne do dvije godine i njegovim završetkom stječe se od 60 do 120 ECTS bodova te kvalifikacija razine sukladno zakonu kojim se propisuje HKO.

(3) Ukupan broj bodova koji se stječu na preddiplomskom i diplomskom studijskom

programu ili na integriranom preddiplomskom i diplomskom studijskom programu iznosi najmanje 300 ECTS bodova.

(4) Završetkom diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija osoba stječe akademski naziv magistar uz naznaku struke (na primjer: magistar arheologije, magistar ekonomije, magistar prava i slično).

(5) Kratica naziva iz stavka 4. ovoga članka je mag. uz naznaku struke (na primjer: mag. arh., mag. oec., mag. iur. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(6) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, završetkom diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija iz područja tehničkih i biotehničkih znanosti osoba stječe akademski naziv magistar inženjer uz naznaku struke (na primjer: magistar inženjer geodezije i slično).

(7) Kratica naziva iz stavka 6. ovoga članka je mag. ing. uz naznaku struke (na primjer: mag. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(8) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, završetkom diplomskog sveučilišnog studija medicine, stomatologije ili veterine osoba stječe akademski naziv doktor uz naznaku struke (na primjer: doktor medicine i slično).

(9) Kratica naziva iz stavka 8. ovoga članka je dr. uz naznaku struke (na primjer: dr. med. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(10) Završetkom diplomskoga stručnog studija osoba stječe stručni naziv stručni magistar uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa (na primjer: stručni magistar politehnike i slično).

(11) Kratica naziva iz stavka 10. ovoga članka je struč. mag. uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa (na primjer: struč. mag. politeh. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(12) Iznimno od stavka 10. ovoga članka, završetkom diplomskoga stručnog studija iz područja tehničkih i biotehničkihznanosti osoba stječe stručni naziv stručni magistar inženjer uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa (na primjer: stručni magistar inženjer geodezije i slično).

(13) Kratica naziva iz stavka 12. ovoga članka je struč. mag. ing. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: struč. mag. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(14) Iznimno od stavka 10. ovoga članka, završetkom diplomskoga stručnog studijskog programa medicine, stomatologije i veterine osoba stječe stručni naziv diplomirani uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa (na primjer: diplomirana medicinska sestra, diplomirani medicinski tehničar i slično).

(15) Kratica naziva iz stavka 14. ovoga članka je dipl. uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa (na primjer: dipl. ms., dipl. mt. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(16) U međunarodnom prometu i diplomi na engleskom jeziku akademski naziv nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija je university master, a diplomskog stručnog studija je professional master.

Specijalistički sveučilišni studijski programi

Članak 58.

(1) Sveučilište može organizirati specijalistički sveučilišni studijski program u trajanju od jedne do dvije godine.

(2) Završetkom specijalističkog sveučilišnog studijskog programa stječe se od 60 do 120 ECTS bodova te kvalifikacija razine sukladno zakonu kojim se propisuje HKO.

(3) Završetkom specijalističkog sveučilišnog studija osoba stječe akademski naziv sveučilišni specijalist uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa (na primjer: sveučilišni specijalist ekonomije, sveučilišni specijalist socijalne politike, sveučilišni specijalist financijske analize i slično).

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je univ. spec. uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa (na primjer: univ. spec. oec., univ. spec. soc. polit., univ. spec. fin. anal. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(5) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, završetkom specijalističkog sveučilišnog studija u medicini, stomatologiji i veterini osoba stječe naziv sveučilišni magistar uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa.

(6) Kratica naziva iz stavka 5. ovoga članka je univ. spec. uz naznaku struke ili dijela struke u skladu s nazivom studijskog programa i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(7) U međunarodnom prometu i diplomi na engleskom jeziku akademski naziv nakon završetka specijalističkog sveučilišnog studija je advanced master.

Doktorski studijski program

Članak 59.

(1) Doktorski studijski program obuhvaća najmanje tri godine znanstvenih ili umjetničkih istraživanja u ekvivalentu punog radnog vremena i njegovim završetkom stječe se kvalifikacija razine sukladno zakonu kojim se propisuje HKO.

(2) Iznimno, osobe koje su ostvarile znanstvena dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju minimalnim uvjetima za izbor na znanstveno-nastavno radno mjesto u zvanju docent, na temelju odluke nadležnog vijeća utvrđenog statutom sveučilišta o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorske disertacije, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat znanosti.

(3) Iznimno, osobe koje su ostvarile umjetnička dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju minimalnim uvjetima za izbor na umjetničko-nastavno radno mjesto u zvanju docent, na temelju odluke nadležnog vijeća utvrđenog statutom sveučilišta o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorske disertacije, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat umjetnosti.

(4) Iznimno, osobe izabrane na umjetničko-nastavna radna mjesta mogu na temelju umjetničkih radova, na temelju odluke nadležnog vijeća, utvrđenog statutom sveučilišta o ispunjavanju propisanih uvjeta koje donosi senat sveučilišta, steći doktorat umjetnosti.

(5) Sveučilište općim aktom može odrediti stjecanje ECTS bodova na doktorskom studijskom programu.

(6) Završetkom doktorskog studija osoba stječe akademski stupanj doktor znanosti ili doktor umjetnosti, uz naznaku znanstvenog ili umjetničkog područja. Iznimno, ako je

to predviđeno općim aktom sveučilišta, uz znanstveno ili umjetničko područje može biti naznačeno i polje.

(7) Kratica akademskog stupnja iz stavka 6. ovoga članka je dr. sc., odnosno dr. art. i stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

Prijenos ECTS bodova

Članak 60.

(1) Prijenos ECTS bodova može se provesti između različitih studijskih ili obrazovnih programa iz ovoga Zakona koji se temelje na načelima cjeloživotnog učenja.

(2) Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova iz stavka 1. ovoga članka propisuju se općim aktom visokog učilišta, odnosno ugovorom između visokih učilišta.

Zajednički i združeni studijski programi

Članak 61.

(1) Zajednički studijski program je studijski program kojeg izvode dva ili više akreditirana visoka učilišta (za doktorske studije i jedan ili više znanstvena instituta mogu ravnopravno sudjelovati) u Republici Hrvatskoj, pri čemu je samo jedno visoko učilište nositelj.

(2) Združeni studijski program je zajednički program dvaju ili više akreditirana visoka učilišta (za doktorske studije i jedan ili više znanstvena instituta mogu ravnopravno sudjelovati) od koji je najmanje jedno izvan Republike Hrvatske, a završetkom kojeg se stječe jedna (združena kvalifikacija) koja se potvrđuje diplomom koja sadrži obilježja svih visokih učilišta i znanstvenih instituta koja sudjeluju u izvedbi studijskog programa ili više istovjetnih kvalifikacija od strane izvoditelja, pri čemu samo jedno od visokih učilišta u Republici Hrvatskoj može biti nositelj.

(3) Zajednički studijski programi i vezani akreditacijski postupci određeni su u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

(4) Na akreditacijske postupke združenih studijskih programa primjenjuje se Europski pristup prema osiguravanju kvalitete združenih studijskih programa.

Cjeloživotno učenje, izvođenje programa koji se ne smatraju studijem i razlikovne obveze u studijskim programima

Članak 62.

(1) Visoka učilišta mogu izvoditi različite obrazovne programe koji se ne smatraju studijem u smislu ovoga Zakona te se temelje na načelima cjeloživotnog učenja.

(2) Obrazovnim programima kojima se stječe najmanje 10 ECTS bodova i koji su u skladu sa standardima kvalifikacija iz Registra HKO-a dodjeljuju se djelomične kvalifikacije koje se potvrđuju javnim ispravama.

(3) Visoka učilišta općim aktom uređuju načine i oblike provođenja aktivnosti koje se temelje na načelima cjeloživotnog učenja, uključujući načine i postupke utvrđivanja razlikovnih obveza studenata za potrebe promjene studijskog programa i/ili upisa na studij, dovršetka ranije započetog studija i priznavanja kompetencija stečenih izvan studijskog programa, a koje su uvjet za sudjelovanje na studiju ili dovršetak studija.

(4) Visoka učilišta općim aktom uređuju status studenata na razlikovnim obvezama, polaznika obrazovnih programa koji se ne smatraju studijem i sudionika u aktivnostima kojima se promoviraju načela cjeloživotnog učenja.

(5) Svi programi i postupci iz ovoga članka sastavni su dio unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete te na odgovarajući način podliježu postupcima vanjskog osiguravanja i unapređivanja kvalitete.

UPIS NA STUDIJ, NJEGOVO USTROJSTVO I IZVEDBA

Uvjeti za upis

Članak 63.

(1) Upis studija obavlja se na temelju javnog natječaja koji objavljuje visoko učilište koje provodi studij najmanje šest mjeseci prije početka nastave. Natječaj za upis mora sadržavati: uvjete za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose i rokove za prijavu na natječaj i upis.

(2) Visoka učilišta utvrđuju postupak odabira pristupnika za upis na način koji jamči ravnopravnost svih pristupnika bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, društveni položaj, invaliditet, spolnu orijentaciju i dob.

(3) Visoka učilišta, uz državnu maturu (uključujući inozemne mature), utvrđuju kriterije (uspjeh u prethodnom školovanju, vrsta završenog školovanja, uspjeh na klasifikacijskom ili drugom ispitu, posebna znanja, vještine ili sposobnosti i sl.) na temelju kojih se obavlja klasifikacija i odabir kandidata za upis na preddiplomski studij.

(4) Visoka učilišta utvrđuju koji su srednjoškolski programi odgovarajući preduvjet za upis pojedinoga preddiplomskog sveučilišnog studijskog programa, integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studijskog programa, preddiplomskog stručnog studijskog programa ili kratkog stručnog studijskog programa.

(5) Diplomski sveučilišni studij ili diplomski stručni studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući preddiplomski studij, u skladu s odgovarajućim standardom kvalifikacije. Visoka učilišta propisuju koji se studiji smatraju odgovarajućim za upis pojedinog diplomskog studija te uvjete upisa.

(6) Osobe koje su završile preddiplomski stručni studij mogu se kandidirati za upis na diplomski sveučilišni studij u skladu s općim aktom sveučilišta koje provodi taj studij, pri čemu se upis može uvjetovati polaganjem ispita kompetencija tijekom razredbenog postupka i/ili razlikovnih ispita na početku studija.

(7) Uvjet pristupanja doktorskom studiju je posjedovanje prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija u skladu s odgovarajućim standardom kvalifikacije i uvjetima koje općim aktom utvrdi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta utvrđenih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Iznimno, sveučilište može svojim općim aktom kao uvjet pristupanja utvrditi i drugu prethodno stečenu kvalifikaciju uz završen odgovarajući razlikovni program.

(8) Iznimno, visoko učilište može općim aktima koji su sastavni dio unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete propisati mogućnost pristupa za upis pojedinoga studija i bez prethodno završenoga odgovarajućeg školovanja ako je riječ o iznimno darovitim osobama za koje se može očekivati da će i bez završenog prethodnog školovanja

uspješno svladati studij na temelju vrednovanja prethodnog znanja.

(9) Visoko učilište može općim aktima koji su sastavni dio unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete propisati mogućnost upisa pojedinoga studija i bez prethodno završenoga odgovarajućeg školovanja na temelju vrednovanja prethodnog učenja te u skladu s odgovarajućim standardom kvalifikacije.

(10) Strani državljani upisuju se na studij pod jednakim uvjetima kao hrvatski državljani ali se, u skladu s odlukom nadležnoga državnog tijela ili visokog učilišta, od njih može tražiti plaćanje dijela ili pune cijene studiranja. Strani državljani s dugotrajnim boravištem, osobe pod međunarodnom zaštitom te studenti državljani država članica EU-a i država Europskog gospodarskog prostora upisuju se pod jednakim uvjetima kao hrvatski državljani. Stranim državljanima upis se može ograničiti ili uskratiti ako je riječ o studiju koji se odnosi na vojno ili policijsko obrazovanje ili drugi studij od interesa za nacionalnu sigurnost.

(11) Visoko učilište ne smije odrediti upisne kvote na studijske programe koje su veće od kapaciteta utvrđenih vanjskim vrednovanjem u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i u skladu s potpisanim programskim ugovorom između Ministarstva i visokog učilišta.

Studijski i obrazovni programi

Članak 64.

(1) Studijske i obrazovne programe koji se izvode na sveučilištu utvrđuje senat sveučilišta u skladu s unutarnjim sustavom osiguravanja kvalitete sveučilišta.

(2) Studijske i obrazovne programe koji se izvode na veleučilištu i visokoj školi utvrđuje stručno vijeće veleučilišta ili visoke škole u skladu s unutarnjim sustavom osiguravanja kvalitete veleučilišta odnosno visoke škole.

(3) Kod utvrđivanja studijskog programa visoko učilište treba se osobito brinuti da studij bude:

- na razini najnovijih znanstvenih spoznaja i na njima temeljenih znanja i vještina
- usklađen s nacionalnim prioritetima i potrebama sektora
- usklađen s opisnicama razina ishoda učenja i (ako je primjenjivo) standarda kvalifikacije koja se stječe završetkom studijskog programa prema propisima koji uređuju Hrvatski kvalifikacijski okvir.

(4) Studijski program utvrđuje se u skladu sa statutom i drugim općim aktom visokog učilišta i u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju te sadržava:

- stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija
- akademske uvjete upisa na studij na početku studija, uvjete upisa studenta u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija i uvjete upisa studijskih obveza
- predviđene ishode učenja koji se stječu ispunjavanjem pojedinačnih studijskih obveza, modula studija i ukupnog studijskog programa i predviđen broj sati za svaku studijsku obvezu koji osigurava stjecanje predviđenih ishoda učenja

- za svaku studijsku obvezu dodijeljen odgovarajući broj ECTS bodova temeljen na prosječno ukupno utrošenom radu koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze
- oblik provođenja nastave i način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studijsku obvezu
- način završetka studija
- odredbe o tome mogu li i pod kojim uvjetima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja nastaviti studij.

(5) ECTS bodovi ne navode se na doktorskom studiju na kojem nije predviđeno njihovo stjecanje.

(6) Visoka učilišta provode periodičnu evaluaciju studija, uključujući vrednovanje nastavnika na studiju studentskom anketom ili na drugi primjereni način. Rezultati evaluacije služe visokim učilištima za unapređenje nastavne djelatnosti. Rezultati evaluacije u odgovarajućem se obliku javno objavljuju.

Izvedbeni plan

Članak 65.

(1) Studiji se izvode prema izvedbenom planu nastave koji donosi visoko učilište.

(2) Izvedbeni plan nastave objavljuje se na mrežnim stranicama visokog učilišta.

(3) Izvedbenim planom nastave utvrđuju se:

- nastavnici i suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskom programu
- mjesta izvođenja nastave u skladu s dopusnicom dobivenom u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju
- početak i završetak te satnica izvođenja nastave
- načini izvođenja nastave (predavanja, seminari, vježbe, konzultacije, provjere znanja i sl.)
- predviđeni ishodi učenja u pojedinačnim nastavnim cjelinama
- načini provjere stečenih ishoda učenja tijekom nastave i na završnim ispitima
- kalendar ispitnih rokova i ispitnih termina
- popis literature za pojedine nastavne obveze i za polaganje ispita
- mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku, u skladu s dopusnicom dobivenom u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju
- ostale važne činjenice za uredno izvođenje nastave.

(4) Ako se na studij upisuju izvanredni studenti, u izvedbenom planu nastave definira se ustroj i način izvođenja nastave za izvanredne studente. Izvedbeni plan nastave za izvanredne studente mora osigurati stjecanje istih ishoda učenja programa.

(5) Donošenje izvedbenog plana nastave uvjet je za početak izvođenja nastave u toj akademskoj godini.

(6) Studij se može organizirati kroz sustav učenja na daljinu, pri čemu je visoko učilište

dužno osigurati barem jednaku razinu kvalitete nastave kao i kroz tradicionalan način izvođenja nastave.

Akademska godina

Članak 66.

(1) Akademska godina počinje 1. listopada tekuće, a završava 30. rujna sljedeće kalendarske godine.

(2) Nastava se ustrojava po semestrima ili trimestrima, prema odredbama statuta sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole.

(3) Nastava može početi i prije početka akademske godine iz stavka 1. ovoga članka ako je tako propisano izvedbenim planom nastave za tu akademsku godinu, ali ne prije 1. rujna.

Provjere stečenih ishoda učenja, ispiti i ocjene

Članak 67.

(1) Ishodi učenja studenta mogu se pratiti i vrednovati tijekom nastave, a konačna se ocjena utvrđuje na ispitu.

(2) Ako se provjeravanje i ocjenjivanje obavlja tijekom nastave, konačna se ocjena može utvrditi i bez ispita.

(3) Uspjeh studenta na ispitu i drugim provjerama znanja izražava se sljedećim ocjenama: 5 – izvrstan, 4 – vrlo dobar, 3 – dobar, 2 – dovoljan, 1 – nedovoljan.

(4) U odgovarajuću fizičku ispravu i evidenciju studenta unose se prolazne ocjene: 5, 4, 3 i 2. Ministar određuje format fizičke isprave.

(5) Izvedbenim planom može se utvrditi da se neki oblici nastave provode bez ocjenjivanja ili da se ocjenjuju opisno.

(6) Student ima pravo uvida u ispitnu dokumentaciju.

(7) Student ima pravo žalbe na ishod provjere učenja, a visoko učilište je dužno općim aktima propisati postupak.

Ostala pitanja vezana uz studij

Članak 68.

(1) Statutom visokog učilišta, odnosno općim aktom o pravilima studiranja pobliže se uređuju pravila o ispitima (pisani, usmeni, praktični dio ispita, sustav preduvjeta i sl.), o žalbi na ocjenu, o postupku ponavljanja ispita, sadržaju, obliku i načina vođenja isprava o ispitima, o osiguranju javnosti na ispitima, o pravu uvida u ispitne rezultate te po potrebi i o drugim pitanjima.

(2) Opći akti iz stavka 1. objavljuju se na način da budu dostupni javnosti, posebice studentima i pristupnicima za stjecanje statusa studenta.

(3) Akademski ili stručni naziv ili stupanj oduzimaju se ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju plagijata ili krivotvorina.

(4) Pokretanje i provođenje postupka oduzimanja akademskog ili stručnog naziva ili

stupnja provodi se u skladu s odredbama statuta ili drugog općeg akta visokog učilišta na kojemu je stečen akademski ili stručni naziv ili stupanj.

ZAVRŠETAK STUDIJA

Uvjeti za završetak studija

Članak 69.

(1) Preddiplomski sveučilišni i preddiplomski stručni studij završava polaganjem svih ispita te, ukoliko to predviđa studijski program, izradom završnog rada i/ili polaganjem završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

(2) Diplomski sveučilišni studij i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij završava polaganjem svih ispita, izradom i javnom obranom diplomskog rada i/ili polaganjem diplomskog ispita i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela u skladu sa studijskim programom.

(3) Specijalistički sveučilišni studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i/ili polaganjem odgovarajućeg završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

(4) Doktorski studij završava izradom i javnom obranom znanstvene ili umjetničke doktorske disertacije. Dio doktorske disertacije može biti sastavljen od objavljenih recenziranih znanstvenih radova.

(5) Javna obrana iz stavka 4. ovog članka uključuje ocjenu od strane povjerenstva koje se sastoji od najmanje tri člana, od kojih najmanje jedan nije zaposlenik ustanove u kojoj se provodi doktorski studij.

(6) Postupak prijave, ocjene i obrane doktorske disertacije odnosno izrade i/ili izvedbe umjetničkog djela uređuje se statutom sveučilišta ili općim aktom sveučilišta.

(7) Kratki stručni studij završava polaganjem svih ispita. Studijskim programom može se predvidjeti i polaganje završnog ispita i/ili izrada završnog rada.

(8) Diplomski stručni studij završava polaganjem svih ispita, izradom i javnom obranom diplomskog rada i polaganjem odgovarajućeg diplomskog ispita u skladu sa studijskim programom.

(9) Sveučilišta i njihove sastavnice, kao i veleučilišta i visoke škole, dužni su sve završne radove trajno pohraniti i objaviti u otvorenom pristupu putem institucijskog repozitorija, repozitorija sveučilišta ili veleučilišta ili odgovarajućeg nacionalnog repozitorija završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

(10) Sveučilišta i fakulteti dužni su trajno objaviti završne radove u javnoj bazi podataka završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

(11) Doktorske disertacije visoko učilište dužno je trajno objaviti u javnoj internetskoj bazi doktorskih disertacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Sveučilište je dužno osigurati da se i jedan otisnuti primjerak doktorske disertacije dostavi Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

(12) Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja pohranjuju se i objavljuju u otvorenom pristupu putem otvorenog repozitorija namijenjenog pohrani multimedijalnih sadržaja uspostavljenog korištenjem zajedničke i dijeljene infrastrukture.

(13) Objava radova u otvorenom pristupu putem repozitorija može se ograničiti na

određeno vrijeme uz jasno obrazloženje, u skladu s općim aktom kojim se uređuju pitanja skrbi o rezultatima znanstvene djelatnosti studenata. Pri upisu studenata na studij sveučilište je dužno upoznati studente s njihovim pravima i obvezama u pogledu zaštite intelektualnog vlasništva koje proizlaze iz njihove znanstvene i akademske djelatnosti tijekom studija te pribaviti odgovarajuću suglasnost za trajnu pohranu njihovih radova i objavu tih radova u otvorenom pristupu.

Isprave o studiju

Članak 70.

(1) Diplome, svjedodžbe i potvrde koje izdaju visoka učilišta javne su isprave.

(2) Obvezni sadržaj diploma i dopunskih isprava o studiju propisuje ministar.

(3) Oblik diploma i dopunskih isprava o studiju, sadržaj i oblik svjedodžbi i potvrda te informacijskih paketa za prijenos ECTS bodova propisuje visoko učilište. U slučaju zajedničkih studijskih programa ili združenih studijskih programa oblik i sadržaj diplome mogu zajednički propisati ustanove koje sudjeluju u studijskom programu, u skladu sa zakonom i općim aktima.

(4) Završetkom studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje završetak studija i stjecanje kvalifikacije, odnosno određenog akademskog ili stručnog naziva ili akademskog stupnja. Završetkom kratkog stručnog studija studentu se izdaje svjedodžba i ne dodjeljuje se akademski odnosno stručni naziv.

(5) Završetkom obrazovnog programa koji se temelji na načelima cjeloživotnog učenja visoko učilište polazniku izdaje potvrdu koja sadržava opis ispunjenih obveza polaznika, a ako se opterećenje u sklopu programa mjeri ECTS bodovima, sadržava i ECTS bodove.

(6) Uz svjedodžbu, diplomu ili potvrdu studentu se bez naknade i na hrvatskome i engleskom jeziku izdaje i dopunska isprava o studiju kojom se potvrđuje koje je ispite položio i s kojom ocjenom te s drugim podacima potrebnim za razumijevanje stečene kvalifikacije.

STUDENTI

Stjecanje statusa studenta

Članak 71.

(1) Status studenta stječe se upisom na visoko učilište u Republici Hrvatskoj, a dokazuje se odgovarajućom studentskom ispravom, čiji sadržaj te pristup i uređivanje sadržaja, izradu, izdavanje, korištenje i poništavanje pravilnikom propisuje ministar, a oblik visoko učilište.

(2) Pravo na upis na visoko učilište ima svaka osoba koja je ispunila uvjete za upis na studij u okviru kapaciteta visokog učilišta. Ako broj osoba koje su ispunile uvjete za upis na studij prelazi kapacitet visokog učilišta, pravo na studij imaju one osobe koje su u postupku klasifikacije ostvarile bolje rezultate unutar kapaciteta.

(3) Studenti mogu biti redoviti ili izvanredni.

(4) Redoviti su studenti oni studenti koji studiraju prema programu koji se temelji na punoj nastavnoj satnici (puno radno vrijeme). Troškovi studija (studijskog programa) mogu redovitim studentima biti dijelom ili u cijelosti financirani iz državnog

proračuna.

(5) Izvanredni su studenti oni studenti koji studiraju s prilagođenim opterećenjem zbog čega pohađaju studijski program koji traži posebno prilagođene termine i načine izvođenja studija te mogu upisati manje, jednako ili više ECTS bodova koji su predviđeni u toj studijskoj godini, ali završetkom studija ostvaruju sve ishode učenja predviđene studijskim programom te jednak broj ECTS bodova kao redoviti studenti.

Voditelj studenta

Članak 72.

(1) Statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta može se utvrditi da se studentu imenuje voditelj koji mu pomaže u studiju te prati studentov rad i postignuća.

(2) Pobliže odredbe o voditelju studenta utvrđuju visoka učilišta općim aktom.

Prava i obveze studenta

Članak 73.

(1) Student ima pravo na:

- kvalitetan studij i obrazovni proces kako je to predviđeno studijskim programom
- sudjelovanje u stručnom i znanstvenom radu
- konzultacije i mentorski rad
- slobodu mišljenja i izražavanja stavova tijekom nastave i drugih aktivnosti na visokim učilištima
- završetak studija u kraćem roku od roka predviđenog studijskim programom
- studij po prilagođenom programu prema prethodnoj procjeni studentskih liječnika i u skladu s općim aktima
- slobodno korištenje knjižnica i ostalih izvora informacija
- upisivanje predmeta iz drugih programa, u skladu sa statutom i općim aktima
- izjašnjavanje o kvaliteti (ocjenjivanje) nastave i nastavnika
- sudjelovanje u odlučivanju, sukladno statutu visokog učilišta
- pritužbu za slučaj povrede nekog od njegovih prava predviđenih zakonom ili općim aktima visokog učilišta
- sudjelovanje u radu studentskih organizacija
- mirovanje obveza studenta za vrijeme vojnog osposobljavanja, za vrijeme trudnoće, do godine dana starosti djeteta, za vrijeme dulje bolesti uz prethodno odobrenje studentskih liječnika, te u drugim opravdanim slučajevima prekida studija, u skladu s općim aktima
- odgovarajuću psihološku i zdravstvenu pomoć u studentskim poliklinikama ili drugim odgovarajućim zdravstvenim ustanovama
- druga prava predviđena statutom i drugim općim aktima visokog učilišta.

(2) Student ima obvezu poštovati opće akte visokog učilišta te uredno izvršavati svoje

nastavne i druge obveze na visokom učilištu. Stegovna odgovornost studenta uređuje se općim aktima visokog učilišta.

(3) Redoviti studenti imaju prava iz zdravstvenog osiguranja u skladu s posebnim propisima.

(4) Strani državljani s dugotrajnim boravištem i studenti pod međunarodnim zaštitom imaju ista prava kao i studenti državljani Republike Hrvatske te studenti državljani država članica Europske unije i država Europskog gospodarskog prostora.

(5) Pravilnicima koje donosi ministar uredit će se uvjeti i način ostvarivanja prava redovitih studenata iz studentskog standarda i to na: subvencionirano stanovanje, subvencioniranu prehranu, subvencionirani prijevoz studenata, državne stipendije i druge novčane potpore te zapošljavanje posredstvom studentskih centara.

Prestanak statusa studenta

Članak 74.

(1) Studentu prestaje status:

- kad završi studij
- kad se ispiše s visokog učilišta
- kad je isključen sa studija po postupku i uz uvjete utvrđene statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta
- kad ne završi studij u roku utvrđenom statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta
- iz ostalih razloga utvrđenih statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta.

Studenti s invaliditetom

Članak 75.

(1) Studenti s invaliditetom oni su koji zbog bolesti i/ili oštećenja zdravlja imaju teškoće u realizaciji akademskih aktivnosti te im je potrebno osigurati odgovarajuće prilagodbe i podršku.

(2) Visoka učilišta dužna su osigurati razumnu prilagodbu za studente s invaliditetom u svrhu njihova ravnopravnog uključivanja u visoko obrazovanje.

(3) Oblik i vrsta razumne prilagodbe određuje se na temelju dokaza o primjenjivanoj prilagodbi osiguranoj u prethodnim obrazovnim fazama odnosno ispitu državne mature ili na temelju stručne individualne procjene nadležnog tijela/službe za odgovarajuću razumnu prilagodbu odnosno studentskih liječnika, i u skladu s općim aktima visokog učilišta.

Pitanja od posebnog interesa za studente

Članak 76.

(1) Statutom visokog učilišta utvrđuju se pitanja od posebnog interesa za studente, za koja prilikom odlučivanja u nadležnom vijeću studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta.

(2) Pitanja od posebnog interesa za studente posebice su ona vezana uz promjenu sustava studija, osiguravanje kvalitete studija, donošenje nastavnih programa, utvrđivanje izvedbenih planova nastave, studentske školarine i naknade i studentski standard.

(3) Nakon suspenzivnog veta nadležno vijeće ponovno raspravlja o navedenom pitanju najranije u roku od 15 dana.

(4) Način upotrebe studentskoga suspenzivnog veta i potrebna većina u ponovnom odlučivanju nakon suspenzivnog veta pobliže se utvrđuju statutom visokog učilišta.

(5) U smislu ovog članka nadležno vijeće je senat u slučaju sveučilišta, odnosno stručno vijeće u slučaju veleučilišta ili visoke škole.

DOKTORANDI

Prava i obveze doktoranda i mentora doktoranda

Članak 77.

(1) Doktorand je osoba koja je upisala doktorski studij.

(2) Doktorandu se dodjeljuje mentor koji je vrhunski znanstvenik, i koji svojom aktivnošću osigurava učinkovito znanstveno osposobljavanje i usavršavanje doktoranda.

(3) Doktorandu se mogu dodijeliti i dodatni mentori koji zadovoljavaju uvjete iz stavka 2. ovog članka, i koji ne moraju biti zaposlenici sveučilišta na kojem doktorand pohađa doktorski studij.

(4) Najmanje jedan mentor mora biti zaposlenik sveučilišta na kojem doktorand pohađa doktorski studij.

(5) Mentor ima obvezu poticati doktoranda na objavljivanje znanstvenih radova, na sudjelovanje na međunarodnim znanstvenim skupovima te na uključivanje u znanstvene projekte koji su relevantni za doktorandova doktorska istraživanja.

(6) Doktorand ima obvezu znanstvenog osposobljavanja i usavršavanja u svrhu stjecanja akademskog stupnja doktora znanosti, uključujući izradu i objavljivanje znanstvenih radova.

(7) Doktorand ima pravo sudjelovati u znanstvenoj djelatnosti ustanove na kojoj je zaposlen, a ustanova ima obvezu omogućiti doktorandu učinkovito znanstveno usavršavanje.

(8) Doktorand može sudjelovati u izvođenju nastave preddiplomskog ili diplomskog studija u skladu sa studijskim programom doktorskog studija i općim aktom.

(9) Doktorand ima pravo na vlastiti zahtjev najmanje jedanput promijeniti mentora, u skladu s općim aktom.

(10) Doktorand ima obvezu jednom godišnje podnositi nadležnom vijeću ocjenu o mentoru, u skladu s općim aktom.

(11) Mentor ima obvezu jednom godišnje podnositi izvješće o radu doktoranda nadležnom vijeću. Izvješće o radu doktoranda mora, među ostalim, sadržavati opis napretka rada na doktorskom radu, popis publikacija načinjenih u izvještajnoj godini, popis znanstvenih skupova na kojima je doktorand sudjelovao, popis specijalizacija i istraživačkih posjeta doktoranda, popis znanstvenih projekata u kojima doktorand sudjeluje te doprinos doktoranda realizaciji tih projekata.

(12) U smislu ovog članka nadležno vijeće u pravilu je vijeće doktorskog studija koji doktorand pohađa. U slučaju da je doktorand zaposlen na suradničkom mjestu asistenta, nadležno vijeće je i stručno vijeće ustanove na kojoj je doktorand zaposlen. Nadležno vijeće odgovorno je za vrednovanje uspješnosti mentorstva.

(13) Druga prava i obveze doktoranda propisuju se općim aktom sveučilišta.

ZNANSTVENI INSTITUTI

Znanstveni instituti

Članak 78.

(1) Znanstvene institute osnivaju domaće i inozemne pravne i fizičke osobe, u skladu s odredbama ovog Zakona i Zakona o ustanovama.

(2) Javni znanstveni instituti znanstveni su instituti osnovani kao ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska, a osnivaju se radi ostvarivanja znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku.

(3) Privatni znanstveni instituti osnivaju se odlukom osnivača na način propisan odredbama ovoga Zakona i propisima kojima se uređuju ustanove ili trgovačka društava.

Zadaće javnih znanstvenih instituta

Članak 79.

(1) Zadaće javnih znanstvenih instituta obuhvaćaju:

- poticanje, provedbu, internacionalizaciju i sustavno unapređivanje znanstvene djelatnosti po međunarodnim kriterijima izvrsnosti u području istraživanja znanstvenih instituta, uz uzimanje u obzir posebnosti znanstvenih instituta čija je temeljna djelatnost u pojedinim znanstvenim područjima
- primjenu rezultata istraživanja te promicanje i prijenos novih tehnologija temeljenih na znanstvenim otkrićima kao mjera za povećanje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva, uređenosti društva te njegovanju i obogaćivanja kulture
- prijenos stečenih znanja prema dionicima visokog obrazovanja radi povećanja kvalitete studijskih programa
- doprinos javnim politikama i razvoju strategija, u skladu s programskim ugovorom
- postizanje veće integriranosti i relevantnosti hrvatske znanosti u europski istraživački prostor
- poticanje popularizacije i promocije znanosti prema dionicima sustava znanosti i visokog obrazovanja, korisnicima i javnosti.

Statut znanstvenog instituta

Članak 80.

(1) Ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje znanstvenog instituta koji je osnovan kao ustanova

uređuje se statutom u skladu s ovim Zakonom i aktom o osnivanju.

(2) Statut znanstvenog instituta koji je osnovan kao ustanova donosi upravno vijeće u skladu s ovim Zakonom.

(3) Statut znanstvenog instituta koji je osnovan kao trgovačko društvo donosi tijelo predviđeno propisom kojim se uređuju trgovačka društva.

Tijela znanstvenog instituta

Članak 81.

(1) Tijela znanstvenog instituta osnovanog kao ustanova su:

- upravno vijeće
- znanstveno vijeće
- ravnatelj.

(2) Znanstveni institut može imati i druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju statutom ili na njemu utemeljenim drugim općim aktom.

(3) Tijela znanstvenog instituta osnovanog kao trgovačko društvo određena su općim propisom kojim se uređuju trgovačka društva.

Upravno vijeće znanstvenog instituta

Članak 82.

(1) Znanstvenim institutom upravlja upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće:

- Bira i razrješava ravnatelja, uz prethodno pribavljeno mišljenje znanstvenog vijeća.
- Donosi statut, uz pribavljena mišljenja znanstvenog vijeća i ravnatelja, i u slučaju javnog znanstvenog instituta uz prethodnu suglasnost ministra. Postupak donošenja statuta može se pokrenuti i na prijedlog znanstvenog vijeća ili ravnatelja.
- Donosi strategiju znanstvenog instituta na prijedlog ravnatelja i u slučaju javnog znanstvenog instituta u skladu sa strateškim dokumentima Republike Hrvatske.
- Donosi pravilnik o postupku, uvjetima i kriterijima za izbor, reizbor i napredovanje na znanstvena radna mjesta, na prijedlog ravnatelja.
- Donosi pravilnik o kriterijima i postupcima poticanja vrhunskih znanstvenika, na prijedlog ravnatelja.
- Donosi pravilnik o unutarnjem ustroju i pravilnik o ustroju radnih mjesta, na prijedlog ravnatelja i, u slučaju javnog znanstvenog instituta, uz prethodnu suglasnost ministra.
- Donosi izmjene i dopune pravilnika o unutarnjem ustroju i pravilnika o ustroju radnih mjesta, na prijedlog ravnatelja i bez potrebe za suglasnost ministra, pod uvjetom da se na teret državnog proračuna ne povećava broj zaposlenika i ukupan iznos plaće.
- Donosi pravilnik kojim se utvrđuje način evaluacije djelatnika administrativnih i tehničkih službi, na prijedlog ravnatelja.

- Imenuje pomoćnike ravnatelja, na prijedlog ravnatelja.
- Donosi odluku o financijskom planu, na prijedlog ravnatelja i uz prethodnu suglasnost ministra.
- Daje suglasnost na prijedlog programskog ugovora, na prijedlog ravnatelja.
- Vodi financijsku i poslovnu politiku te odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti, u skladu sa statutom.
- Donosi mišljenje o radu ravnatelja na temelju godišnjeg izvješća ravnatelja o provedbi strategije i programskog ugovora.
- Najmanje jednom godišnje podnosi izvješće Ministarstvu u slučaju javnog znanstvenog instituta.
- Donosi opće akte i odluke i obavlja druge poslove određene statutom i općim aktima.

(3) U radu upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta bez prava glasovanja sudjeluje i ravnatelj.

(4) U radu upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta bez prava glasovanja može sudjelovati i predsjednik znanstvenog vijeća, u skladu sa statutom.

Ustrojstvo upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta

Članak 83.

(1) Upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ima pet, sedam ili devet članova.

(2) Broj članova upravnog vijeća određuje se statutom.

(3) Upravno vijeće čine članovi koje imenuje osnivač, članovi koji su izabrani od strane znanstvenog vijeća te jedan predstavnik zaposlenika, s time da članovi upravnog vijeća koje imenuje osnivač moraju činiti većinu u upravnom vijeću.

(4) Statut određuje i način izbora i razrješenja članova upravnog vijeća koji su izabrani od strane znanstvenog vijeća i predstavnika zaposlenika.

(5) Člana upravnog vijeća predstavnika zaposlenika bira radničko vijeće znanstvenog instituta. U slučaju da nije ustrojeno radničko vijeće, člana upravnog vijeća predstavnika zaposlenika biraju svi zaposlenici tajnim glasovanjem.

(6) Osnivač imenuje i razrješava svoje članove upravnog vijeća.

(7) Osnivač imenuje i razrješava predsjednika upravnog vijeća iz redova svih članova upravnog vijeća.

(8) U slučaju kad upravno vijeće instituta ima pet članova, jednog člana bira znanstveno vijeće iz redova zaposlenika na znanstvenim radnim mjestima.

(9) U slučaju kad upravno vijeće instituta ima sedam članova, dva člana bira znanstveno vijeće iz redova zaposlenika na znanstvenim radnim mjestima.

(10) U slučaju kad upravno vijeće instituta ima devet članova, tri člana bira znanstveno vijeće iz redova zaposlenika na znanstvenim radnim mjestima.

(11) Članovi upravnog vijeća koje bira znanstveno vijeće moraju biti vrhunski znanstvenici.

(12) Predsjednik znanstvenog vijeća ne može biti član upravnog vijeća.

(13) Većina članova upravnog vijeća koje imenuje osnivač moraju biti stručnjaci iz područja djelatnosti znanstvenog instituta, ili imati iskustvo upravljanja sustavom, ili ustanovama u sustavu, znanosti i visokog obrazovanja.

(14) Članovi upravnog vijeća ne mogu biti pojedinci za koje je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(15) Mandat članova upravnog vijeća traje četiri godine.

(16) Ista osoba može se ponovno izabrati za člana upravnog vijeća iz redova predstavnika znanstvenog vijeća odnosno predstavnika zaposlenika, ali ne više od dva puta uzastopno.

Znanstveno vijeće znanstvenog instituta

Članak 84.

(1) Znanstveno vijeće znanstvenog instituta obavlja funkciju stručnog vijeća u smislu propisa kojim se uređuju ustanove.

(2) Znanstveno vijeće čine predstavnici znanstvenika zaposlenih na znanstvenim radnim mjestima.

(3) Članovi znanstvenog vijeća su i do pet voditelja međunarodnih kompetitivnih projekata ako već nisu izabrani u znanstveno vijeće u skladu sa stavkom 2. ovog članka, i to za vrijeme trajanja projekta.

(4) U slučaju da više od pet znanstvenika zadovoljava uvjete iz stavka 3. ovog članka, u znanstveno vijeće imenovat će se samo voditelji pet najvećih međunarodnih kompetitivnih projekata, rangiranih prema financijskim iznosima koje ti projekti donose znanstvenom institutu. U slučaju da znanstvenik u isto vrijeme vodi više od jednog međunarodnog kompetitivnog projekta, za svrhe rangiranja iz ovog stavka uzet će se u obzir samo onaj projekt koji među tim projektima znanstvenom institutu donosi najveći financijski iznos.

(5) Članovi znanstvenog vijeća ne mogu biti pojedinci za koje je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(6) Postupak i uvjeti izbora članova znanstvenog vijeća utvrđuju se statutom.

(7) Znanstveno vijeće:

- daje upravnom vijeću prijedlog statuta ili prethodno mišljenje u postupku donošenja statuta, u skladu s ovom Zakonom
- daje ravnatelju prethodno mišljenje u postupku donošenja pravilnika o ustroju i pravilnika o ustroju radnih mjesta
- daje ravnatelju prethodno mišljenje u postupku donošenja strategije znanstvenog instituta
- daje ravnatelju prethodno mišljenje u postupku donošenja pravilnika o postupku, uvjetima i kriterijima za izbor, reizbor i napredovanje na znanstvena radna mjesta
- daje ravnatelju prethodno mišljenje u postupku sklapanja programskog ugovora
- ocjenjuje rad asistenata, poslijedoktoranada i mentora asistenata
- imenuje dio članova upravnog vijeća, u skladu sa statutom
- daje upravnom vijeću mišljenje o programima rada kandidata koji su se javili na

natječaj za izbor na mjesto ravnatelja

- imenuje stručna povjerenstva te donosi stručnu odluku o izboru, napredovanju i reizboru na znanstvena radna mjesta, u skladu s općim aktima i ovim Zakonom bira znanstvenike emerituse
- raspravlja o znanstvenim i stručnim pitanjima te sudjeluje u kreiranju znanstvene politike instituta
- sudjeluje u postupku razrješavanja ravnatelja prije isteka mandata
- obavlja druge poslove utvrđene statutom i općim aktima.

Ravnatelj znanstvenog instituta

Članak 85.

(1) Ravnatelj predstavlja i zastupa znanstveni institut, usklađuje rad tijela znanstvenog instituta, u svojem radu ima prava i obveze ravnatelja ustanove te mandat i ovlasti predviđene ovim Zakonom i statutom znanstvenog instituta.

(2) Ravnatelj može imati jednog ili više pomoćnika ravnatelja.

(3) Ravnatelj:

- daje upravnom vijeću prijedlog statuta ili prethodno mišljenje u postupku donošenja statuta, u skladu s ovom Zakonom
- predlaže upravnom vijeću pravilnik o unutarnjem ustroju i pravilnik o ustroju radnih mjesta, uz pribavljeno pozitivno mišljenje znanstvenog vijeća
- predlaže upravnom vijeću strategiju znanstvenog instituta, uz pribavljeno mišljenje znanstvenog vijeća
- predlaže upravnom vijeću pravilnik o postupku, uvjetima i kriterijima za izbor, reizbor i napredovanje na znanstvena radna mjesta, uz pribavljeno pozitivno mišljenje znanstvenog vijeća
- predlaže upravnom vijeću pravilnik o kriterijima i postupcima poticanja vrhunskih znanstvenika, uz pribavljeno mišljenje znanstvenog vijeća
- predlaže upravnom vijeću pravilnik koji regulira način evaluacije djelatnika administrativnih i tehničkih službi
- predlaže upravnom vijeću kandidate za pomoćnike ravnatelja
- predlaže upravnom vijeću proračun
- predlaže upravnom vijeću prijedlog programskog ugovora, uz pribavljeno mišljenje znanstvenog vijeća
- pregovara o sadržaju programskog ugovora te sklapa programski ugovor s ministrom
- odlučuje o zasnivanju, produženju, nastavku i prestanku radnog odnosa zaposlenika u skladu s ovim Zakonom, propisima koji reguliraju radne odnose, i općim aktima
- odlučuje o pravima iz radnog odnosa zaposlenika
- usklađuje rad tijela i upravlja imovinom znanstvenog instituta

- podnosi upravnom vijeću i znanstvenom vijeću godišnje izvješće o provedbi strategije i programskog ugovora
- izvršava odluke upravnog vijeća
- predlaže upravnom vijeću i druge opće akte, uz pribavljeno mišljenje znanstvenog vijeća te obavlja i druge poslove određene statutom i općim aktima.

Izbor ravnatelja javnog znanstvenog instituta

Članak 86.

(1) Ravnatelja javnog znanstvenog instituta bira se na temelju javnog natječaja koji raspisuje upravno vijeće.

(2) Mandat ravnatelja traje četiri godine.

(3) Ista osoba može ponovno biti izabrana za ravnatelja, ali ne više od dva puta uzastopno.

(4) Uvjeti i postupak izbora ravnatelja propisuju se općim aktima znanstvenog instituta.

(5) Ravnatelj mora biti vrhunski znanstvenik i mora imati prethodno uspješno iskustvo u upravljanju sustavom visokog obrazovanja i/ili znanosti ili u vođenju kompetitivnih projekata.

(6) Ravnatelj ne može biti osoba za koju je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela sadržanih u općim aktima instituta.

(7) U postupku izbora ravnatelja znanstveno vijeće daje upravnom vijeću mišljenje o programima rada kandidata koji su se javili na natječaj za izbor na mjesto ravnatelja.

(8) Osoba izabrana na mjesto ravnatelja sklapa s znanstvenim institutom ugovor o radu na rok od četiri godine.

(9) Upravno vijeće pokrenut će postupak razrješenja ravnatelja prije isteka mandata u slučajevima predviđenim zakonom ili statutom te:

- na temelju prijedloga znanstvenog vijeća, usvojenog dvotrećinskom većinom glasova svih članova znanstvenog vijeća
- u slučaju kada ni upravno vijeće ni znanstveno vijeće ne prihvate godišnje izvješće ravnatelja o provedbi strategije i programskog ugovora.

(10) Odluka o razrješenju ravnatelja iz stavka 12. ovoga članka donosi se natpolovičnom većinom glasova svih članova upravnog vijeća.

Znanstveni savjet znanstvenog instituta

Članak 87.

(1) Znanstveni institut može imati znanstveni savjet.

(2) Članovi znanstvenog savjeta istaknuti su javni djelatnici čije članstvo nije uvjetovano sklopljenim ugovorom o radu sa znanstvenim institutom.

(3) Ustroj, nadležnosti i način rada znanstvenog savjeta uređuju se općim aktom znanstvenog instituta.

Znanstvena suradnja znanstvenog instituta s drugim znanstvenim organizacijama i s

visokim učilištima

Članak 88.

(1) Znanstveni institut može surađivati s drugim znanstvenim organizacijama i s visokim učilištima u znanstvenoj djelatnosti, u skladu sa svojom strategijom razvoja.

(2) Ako je osnova za suradnju projekt na kojem sudjeluju institucije iz stavka 1. ovog članka, onda se suradnja uređuje pravilima projekta.

(3) Ako osnova za suradnju nije projekt, onda se suradnja uređuje ugovorom između znanstvenog instituta i znanstvene organizacije odnosno visokog učilišta.

Uloga znanstvenih instituta u nastavi na visokim učilištima

Članak 89.

(1) Znanstveni institut može sudjelovati u izvođenju nastave na visokom učilištu u sklopu studija na preddiplomskoj, diplomskoj ili doktorskoj razini.

(2) Uloga znanstvenog instituta u određivanju studijskog programa, moguća raspodjela sredstava školarina i drugih resursa između ustanova koje sudjeluju u studiju te način provedbe studija određuje se ugovorom između visokog učilišta i znanstvenog instituta.

(3) Zaposlenici znanstvenih instituta mogu sudjelovati u studijima iz stavka 1. ovog članka samo ako je sklopljen ugovor u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

(4) Sudjelovanje znanstvenika na znanstvenim institutima u nastavi može biti dio njihovih radnih obveza.

ZNANSTVENI CENTAR IZVRSNOSTI, ZNANSTVENO-TEHNOLOGIJSKI PARK, I ZNANSTVENO-TEHNOLOGIJSKA ORGANIZACIJA

Znanstveni centar izvrsnosti

Članak 90.

(1) Znanstveni centar izvrsnosti znanstvena je organizacija ili njezin ustrojbeni dio ili skupina znanstvenika koja po izvrsnosti, značenju i aktualnosti rezultata svojeg znanstvenog rada ide u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svoje znanstvene discipline.

(2) Znanstvenu organizaciju ili njezin ustrojbeni dio ili skupinu znanstvenika centrom izvrsnosti proglašava ministar, uz suglasnost znanstvene organizacije ili skupine znanstvenika, na temelju javnog poziva i vrednovanja u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i postupka koji obvezno uključuje međunarodnu prosudbu. Ministar u ovom procesu može pribaviti mišljenje od Nacionalnog vijeća, Hrvatske zaklade za znanost i Strateškog odbora za istraživačku infrastrukturu.

(3) Odluka ministra o proglašenju znanstvenog centra izvrsnosti sadržava prava i obveze koje taj centar dobiva. Odluka se donosi na pet godina, a na temelju svakog novog vrednovanja u postupku predviđenom stavkom 2. ovog članka može se produžiti za idućih pet godina ili ukinuti.

Znanstveno-tehnologijski park

Članak 91.

(1) Znanstveno-tehnologijski park trgovačko je društvo kojemu je temeljna zadaća pružanje potpore razvoju strukturiranih inovacija i novih visokotehnoloških proizvoda i procesa, omogućujući njihov organski rast u zemljopisnom području u kojemu je osnovan.

(2) Znanstveno-tehnologijski park djeluje kao trajno kolaborativno tijelo znanstvenih organizacija, tijela lokalne uprave i industrijskih partnera s jasnom zajedničkom dugoročnom strateškom vizijom i jasno definiranim ciljevima.

(3) Znanstveno-tehnologijski park ima barem tri suosnivača koje čine znanstvena organizacija, jedinica lokalne uprave te trgovačko društvo ili znanstveno-tehnologijska organizacija.

(4) Načela na kojima djeluje znanstveno-tehnologijski park su:

- upravljanje i organizacija koje odražavaju suradnju barem tri razine inovacijskog ekosustava (znanstvena organizacija, tijelo lokalne uprave i trgovačko društvo)
- struktura koja osigurava ostvarenje dugoročne vizije i ciljeva parka
- otvorenost za uključivanje novih članova parka
- neprofitnost u smislu da se dobit ostvarena djelatnostima znanstveno-tehnologijskog parka mora reinvestirati u njegov daljnji razvoj.

(5) Suosnivači znanstveno-tehnologijskog parka dužni su osigurati osnovna sredstva za financiranje rada znanstveno-tehnologijskog parka.

(6) Suglasnost za korištenje naziva znanstveno-tehnologijskog parka daje Ministarstvo uz pribavljeno pozitivno mišljenje Nacionalnog vijeća.

Znanstveno-tehnologijska organizacija

Članak 92.

(1) Znanstveno-tehnologijske organizacije znanstvene su organizacije koje se bave primijenjenim znanstvenim istraživanjima kao svojom osnovnom djelatnošću te su osnovane i ustrojene prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Znanstveno-tehnologijske organizacije provode znanstvena istraživanja s ciljem razvoja novih tehnologija i stvaranja inovacija te njihova prijenosa u gospodarstvo.

(3) Znanstveno-tehnologijska organizacija osniva se kao neprofitna ustanova ili trgovačko društvo. Ako je osnovana kao trgovačko društvo, sva se eventualna dobit mora reinvestirati u daljnji razvoj znanstveno-tehnologijske organizacije.

(4) Znanstveno-tehnologijska organizacija osniva se odlukom osnivača na način propisan odredbama ovoga Zakona i propisima kojima se uređuju ustanove odnosno trgovačka društva.

(5) U pravilu je osnivač znanstveno-tehnologijske organizacije Republika Hrvatska, a moguće je primijeniti i suvlasničke modele u kojima su partneri tijela lokalne ili državne uprave, znanstvene organizacije te u manjem udjelu industrijski partneri uz uvjet da nemaju prednost pristupa rezultatima istraživanja.

(6) Znanstveno-tehnologijska organizacija pretežno se financira iz tri izvora:

- godišnjom dodjelom sredstava osnivača za sufinanciranje neekonomskih aktivnosti
- provedbom znanstvenih projekata
- izravnim ugovorima s trgovačkim društvima za provedbu aktivnosti istraživanja i razvoja.

(7) Zapošljavanje u znanstveno-tehnologijskoj organizaciji ne podliježe primjeni uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

TIJELA POTPORE SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA

NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST, VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Dužnosti Nacionalnog vijeća

Članak 93.

(1) Nacionalno vijeće najviše je stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene i umjetničke djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj.

(2) Nacionalno vijeće:

- Predlaže i potiče donošenje mjera za unapređenje znanstvene djelatnosti.
- Predlaže i potiče donošenje mjera za unapređenje visokog obrazovanja.
- Predlaže i potiče donošenje mjera za poticanje tehnološkog razvoja.
- Predlaže i potiče donošenje mjera za kvalitetniju suradnju znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva.
- Prati razvitak i pravilnikom utvrđuje znanstvena i umjetnička područja, polja i za umjetničko područje i grane, vodeći brigu o suvremenom razvoju znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva te imenuje, temeljem javnog poziva, područna znanstvena i umjetnička vijeća.
- Pravilnikom utvrđuje minimalne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta, u skladu s ovim Zakonom.
- Daje suglasnost na dodatne uvjete Rektorskog zbora i Vijeća veleučilišta i visokih škola za izbor, napredovanje i reizbor na radna mjesta na visokim učilištima, u skladu s ovim Zakonom.
- Predlaže i potiče sudjelovanje drugih subjekata i organizacija civilnog društva, posebno tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te gospodarskih subjekata u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.
- Predlaže članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.
- Imenuje članove sveučilišnog savjeta u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem.

- Donosi uvjete i kriterije izvrsnosti za odabir zaposlenika za sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme nakon 65 godina života, u skladu s ovim Zakonom.
- Preuzima po potrebi dužnosti stručnog povjerenstva te stručne odluke nadležnog vijeća u skladu s ovim Zakonom.
- Sudjeluje u radu Nacionalnog inovacijskog vijeća.
- Sudjeluje u radu Strateškog odbora za istraživačku infrastrukturu.
- Razmatra prijedloge i odgovara na upite Rektorskog zbora, Vijeća veleučilišta i visokih škola i Vijeća znanstvenih instituta.
- Savjetuje ministra o pitanjima iz svoje nadležnosti.
- Razmatra i daje mišljenje o drugim pitanjima važnim za razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

(3) Nacionalno vijeće na vlastitu inicijativu, ili na zahtjev ustanova ili drugih tijela, može provjeriti zadovoljavanje minimalnih uvjeta propisanih od strane Nacionalnog vijeća za pojedini izbor, napredovanje ili reizbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, nastavno ili znanstveno radno mjesto. Ako Nacionalno vijeće utvrdi da minimalni uvjeti nisu zadovoljeni, obavještava ministra koji može pokrenuti prekršajni postupak u skladu s Članak 175. ovog Zakona.

Sastav i imenovanje Nacionalnog vijeća

Članak 94.

(1) Članove Nacionalnog vijeća imenuje Hrvatski sabor temeljem javnog poziva, a na prijedlog sveučilišta, znanstvenih instituta, Rektorskog zbora, Vijeća znanstvenih instituta, Vijeća veleučilišta i visokih škola, ministra, HAZU-a i Hrvatske udruge poslodavaca.

(2) Nacionalno vijeće ima sedamnaest članova.

(3) Predsjednika Nacionalnog vijeća biraju, natpolovičnom većinom, članovi Nacionalnog vijeća.

(4) Mandat predsjednika i članova Nacionalnog vijeća je četiri godine i ne može se ponoviti.

(5) Hrvatski sabor, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, svake dvije godine naizmjenice imenuje osam te devet članova Nacionalnog vijeća.

(6) U radu Nacionalnog vijeća bez prava glasovanja sudjeluje predstavnik reprezentativnih sindikata u znanosti i visokom obrazovanju.

(7) Članovi Nacionalnog vijeća iz reda sveučilišta predlažu se na sljedeći način:

- sveučilište s najvećim brojem zaposlenih na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima predlaže dva člana, uvažavajući ravnomjernost zastupljenosti znanstvenih i umjetničkih područja
- sljedeća tri najveća sveučilišta po broju zaposlenih na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima predlažu po jednog člana
- Rektorski zbor predlaže dva člana, uvažavajući ravnomjernost zastupljenosti znanstvenih i umjetničkih područja i uz uvjet da jedan član mora biti iz redova sveučilišta koja nisu obuhvaćena unutar prve dvije alineje ovog stavka.

(8) Članovi Nacionalnog vijeća iz reda javnih znanstvenih instituta predlažu se na sljedeći način:

- znanstveni institut s najvećim brojim zaposlenih na znanstvenim radnim mjestima predlaže jednog člana
- Vijeće znanstvenih instituta predlaže dva člana iz redova ostalih znanstvenih instituta, uvažavajući ravnomjernost zastupljenosti znanstvenih i umjetničkih područja.

(9) Dva člana Nacionalnog vijeća predlaže Vijeće veleučilišta i visokih škola iz redova profesora stručnih studija.

(10) Dva člana Nacionalnog vijeća predlaže HAZU, vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti znanstvenih područja.

(11) Tri člana Nacionalnog vijeća predlaže Hrvatska udruga poslodavaca, od kojih su dva člana predstavnici visokotehnoloških trgovačkih društava i jedan član predstavnik visokoškolskih ustanova.

(12) Članovi Nacionalnog vijeća predloženi od strane sveučilišta, znanstvenih instituta i HAZU-a moraju biti vrhunski znanstvenici ili vrhunski umjetnici. U slučaju vrhunskih znanstvenika, nužan uvjet je i vođenje kompetitivnih projekata te vodeće uloge u međunarodnim kompetitivnim projektima.

(13) Članovi Nacionalnog vijeća ne mogu biti državni dužnosnici, čelnici tijela lokalne, područne (regionalne) samouprave i osobe koje su na rukovodećim mjestima na javnim ili privatnim ustanovama visokog obrazovanja i znanosti.

(14) Članovi Nacionalnog vijeća ne mogu biti osobe za koje je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(15) Ministarstvo provjerava zadovoljavanje uvjeta iz stavaka 13. i 14. ovog članka i uvjeta vođenja kompetitivnih projekata te vodećih uloga u međunarodnim kompetitivnim projektima iz stavka 12. ovog članka.

Način rada Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj

Članak 95.

(1) Nacionalno vijeće donosi poslovnike o svom radu u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Za raspravu o nekom pitanju ili za praćenje nekog područja Nacionalno vijeće može osnovati svoja radna tijela u čijem radu mogu sudjelovati i osobe koje nisu članovi Nacionalnog vijeća.

(3) Nacionalno vijeće na sjednice poziva ministra te po potrebi druge članove Vlade Republike Hrvatske, koji mogu sudjelovati u raspravi bez prava glasovanja.

(4) Raspravljajući o pitanjima iz svoje nadležnosti Nacionalno vijeće može tražiti mišljenje nadležnog ministarstva i odgovarajućih stručnjaka. Nadležna ministarstva dužna su dati zatražena mišljenja u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva za njihovo davanje.

(5) Članovi Nacionalnog vijeća te članovi radnih tijela izuzet će se od odlučivanja o pitanjima kada kod njih postoji sukob interesa. Pitanje izuzeća članova Nacionalnog vijeća uređuje se poslovnikom o radu Nacionalnog vijeća i poslovnicima o radu radnih tijela.

(6) Nacionalno vijeće donosi program rada za mandatno razdoblje te godišnji program rada koje potvrđuje ministar.

(7) Administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće obavlja Agencija nadležna za visoko obrazovanje i znanost i Ministarstvo.

Razrješenje članova Nacionalnog vijeća

Članak 96.

(1) Tijelo koje je imenovalo predsjednika ili člana Nacionalnog vijeća razriješit će ga dužnosti prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

- sam zatraži razrješenje
- stupi na dužnost koja priječi rad u Nacionalnom vijeću
- ne ispunjava svoju dužnost
- izgubi sposobnost obnašanja dužnosti
- svojim postupcima povrijedi ugled dužnosti koju obnaša.

(2) U slučaju razrješenja iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće tijelo imenovat će novog predsjednika ili člana na vrijeme do isteka mandata razriješenog predsjednika ili člana.

Područna znanstvena i umjetnička vijeća

Članak 97.

(1) Nacionalno vijeće imenuje članove područnih znanstvenih i umjetničkih vijeća (dalje u tekstu: područna vijeća) na vrijeme od četiri godine.

(2) Prijedloge za članove područnih vijeća daju Rektorski zbor, sveučilišta, Vijeće znanstvenih instituta, znanstveni instituti i članovi akademske zajednice na temelju javnog poziva za predlaganje kandidata za područna vijeća.

(3) Područna vijeća osnivaju se radi razmatranja pitanja koja se tiču predlaganja i poticanja donošenja mjera za unapređenje visokog obrazovanja, znanstvene djelatnosti i tehnološkog razvoja.

(4) Područna vijeća preuzimaju po potrebi dužnosti stručnog povjerenstva te stručne odluke nadležnog vijeća u skladu s ovim Zakonom.

(5) Sastav područnih vijeća te način njihova rada uređuje se pravilnikom koji donosi Nacionalno vijeće.

(6) Članovi područnih vijeća moraju biti vrhunski znanstvenici ili umjetnici.

Minimalni uvjeti Nacionalnog vijeća

Članak 98.

(1) Nacionalno vijeće pravilnikom propisuje minimalne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta, u skladu s ovim Zakonom i vodeći računa o posebnostima pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja te pojedinih znanstvenih polja i interdisciplinarnog područja. Minimalni uvjeti moraju se moći na jednostavan način kvantificirati i neovisno utvrditi, i moraju zadovoljavati i uvjete propisane ovim Zakonom. U slučaju

znanstveno-nastavnih i znanstvenih radnih mjesta uvjeti se sastoje od vrste i broja znanstvenih radova te od vrednovanja radova. Minimalni uvjeti ne smiju diskriminirati državljane država članica Europske unije i država Europskog gospodarskog prostora.

(2) Prilikom propisivanja minimalnih uvjeta iz stavka 1. ovog članka, Nacionalno vijeće dužno je predvidjeti primjereno vremensko razdoblje primjene do tada važećih uvjeta kojim će se omogućiti napredovanje ili reizbor onih zaposlenika koji su svoj znanstveni rad obavljali prema tim uvjetima. To primjereno vremensko razdoblje ne može biti kraće od 18 mjeseci. U slučaju promjene minimalnih uvjeta, novi se uvjeti ne mogu primijeniti na znanstvenika kojemu je od zadnjeg izbora, napredovanje ili reizbora na radno mjesto proteklo duže od 18 mjeseci, osim ako zaposlenik to sam zatraži.

OSTALA TIJELA POTPORE SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA

Rektorski zbor

Članak 99.

(1) Rektorski zbor čine svi rektori javnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj.

(2) Jedan član Rektorskog zbora je i predstavnik privatnih sveučilišta osnovanih od strane vjerskih zajednica i ostalih privatnih sveučilišta.

(3) U radu Rektorskog zbora sudjeluje, bez prava odlučivanja, predstavnik Vijeća veleučilišta i visokih škola.

(4) Rektorski zbor razmatra pitanja od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj sveučilišta u Republici Hrvatskoj, a osobito:

- razmatra problematiku rada i razvoja sveučilišta i o tome donosi preporuke i mišljenja
- obavlja poslove koje mu povjere sveučilišta
- predlaže članove Nacionalnog vijeća
- predlaže članove područnih vijeća
- propisuje pravilnikom dodatne uvjete za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna radna mjesta, u skladu s ovom Zakonom
- propisuje pravilnikom dodatne uvjete za reizbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna radna mjesta, u skladu s ovom Zakonom
- obavlja poslove koje mu povjere sveučilišta
- obavlja i druge poslove predviđene ovim Zakonom i općim aktom.

(5) Rektorski zbor donosi poslovnik kojim uređuje svoj rad i način odlučivanja.

(6) Članovi Rektorskog zbora biraju između sebe predsjednika, u skladu s poslovnikom iz stavka 5. ovog članka.

Vijeće veleučilišta i visokih škola

Članak 100.

(1) Vijeće veleučilišta i visokih škola čine dekani svih veleučilišta i visokih škola u

Republici Hrvatskoj.

(2) Predstavnik Rektorskog zbora sudjeluje u radu Vijeća veleučilišta i visokih škola bez prava glasovanja.

(3) Predstavnik studenata veleučilišta i visokih škola sudjeluje u radu Vijeća veleučilišta i visokih škola bez prava glasovanja.

(4) Vijeće veleučilišta i visokih škola skrbi o sustavnom razvoju veleučilišta i visokih škola, a osobito:

- Propisuje pravilnikom dodatne uvjete za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora na nastavna radna mjesta, u skladu s ovom Zakonom
- predlaže članove Nacionalnog vijeća
- prati rad i razvoj veleučilišta i visokih škola i o tome donosi preporuke i mišljenja
- obavlja poslove koje mu povjere veleučilišta i visoke škole
- obavlja i druge poslove predviđene ovim Zakonom i općim aktima.

(5) Vijeće veleučilišta i visokih škola donosi poslovnik kojim uređuje svoj rad i način odlučivanja.

(6) Članovi Vijeća veleučilišta i visokih škola biraju između sebe predsjednika, u skladu s poslovnikom iz stavka 5. ovog članka.

Vijeće znanstvenih instituta

Članak 101.

(1) Vijeće znanstvenih instituta čine svi ravnatelji javnih instituta u Republici Hrvatskoj.

(2) Član Vijeća znanstvenih instituta je i predstavnik svih privatnih znanstvenih instituta.

(3) Član Vijeća znanstvenih instituta je i predstavnik svih znanstveno-tehnologijskih organizacija.

(4) Vijeće znanstvenih instituta razmatra pitanja od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj, a osobito:

- razmatra problematiku rada i razvoja znanstvenih instituta i o tome donosi preporuke i mišljenja
- obavlja poslove koje mu povjere znanstveni instituti
- predlaže članove područnih vijeća
- imenuje članove Nacionalnog vijeća
- obavlja i druge poslove predviđene ovim Zakonom i općim aktima.

(5) Vijeće znanstvenih instituta donosi poslovnik kojim uređuje svoj rad i način odlučivanja.

(6) Članovi Vijeća znanstvenih instituta biraju između sebe predsjednika, u skladu s poslovnikom iz stavka 5. ovog članka.

Strateški odbor za istraživačku infrastrukturu

Članak 102.

(1) Ministar imenuje Strateški odbor za istraživačku infrastrukturu sa svrhom uspostave sustava, dugoročnog planiranja te koordinacije politike ulaganja u otvorenu istraživačku infrastrukturu utemeljene na jasnim kriterijima i indikatorima, a s ciljem učinkovitijeg korištenja i daljnjeg razvoja otvorene istraživačke infrastrukture na nacionalnoj razini te omogućavanja pristupa europskim infrastrukturnim kapacitetima.

(2) Strateški odbor za istraživačku infrastrukturu neovisno je tijelo stručnjaka koje djeluje kao savjetodavno tijelo ministra.

(3) Članovi Strateškog odbora za istraživačku infrastrukturu su:

- Od pet do sedam vrhunskih znanstvenika koji su koordinatori međunarodnih kompetitivnih projekata financiranih iz okvirnog programa Europske unije i/ili imaju vodeću ulogu u projektima Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture.
- Jedan predstavnik Nacionalnog vijeća.
- Od dva do četiri gospodarstvenika iz redova visokotehnoloških trgovačkih društava.
- Jedan predstavnik Srca.

(4) Strateški odbor za istraživačku infrastrukturu:

- predlaže smjernice za koordinaciju, izgradnju i razvoj nacionalnih istraživačkih infrastruktura, uključujući e-infrastrukturu, te povezivanje institucija u planiranju i provedbi velikih infrastrukturnih projekata od nacionalne važnosti u svrhu povećanja učinkovitosti ulaganja
- predlaže smjernice za uspostavu transparentnog sustava vrednovanja prijedloga infrastrukturnih projekata, projekata nabave opreme i projekata koji predviđaju uporabu inozemnih ili međunarodnih infrastruktura
- daje mišljenje o relevantnosti uključivanja u međunarodne istraživačke infrastrukture i udruge i o uspostavi novih ili uključivanju u postojeće projekte Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture
- predlaže mjere za poticanje suradnje istraživačkog i gospodarskog sektora
- predlaže mjere za transparentno, otvoreno i učinkovito korištenje istraživačke infrastrukture
- predlaže Plan razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture Republike Hrvatske
- predlaže mjere za povećanje uspješnosti u dobivanju projekata okvirnog programa Europske unije
- obavlja i druge zadaće u skladu s odlukom o imenovanju Strateškog odbora za istraživačku infrastrukturu.

(5) Članovi Strateškog odbora za istraživačku infrastrukturu ne mogu biti osobe za koje je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

RADNA MJESTA NA VISOKIM UČILIŠTIMA, ZNANSTVENIM INSTITUTIMA I DRUGIM ZNANSTVENIM ORGANIZACIJAMA

Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna radna mjesta na sveučilištima

Članak 103.

(1) Na sveučilištima zapošljava se na znanstveno-nastavno i umjetničko-nastavno radno mjesto u četiri zvanja redoslijedom od početnog zvanja prema višim zvanjima:

- docent
- izvanredni profesor
- redoviti profesor
- redoviti profesor u trajnom zvanju.

(2) Ugovori o radu za znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna radna mjesta sklapaju se na neodređeno vrijeme.

(3) Sveučilište može prilikom raspisivanja natječaja za znanstveno-nastavno radno mjesto u zvanju docent navesti da će ugovor o radu biti sklopljen na određeno vrijeme od šest godina.

Nastavna radna mjesta na visokim učilištima

Članak 104.

(1) Na visokim učilištima zapošljava se na nastavno radno mjesto u tri zvanja, redoslijedom od početnog zvanja prema višim zvanjima:

- predavač
- viši predavač
- profesor stručnog studija.

(2) Na sveučilištima zapošljava se na nastavno radno mjesto lektor u dva zvanja, redoslijedom od početnog zvanja prema višem zvanju:

- lektor
- viši lektor.

(3) Na umjetničkim akademijama i/ili umjetničkim odjelima sveučilišta zapošljava se na nastavno radno mjesto u tri zvanja, redoslijedom od početnog zvanja prema višim zvanjima:

- umjetnički suradnik
- viši umjetnički suradnik
- umjetnički savjetnik.

(4) Ugovori o radu za nastavna i lektorska radna mjesta sklapaju se na neodređeno vrijeme.

Znanstvena radna mjesta na znanstvenim institutima

Članak 105.

(1) Na znanstvenim institutima zapošljava se na znanstveno radno mjesto u četiri zvanja, redoslijedom od početnog zvanja prema višim zvanjima:

- znanstveni suradnik
- viši znanstveni suradnik
- znanstveni savjetnik
- znanstveni savjetnik u trajnom zvanju.

(2) Ugovori o radu za znanstvena mjesta sklapaju se na neodređeno vrijeme.

(3) Znanstveni institut može, prilikom raspisivanja natječaja za znanstveno radno mjesto u zvanju znanstveni suradnik, navesti da će ugovor o radu biti sklopljen na određeno vrijeme od šest godina.

Normiranje rada u znanosti i visokom obrazovanju

Članak 106.

(1) Normiranje rada u znanosti i visokom obrazovanju podrazumijeva kvantificiranje (ponderiranje) pojedinih elemenata radnog procesa brojem potrebnih radnih sati za zaposlenike na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, znanstvenim, nastavnim i suradničkim radnim mjestima.

(2) Normiranje radnog vremena u svim javnim ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj kojima se sredstva za rad osiguravanju iz državnog proračuna regulira se odgovarajućim kolektivnim ugovorom.

(3) Normiranje radnog vremena u ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja na koje se ne odnose uvjeti iz stavka 2. ovog članka mogu se regulirati pravilnikom koji donosi ministar.

Zapošljavanje i napredovanje na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta

Članak 107.

(1) Na visokim učilištima, znanstvenim institutima i drugim znanstvenim organizacijama se na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta zapošljava na temelju javnog natječaja i napreduje na temelju internog natječaja.

(2) Načini zapošljavanja na temelju javnog natječaja su:

- izbor na radna mjesta u zvanju docenta ili zvanju znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme od šest godina
- izbor na radna mjesta u početnim znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim zvanjima s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme
- izbor na radna mjesta u višim znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim zvanjima s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme.

(3) Na visokim učilištima, znanstvenim institutima i drugim znanstvenim organizacijama napreduje se na radna mjesta u višim znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim zvanjima na temelju internog natječaja.

(4) Načini napredovanja na temelju internog natječaja su:

- napredovanje zaposlenika na radnom mjestu u zvanju docenta odnosno zvanju znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme od šest godina na radna mjesta u višim znanstveno-nastavnim odnosno znanstvenim zvanjima
- napredovanje zaposlenika s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme na radna mjesta u sljedećem višem znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i znanstvenom zvanju.

(5) Ustanova općim aktom propisuje postupak izbora odnosno napredovanja, uvjete, kriterije i postupak ocjenjivanja kriterija u skladu s kojima se biraju najbolji kandidati za izbor ili najbolji zaposlenik za napredovanje, uzimajući u obzir strategiju i druge opće akte ustanove.

(6) Strategija i opći akti iz stavka 5. ovog članka moraju, u skladu sa zakonom:

- poticati znanstvenu izvrsnost i/ili umjetničku izvrsnost i/ili projektnu uspješnost i/ili razvoj novih tehnologija radi njihove primjene u gospodarstvu i/ili suradnju s gospodarstvom i/ili kvalitetu nastave
- definirati politiku i dinamiku mogućeg zapošljavanja na radna mjesta u zvanju docenta odnosno znanstvenog suradnika zaposlenih na određeno vrijeme od šest godina u odnosu na zapošljavanja na radna mjesta u zvanju docenta odnosno znanstvenog suradnika na neodređeno radno vrijeme
- definirati politiku i dinamiku mogućeg zapošljavanja na radna mjesta u višim znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim odnosno znanstvenim zvanjima na temelju javnog natječaja u odnosu na napredovanja na temelju internog natječaja.

(7) Stručnu odluku o zapošljavanju, napredovanju ili reizboru donosi nadležno vijeće, na osnovi izvješća stručnog povjerenstva. U odluci nadležnog vijeća sudjeluju samo članovi nadležnog vijeća na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim radnim mjestima. Na osnovi odluke nadležnog vijeća čelnik ustanove odlučuje o zapošljavanju, napredovanju ili reizboru, u skladu s ovim zakonom, propisima koji reguliraju radne odnose i općim aktima.

(8) Nadležno vijeće iz stavka 7. ovog članka je:

- znanstveno vijeće kada je zapošljavanje na znanstvenom institutu
- senat sveučilišta ili stručno vijeće sastavnice kada je zapošljavanje na sveučilištu, ili druga tijela u skladu sa statutom sveučilišta, statutom sastavnice i drugim općim aktima sveučilišta
- stručno vijeće kada je zapošljavanje na veleučilištu ili visokoj školi.

(9) Čelnik iz stavka 7. ovog članka je:

- ravnatelj kada je zapošljavanje na znanstvenom institutu
- rektor ili čelnik sastavnice kada je zapošljavanje na sveučilištu, u skladu sa statutom sveučilišta, statutom sastavnice i drugim općim aktima sveučilišta
- dekan kada je zapošljavanje na veleučilištu ili visokoj školi.

(10) Izbor na radno mjesto odnosno napredovanje na radno mjesto u višem zvanju provodi se samo kada ustanova ima za tu svrhu osigurana financijska sredstva.

Sastav i način rada stručnog povjerenstva

Članak 108.

(1) Postupak izbora, napredovanja i reizbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta nužno uključuje i mišljenje stručnog povjerenstva.

(2) Stručno povjerenstvo sastoji se od najmanje tri člana koji moraju biti na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom ili znanstvenom radnom mjestu u istom ili višem zvanju u odnosu na radno mjesto u zvanju za koje se provodi postupak izbora, napredovanja ili reizbora.

(3) Najmanje jedan član stručnog povjerenstva mora biti neovisan o ustanovi u kojoj se provodi izbor, napredovanje ili reizbor, što znači da član stručnog povjerenstva nije zaposlenik ustanove, da nema zajedničkih publikacija sa zaposlenicima ustanove i da nije imao s ustanovom ugovore o djelu ili radu ili autorske ugovore.

(4) U slučaju kada se provodi postupak za znanstveno radno mjesto, najmanje jedan član stručnog povjerenstva morao je voditi kompetitivni projekt.

(5) Svi članovi stručnog povjerenstva moraju imati znanstvene odnosno umjetničke kompetencije iz znanstvenog odnosno umjetničkog polja za koje se traži izbor, napredovanje ili reizbor.

Izbor stručnog povjerenstva za znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna ili znanstvena radna mjesta

Članak 109.

(1) Nadležno vijeće bira stručno povjerenstvo ako ustanova ima ovlast za provođenje postupka izbora za pojedino znanstveno ili umjetničko polje.

(2) U izboru stručnog povjerenstva sudjeluju samo članovi nadležnog vijeća na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim radnim mjestima.

(3) U slučaju da matična ustanova nema ovlast za provođenje postupka izbora za znanstveno ili umjetničko polje za koje se provodi postupak izbora, napredovanja ili reizbora, dužnosti stručnog povjerenstva te stručne odluke nadležnog vijeća u skladu s ovim Zakonom mogu se povjeriti drugoj ustanovi koja ima ovlast za provođenje postupka izbora za traženo znanstveno ili umjetničko polje. Jedan član stručnog povjerenstva može biti imenovan od strane matične ustanove. Nadležno vijeće matične ustanove donosi stručno mišljenje na osnovi stručne odluke nadležnog vijeća ustanove kojoj je povjereno provođenje postupka izbora.

(4) Ako stručno povjerenstvo iz ustanove kojoj je povjereno provođenje postupka izbora iz stavka 3. ovog članka u roku od 90 dana nije dostavilo traženo izvješće, matična ustanova može zatražiti od područnih znanstvenih ili umjetničkih vijeća ili od Nacionalnog vijeća obavljanje dužnosti stručnog povjerenstva te stručne odluke nadležnog vijeća u skladu s stavkom 3. ovog članka.

Ovlast za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora

Članak 110.

(1) Rješenje o ovlaštenju za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora za znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta izdaje ministar onoj znanstvenoj

organizaciji koja u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom ima najmanje petnaest zaposlenika na znanstveno-nastavnim ili znanstvenim radnim mjestima u odgovarajućem području i najmanje sedam u odgovarajućem znanstvenom polju odnosno interdisciplinarnom području.

(2) Ovlaštenje za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora za umjetničko-nastavna radna mjesta imaju umjetničke akademije koje u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom imaju najmanje dvanaest zaposlenika na umjetničko-nastavnim radnim mjestima u odgovarajućem polju.

(3) HAZU je ovlaštena za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora za svoje zaposlenike na znanstvenim radnim mjestima za sva znanstvena područja i polja, u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti i njezinim Statutom.

(4) Ispunjavanje uvjeta iz stavaka 1. i 2. ovog članka provjerava Ministarstvo po službenoj dužnosti.

Izbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta

Članak 111.

(1) Izbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, nastavno ili znanstveno radno mjesto obavlja se na temelju javnog natječaja. Javni natječaj objavljuje se u Narodnim novinama i na službenim internetskim stranicama visokog učilišta, znanstvenog instituta ili druge znanstvene organizacije. Natječaj se objavljuje i na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30, a najviše 60 dana.

(2) Nadležno vijeće raspisuje natječaj za izbor na radno mjesto, u skladu s Članak 107. ovog Zakona.

(3) Stručno povjerenstvo procjenjuje sve kandidate te podnosi nadležnom vijeću izvješće o kandidatima, što uključuje i prijedlog najboljeg kandidata za radno mjesto. Ako po prikupljenim prijavama na natječaj bude više pristupnika koji zadovoljavaju uvjete natječaja, predlaže se onaj pristupnik koji je među njima najbolji kandidat, u skladu sa strategijom i općim aktima iz Članak 107. ovog Zakona.

(4) Nadležno vijeće donosi stručnu odluku o izboru na temelju izvješća stručnog povjerenstva i u skladu sa strategijom i općim aktima iz Članak 107. ovog Zakona.

(5) Pozitivna odluka iz stavka 4. ovog članka može se donijeti samo ako pristupnik zadovoljava uvjete i kriterije za radno mjesto, u skladu s ovim Zakonom.

(6) Zadovoljavanje uvjeta i kriterija za radno mjesto od strane pristupnika ne obvezuje ni na koji način nadležno vijeće na pozitivnu odluku o izboru dotičnog pristupnika.

(7) U slučaju da nadležno vijeće donese pozitivnu odluku o izboru jednog pristupnika, predložit će čelniku ustanove da s tim pristupnikom sklopi ugovor o radu za radno mjesto u skladu s odredbama javnog natječaja.

(8) Ustanova je dužna elektroničkim putem obavijestiti o rezultatu izbora sve pristupnike u roku od petnaest dana od dana donošenja odluke o izboru.

Napredovanje zaposlenika s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme na radna

mjesta u višim znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim zvanjima

Članak 112.

(1) Zaposlenici na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim ili znanstvenim radnim mjestima s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme i kojima je prošlo najmanje pet godina od posljednjeg izbora, napredovanja ili reizbora imaju mogućnost napredovanja na radno mjesto u sljedećem višem zvanju na temelju internog natječaja, bez mogućnosti preskakanja radnog mjesta u sljedećem višem zvanju.

(2) Ako zaposlenik na radnom mjestu iz stavka 1. ovog članka ispunjava kriterije za izbor na radno mjesto u zvanju koje je iznad radnog mjesta u sljedećem višem zvanju, i ako je zaposlenik na radnom mjestu u najnižem zvanju, zaposlenik ima mogućnost napredovanja na radno mjesto u sljedećem višem zvanju na temelju internog natječaja, bez mogućnosti preskakanja radnog mjesta u sljedećem višem zvanju, već nakon tri godine od posljednjeg izbora ili reizbora.

(3) Za zaposlenike na radnim mjestima iz stavki 1. ili 2. ovog članka ne postoji obveza napredovanja.

(4) Nadležno vijeće raspisuje interni natječaj za napredovanje, u skladu s Članak 107. ovog Zakona.

(5) Stručno povjerenstvo procjenjuje zaposlenike iz stavka 1. ili 2. ovog članka u skladu s internim natječajem iz stavka 4. ovog članka te podnosi nadležnom vijeću izvješće o navedenim zaposlenicima. Izvješće sadržava i prioritetnu rang-listu za napredovanje.

(6) Nadležno vijeće donosi stručnu odluku o napredovanju najboljeg zaposlenika na osnovi izvješća stručnog povjerenstva i u skladu sa strategijom i općim aktima iz Članak 107. ovog Zakona.

(7) Pozitivna odluka iz stavka 6. ovog članka može se donijeti samo ako zaposlenik zadovoljava uvjete i kriterije za radno mjesto u sljedećem višem zvanju, u skladu s ovim Zakonom.

(8) Zadovoljavanje uvjeta i kriterija za napredovanje od strane zaposlenika ne obvezuje ni na koji način nadležno vijeće na pozitivnu odluku o napredovanju dotičnog zaposlenika.

(9) U slučaju da nadležno vijeće donese pozitivnu odluku o napredovanju zaposlenika, predložit će čelniku ustanove da ustanova s tim zaposlenikom sklopi novi ugovor o radu za radno mjesto u višem zvanju.

Napredovanje zaposlenika na radnom mjestu u zvanju docenta odnosno znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme od šest godina

Članak 113.

(1) Zaposlenik na radnom mjestu u zvanju docenta odnosno znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme od šest godina (dalje u tekstu ovog članka: zaposlenik) ima mogućnost napredovanja na radno mjesto u višem zvanju na temelju internog natječaja.

(2) Nadležno vijeće na godišnjoj razini raspisuje interni natječaj za napredovanje zaposlenika, počevši od 36. mjeseca od dana zaposlenja zaposlenika, u skladu s Članak 107. ovog Zakona.

(3) Zaposlenik podnosi godišnje izvješće o radu nadležnom vijeću, počevši od 24. mjeseca od dana zaposlenja.

(4) Stručno povjerenstvo procjenjuje zaposlenika u skladu s internim natječajem iz stavka 2. ovog članka i na osnovi izvješća zaposlenika te podnosi nadležnom vijeću izvješće o zaposleniku, što uključuje i pozitivni ili negativni prijedlog o napredovanju.

(5) Nadležno vijeće donosi stručnu odluku o napredovanju na osnovi izvješća stručnog povjerenstva i izvješća zaposlenika i u skladu sa strategijom i općim aktima iz Članak 107. ovog Zakona.

(6) Odluka iz stavka 5. ovog članka mora sadržavati jednu od sljedećih odluka:

- Pozitivna odluka da će zaposlenik napredovati na radno mjesto u zvanju izvanrednog profesora odnosno višeg znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme, u skladu s ovim Zakonom.
- Negativna odluka da zaposlenik neće napredovati. Nadležno vijeće će u svojoj odluci obrazložiti razloge negativne odluke. U slučaju da je riječ o odlukama prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen, nadležno vijeće u svojoj će odluci dati preporuke što zaposlenik mora dodatno napraviti da šeste godine rada dobije pozitivnu odluku za napredovanje.

(7) Pozitivna odluka iz stavka 6. ovog članka može se donijeti samo ako zaposlenik zadovoljava uvjete i kriterije za radno mjesto u zvanju izvanrednog profesora odnosno višeg znanstvenog suradnika, u skladu s ovim Zakonom.

(8) Zadovoljavanje uvjeta i kriterija za napredovanje od strane zaposlenika ne obvezuje ni na koji način nadležno vijeće na pozitivnu odluku o napredovanju.

(9) U slučaju da nadležno vijeće donese pozitivnu odluku o napredovanju zaposlenika, predložit će čelniku ustanove da s tim zaposlenikom sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme za radno mjesto u zvanju izvanrednog profesora odnosno višeg znanstvenog suradnika.

(10) Ako nadležno vijeće ne donose pozitivnu odluku o napredovanju do isteka ugovora o radu za zaposlenika, radni odnos prestaje istekom roka na koji je ugovor sklopljen.

Reizbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta

Članak 114.

(1) Postupak reizbora provodi se za sve zaposlenike na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim radnim mjestima s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme.

(2) Postupak reizbora se provodi svakih 5 godina računajući od posljednjeg izbora, napredovanja ili reizbora.

(3) Nadležno vijeće pokreće postupak reizbora.

(4) Stručno povjerenstvo procjenjuje sve zaposlenike iz stavka 2. ovog članka te podnosi nadležnom vijeću izvješće o navedenim zaposlenicima, što uključuje i mišljenje o zadovoljavanju ili nezadovoljavanju uvjeta za reizbor.

(5) Nadležno vijeće donosi stručnu odluku o reizboru zaposlenika na osnovi izvješća stručnog povjerenstva i u skladu s uvjetima za reizbor iz općih akata.

(6) Ako nadležno vijeće prihvati mišljenje stručnog povjerenstva da zaposlenik ne zadovoljava uvjete za reizbor ili ako nadležno vijeće ne prihvati mišljenje stručnog povjerenstva da zaposlenik zadovoljava uvjete za reizbor, nakon 18 mjeseci od dana donošenja navedene odluke ponavlja se postupak reizbora. Ako nadležno vijeće i u ponovljenom postupku prihvati mišljenje stručnog povjerenstva da zaposlenik ne zadovoljava uvjete za reizbor ili ako nadležno vijeće ne prihvati mišljenje stručnog povjerenstva da zaposlenik zadovoljava uvjete za reizbor, zaposleniku će se otkazati ugovor o radu redovitim otkazom ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s propisima koji reguliraju radne odnose i općim aktima.

(7) Obveza postupka reizbora prestaje nakon što zaposlenik bude reizabran na radno mjesto u zvanju redoviti profesor u trajnom zvanju odnosno u zvanju znanstveni savjetnik u trajnom zvanju.

(8) Ustanova je odgovorna za pravodobno provođenje postupka reizbora.

(9) Prava zaposlenika nisu ovisna o tome je li ustanova pravodobno pokrenula postupak reizbora.

Uvjeti i kriteriji za izbor, napredovanje i reizbor na znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta

Članak 115.

(1) Uvjet za izbor na znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta je stečeni akademski stupanj doktora znanosti.

(2) Posebno se vrednuje, pri izboru na znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta u svim zvanjima, ispunjavanje jednog ili više od sljedećih uvjeta:

- Poslijedoktorsko usavršavanje u uglednoj instituciji u inozemstvu u trajanju od najmanje dvanaest mjeseci. Usavršavanje se može ostvariti odjednom, ali i u višekratnim kraćim boravcima u inozemstvu koji ne smiju biti kraći od mjesec dana.
- Doktorsko usavršavanje u uglednoj instituciji u inozemstvu u trajanju od najmanje šest mjeseci. Usavršavanje se može ostvariti odjednom, ali i u višekratnim kraćim boravcima u inozemstvu koji ne smiju biti kraći od mjesec dana.
- Obavljanje za traženo radno mjesto relevantnog stručnog ili znanstvenog rada u pravnoj osobi čija poslovna djelatnost obuhvaća i istraživanje u kumulativnom trajanju od najmanje dvije godine, što se dokazuje ugovorom ili ugovorima o radu.

(3) Uvjet za izbor ili napredovanje na radna mjesta u zvanju redoviti profesor i viši znanstveni suradnik je vođenje projekta.

(4) Uvjet za izbor ili napredovanje na znanstveno radno mjesto u zvanju znanstveni savjetnik je vođenje kompetitivnog projekta.

(5) Uvjet za izbor ili napredovanje na znanstveno radno mjesto u zvanju znanstveni savjetnik u trajnom zvanju je vođenje kompetitivnog projekta i sudjelovanje u međunarodnim kompetitivnim projektima.

(6) Uvjet za reizbor na znanstveno-nastavna radna mjesta je autorstvo ili suautorstvo najmanje jednog međunarodno recenziranog znanstvenog rada ili objava jednog domaćeg ili međunarodno priznatog patenta ili vođenje jednog kompetitivnog projekta u posljednjih pet godina.

(7) Uvjet za reizbor na znanstvena radna mjesta je autorstvo ili suautorstvo najmanje dva međunarodno recenzirana znanstvena rada ili objava jednog domaćeg ili međunarodno priznatog patenta ili vođenje jednog kompetitivnog projekta u posljednjih pet godina.

(8) Za znanstvenike iz društvenih i humanističkih znanstvenih područja uvjeti za reizbor iz stavaka 6. i 7. ovog članka mogu se zamijeniti .objavljivanjem jedne autorske ili uredničke znanstvene knjige u međunarodnim bazama podataka, s dvjema istorazinskim recenzijama koje ju kategoriziraju kao znanstveni rad.

(9) Nacionalno vijeće, u skladu s Članak 98. ovog Zakona, propisuje minimalne uvjete za izbor, reizbor i napredovanje.

(10) Rektorski zbor propisuje pravilnikom dodatne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor na znanstveno-nastavna radna mjesta na sveučilištima.

(11) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije propisuju općim aktom dodatne uvjete i kriterije te način ocjenjivanja kriterija za izbor, napredovanje i reizbor, osobito uzimajući u obzir: broj i kvaliteta objavljenih znanstvenih i stručnih radova, međunarodno znanstveno i stručno iskustvo, nastavno iskustvo, mentoriranje znanstvenika ili umjetnika, uloge u kompetitivnim projektima ili u komercijalnim projektima, pisma preporuke, motivacijsko pismo, intervju, predavanja, javna predstavljanja, ostvareni posebni uspjesi, i sl.

Uvjeti i kriteriji za izbor, napredovanje i reizbor na umjetničko-nastavna radna mjesta

Članak 116.

(1) Za izvođenje nastave predmeta iz umjetničkog područja koje može izvoditi samo umjetnik, osobe se biraju na umjetničko-nastavna radna mjesta. Na umjetničko-nastavna biraju se osobe koje su ostvarile umjetnička dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor na znanstveno-nastavno radno mjesto.

(2) Umjetničko-nastavna radna mjesta u svemu su izjednačena sa znanstveno-nastavnim radnim mjestima i odredbe ovog Zakona koje se odnose na znanstveno-nastavna radna mjesta na odgovarajući se način primjenjuju i na umjetničko-nastavna radna mjesta.

(3) Rektorski zbor pobliže određuje uvjete u pogledu obrazovnoga, nastavnog i stručnog rada za izbor nastavnika iz stavka 1. ovog članka, a koji se temelje na umjetničkoj djelatnosti, i to:

- koja je bila predstavljena javnosti
- iznimno koja nije bila predstavljena javnosti, ali je bila u razmatranju za realizaciju a koju kroz projektnu dokumentaciju mogu vrednovati predstavnici određene umjetničke struke
- umjetničkoj nastavi i javnoj umjetničkoj nastavnoj produkciji, u kojoj se ostvaruje čin autorskog umjetničkog stvaranja, koje mogu vrednovati predstavnici određene umjetničke struke.

(4) Vrednovanje umjetničkih dostignuća i uspjeha u svom opsegu i strukturi mora odgovarati nacionalnim i međunarodnim mjerilima izvrsnosti.

Uvjeti za izbor, napredovanje i reizbor na nastavna radna mjesta

Članak 117.

(1) Uvjet za izbor i napredovanje na sva nastavna radna mjesta osim nastavnih radnih mjesta na umjetničkim akademijama ili umjetničkim odjelima sveučilišta je od strane nadležnog vijeća pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima.

(2) Nacionalno vijeće, u skladu s Članak 98. ovog Zakona, propisuje minimalne uvjete za izbor, reizbor i napredovanje na nastavna radna mjesta.

(3) Rektorski zbor propisuje pravilnikom dodatne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor na nastavna radna mjesta na sveučilištima.

(4) Vijeće veleučilišta i visokih škola može propisati pravilnikom dodatne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor na nastavna radna mjesta na veleučilištima i visokim školama.

(5) Uvjet za izbor na nastavna radna mjesta u zvanju predavač i viši predavač je završen diplomski sveučilišni studij ili diplomski stručni studij.

(6) Na radno mjesto u zvanju predavač može biti izabrana ili reizabrana osoba koja ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

(7) Na radno mjesto u zvanju viši predavač može biti izabrana, napredovati ili biti reizabrana osoba koja ima objavljene stručne radove i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(8) Na radno mjesto u zvanju profesor stručnog studija može biti izabrana, napredovati ili biti reizabrana osoba s doktoratom, izvedenim značajnijim projektima, objavljenim radovima koji su znatno unaprijedili struku ili novim radovima nakon izbora ili napredovanja na radno mjesto u zvanju viši predavač i najmanje osam godina radnog iskustva u struci.

(9) Uvjet za izbor na nastavna radna mjesta u zvanju lektor i viši lektor je završen diplomski sveučilišni studij. Isključivo za potrebe sveučilišnog studija jezika i književnosti nastavnici se biraju, napreduju ili reizabiru na nastavna radna mjesta u zvanju lektor i viši lektor.

(10) Na radno mjesto u zvanju lektor može biti izabrana ili reizabrana osoba koja ima objavljene stručne radove i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

(11) Na radno mjesto u zvanju viši lektor može biti izabrana, napredovati ili biti reizabrana osoba koja ima objavljene stručne radove i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(12) Uvjet za izbor na radna mjesta u zvanju umjetnički suradnik, viši umjetnički suradnik i umjetnički savjetnik je završen umjetnički diplomski studij i dokazana umjetnička djelatnost.

(13) Na radno mjesto u zvanju umjetnički suradnik može biti izabrana ili reizabrana osoba koja ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(14) Na radno mjesto u zvanju viši umjetnički suradnik može biti izabrana, napredovati ili biti reizabrana osoba koja ima najmanje deset godina radnog iskustva u struci.

(15) Na radno mjesto u zvanju umjetnički savjetnik može biti izabrana, napredovati ili biti reizabrana osoba koja ima najmanje 20 godina radnog iskustva u struci.

Izvođenje nastave od strane osoba koje nisu zaposlene na visokom učilištu

Članak 118.

(1) Visoko učilište može ugovoriti izvođenje nastave s osobama koje nisu zaposlene na visokom učilištu, već s njima ostvaruje suradnju bez zasnivanja radnog odnosa. U tom slučaju visoko učilište dužno je utvrditi zadovoljavanje uvjeta za izvođenje nastave, jednake onima koje moraju zadovoljiti nastavnici i suradnici u radnom odnosu na visokom učilištu.

(2) Nadležno vijeće visokog učilišta, na temelju mišljenja stručnog povjerenstva u skladu s Članak 108. ovog Zakona, utvrđuje zadovoljava li osoba iz stavka 1. ovog članka uvjete jednake onima za znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, nastavno ili suradničko radno mjesto u pojedinom zvanju na visokom učilištu te, u slučaju njihova zadovoljenja, izdaje potvrdu na temelju koje osoba može izvoditi nastavu na visokom učilištu, i to u trajanju od najmanje tri do najviše pet godina (naslovni nastavnik).

(3) Osobe kojima je izdana potvrda iz stavka 2. ovog članka mogu za vrijeme valjanosti potvrde koristiti kao naslov naziv jednak onomu na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom ili suradničkom radnom mjestu u pojedinom zvanju na visokom učilištu za koje je izdavanjem potvrde prethodno utvrđeno da zadovoljava uvjete, uz stavljanje riječ naslovni ispred naslova.

(4) Visoko učilište može povjeriti izvedbu do jedne trećine nastavnog predmeta stručnjacima kojima nije izdana potvrda iz stavka 2. ovog članka uz uvjet da osnovni dio nastavnog predmeta izvode osobe izabrane na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna ili nastavna radna mjesta ili osobe kojima je izdana potvrda iz stavka 2. ovog članka (gostujući nastavnik).

(5) Sveučilište može, pod uvjetima predviđenim statutom i uz suglasnost senata, povjeriti izvedbu nastavnog predmeta uglednim inozemnim profesorima ili istaknutim stručnjacima kojima nije izdana potvrda iz stavka 2. ovog članka, najdulje u dvije uzastopne akademske godine .

(6) Sveučilište može, pod uvjetima predviđenim statutom i uz suglasnost senata, za glavne umjetničke predmete, odnosno studijske programe, koji se realiziraju kroz individualnu ili grupnu umjetničku nastavu i umjetničku nastavnu produkciju, u punom nastavnom opsegu predmeta angažirati vrhunske umjetnike kojima nije izdana potvrda iz stavka 2. ovog članka, najdulje u dvije uzastopne akademske godine.

(7) Ugovaranje izvođenja nastave s osobama koje nisu zaposlene na visokom učilištu mora biti u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Lektori stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj i lektori hrvatskog jezika na visokim učilištima u inozemstvu

Članak 119.

(1) Na temelju međunarodnih ugovora i drugih akata na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj mogu se zaposliti lektori stranih jezika i lektori hrvatskog jezika i književnosti na stranim visokim učilištima, na osnovi ugovora o radu na određeno vrijeme.

(2) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora hrvatskog jezika na visokim učilištima u inozemstvu, uključujući mjerila za plaće, dodatke i druge novčane naknade, propisuje ministar pravilnikom.

(3) Lektor iz stavka 2. ovoga članka, koji je prethodno zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u sustavu obrazovanja i znanstvene djelatnosti u Republici

Hrvatskoj, ima pravo povratka na poslove na kojima je prethodno radio ili na druge poslove za koje ispunjava uvjete u roku od 30 dana od dana prestanka ugovora o radu lektora hrvatskog jezika na visokom učilištu u inozemstvu.

(4) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj propisuje visoko učilište općim aktom.

SURADNIČKA RADNA MJESTA NA VELEUČILIŠTU I VISOKOJ ŠKOLI

Suradnička radna mjesta na veleučilištu i visokoj školi

Članak 120.

(1) Suradničko radno mjesto na veleučilištu i visokoj školi je asistent.

(2) Kvalifikacije osobe zaposlene na suradničko radno mjesto asistenta moraju biti na najmanje istoj razini kao i razina studijskog programa na kojoj sudjeluje u izvedbi nastave, osim za preddiplomsku razinu u kojem slučaju asistent mora imati barem diplomsku razinu.

(3) Veleučilište i visoka škola mogu propisati i dodatne uvjete za izbor na suradničko radno mjesto asistenta.

SURADNIČKA RADNA MJESTA NA ZNANSTVENIM ORGANIZACIJAMA

Suradnička radna mjesta na znanstvenim organizacijama

Članak 121.

(1) Suradnička radna mjesta na znanstvenoj organizaciji su asistent i poslijedoktorand.

(2) Asistent je osoba zaposlena na određeno vrijeme na znanstvenoj organizaciji u svrhu stjecanja akademskog stupnja doktora znanosti.

(3) Poslijedoktorand je osoba zaposlena na određeno vrijeme na znanstvenoj organizaciji u svrhu znanstvenog usavršavanja i osposobljavanja za samostalno znanstveno istraživanje.

(4) Izbor na radno mjesto asistent i poslijedoktorand provodi se na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u Narodnim novinama, na službenim internetskim stranicama znanstvene organizacije i na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30, a najviše 60 dana.

(5) Znanstvena organizacija općim aktom propisuje postupak izbora, uvjete, kriterije i način ocjenjivanja kriterija prema kojima se biraju najuspješniji kandidati za asistente i poslijedoktorande, a osobito uzimajući u obzir::

- za asistenta: prosjek ocjena na diplomskom studiju i preddiplomskom studiju, trajanje studija, ostvareni posebni uspjesi na studiju (dekanova nagrada, rektorova nagrada i sl.), broj i kvaliteta objavljenih znanstvenih i stručnih radova, međunarodno iskustvo, pisma preporuke, motivacijsko pismo, intervju, predavanja i sl.

- za poslijedoktoranda: prosjek ocjena na doktorskom studiju, trajanje studija, broj i kvaliteta objavljenih znanstvenih i stručnih radova, uloge u projektima, međunarodno iskustvo, pisma preporuke, motivacijsko pismo, intervju, predavanja i sl.

(6) Zadovoljavanje uvjeta iz stavke 5. ovog članka od strane kandidata ne obvezuje ni na koji način znanstvenu organizaciju na izbor dotičnog kandidata.

(7) Asistenti i poslijedoktorandi na sveučilištima mogu pomagati, u skladu s općim aktima, u provođenju dijela nastavnog procesa, u provjeri znanja te u znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti sveučilišta.

(8) Asistenti i poslijedoktorandi mogu na zahtjev znanstvene organizacije sudjelovati u pripremi i javnoj vidljivosti znanstvene djelatnosti te u ostvarenju ugovorenih znanstvenih projekata.

Suradničko radno mjesto asistent

Članak 122.

(1) Minimalni uvjet za izbor na suradničko radno mjesto asistenta je završeni diplomski sveučilišni studij.

(2) S izabranom osobom na znanstvenom institutu zaključuje se ugovor o radu u trajanju od pet godina.

(3) S izabranom osobom na sveučilištu zaključuje se ugovor o radu u trajanju od šest godina.

(4) Vremenski rokovi iz stavka 1. i 2. ovog članka mogu biti kraći od navedenih rokova ako se asistent zapošljava na temelju projektnih sredstava.

(5) Ugovor o radu na određeno vrijeme može se, u skladu s općim aktom i ovim Zakonom, produžiti više puta i biti financiran iz više izvora pod uvjetom da je kumulativno trajanje ugovora o radu u skladu s vremenskim ograničenjem iz stavka 1. odnosno stavka 2. ovog članka.

(6) Asistent je dužan upisati i redovito pohađati doktorski studij, osim za asistente u umjetničkom području.

(7) Asistent može upisati doktorski studij i na inozemnom sveučilištu.

Suradničko radno mjesto poslijedoktorand

Članak 123.

(1) Minimalni uvjet za izbor na suradničko radno mjesto poslijedoktoranda je stečen akademski stupanj doktora znanosti.

(2) Iznimno od uvjeta predviđenim stavkom 1 .ovog članka, na radno mjesto poslijedoktoranda u umjetničkom području, temeljem javnog natječaja, može biti izabran pristupnik koji nije završio doktorski studij, pod uvjetom da stručno povjerenstvo, sastavljeno u skladu s Članak 108. ovog Zakona, prethodno pozitivno ocijeni umjetničku izvrsnost pristupnika.

(3) S izabranom osobom zaključuje se ugovor o radu na određeno vrijeme u trajanju od najmanje jedne godine i najdulje četiri godine.

(4) Ugovor o radu za poslijedoktoranda na određeno vrijeme može se produžiti više puta i

biti financiran iz više izvora pod uvjetom da je kumulativno trajanje ugovora o radu s financiranjem iz državnog proračuna ili iz sredstava projekata Hrvatske zaklade za znanost najviše šest godina.

Ocjena rada mentora asistenta

Članak 124.

(1) Znanstvenik izabran za mentora asistentu obvezan je svojim unaprijed planiranim radom omogućiti asistentu učinkovito znanstveno osposobljavanje i usavršavanje.

(2) Nadležno vijeće znanstvene organizacije jedanput godišnje ocjenjuje rad mentora asistenta na temelju izvješća mentora čiji je sastavni dio i ocjena asistenta o mentoru.

(3) Mentor koji je od strane nadležnog vijeća znanstvene organizacije dva puta ocijenjen negativno ne može više biti imenovan za mentora.

(4) Postupak i kriteriji ocjene mentora propisuju se općim aktom znanstvene organizacije.

Ocjena rada asistenta i poslijedoktoranda

Članak 125.

(1) Nadležno vijeće znanstvene organizacije jedanput godišnje ocjenjuje rad asistenta i poslijedoktoranda.

(2) Postupak, uvjeti, kriteriji i način ocjenjivanja rada asistenta i poslijedoktoranda propisuju se općim aktom znanstvene organizacije.

(3) Asistentu ili poslijedoktorandu otkazat će se ugovor o radu redovitim otkazom ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) ako dva puta uzastopno bude negativno ocijenjen.

STRUČNA RADNA MJESTA NA VISOKIM UČILIŠTIMA I ZNANSTVENIM INSTITUTIMA

Stručna radna mjesta na visokim učilištima i znanstvenim institutima

Članak 126.

(1) Stručna radna mjesta su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

(2) Osobe na stručnim radnim mjestima rade stručne poslove povezane sa znanstvenim istraživanjima ili unapređenjem obrazovne djelatnosti.

(3) Izbor na stručna radna mjesta u javnim znanstvenim organizacijama obavlja se na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u „Narodnim novinama“ i na službenim internetskim stranicama znanstvene organizacije.

(4) Natječaj mora biti otvoren najmanje 8, a najviše 30 dana.

(5) Ako po prikupljenim prijavama na natječaj bude više pristupnika koji zadovoljavaju uvjete natječaja, izabire se najbolji pristupnik. Kriterije za izbor među više pristupnika propisuje ustanova općim aktom, u skladu s ovim Zakonom.

(6) Uvjet za izbor na radno mjesto stručnog suradnika i višeg stručnog suradnika je završeni diplomski studij.

(7) Uvjet za izbor na radno mjesto stručnog savjetnika je doktorat ili najmanje deset godina relevantnog radnog iskustva za radno mjesto.

(8) Daljnje uvjete za izbor na stručna radna mjesta propisuje visoko učilište odnosno znanstveni institut statutom ili općim aktom, osim u slučaju zapošljavanja osoba koje rade na projektu ograničena trajanja, kada uvjete za izbor propisuju pravila projekta.

PRODUŽENJE I MIROVANJE UGOVORA O RADU

Projektni rad na određeno vrijeme u znanstvenim organizacijama

Članak 127.

(1) S osobama u znanstvenim organizacijama koje rade na projektu ograničenog trajanja ugovor o radu zaključuje se na određeno vrijeme, dok traje projekt ili njegova dionica na kojoj je ta osoba angažirana.

(2) S osobama u znanstvenim organizacijama koje rade na projektu ograničenog trajanja moguće je sklapanje uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme duže od tri godine ako je opravdano objektivnim projektnim razlozima, odnosno razlozima pravodobnog i kvalitetnog provođenja projekta ili dionice projekta na kojoj je ta osoba angažirana, s tim da ukupno trajanje svih uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme na svim projektima ne smije trajati neprekidno dulje od šest godina.

(3) U rokove iz ovog članka ne odnosi se vrijeme provedeno kao asistent ili poslijedoktorand.

Produženje ugovora o radu na određeno vrijeme

Članak 128.

(1) Osobama financiranim iz državnog proračuna i zaposlenim na visokim učilištima ili znanstvenim institutima, produžuje se ugovor o radu na određeno vrijeme za onoliko vremena koliko im je trajao rodiljini odnosno roditeljski dopust, bolovanje dulje od 90 dana, obavljanje javne službe ili dužnosti te drugi opravdani slučajevi predviđeni zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom visokog učilišta ili instituta, osim u slučaju kada navedena osoba zatraži da joj se za navedeno razdoblje ne produžuje ugovor o radu na određeno vrijeme.

Produženje roka za reizbor

Članak 129.

(1) Osobama zaposlenim na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim radnim mjestima koje imaju sklopljene ugovore o radu na neodređeno vrijeme produljuju se rokovi za reizbor za onoliko vremena koliko im je trajao rodiljini odnosno roditeljski dopust, bolovanje dulje od 90 dana, obnašanje čelne pozicije u tijelima subjekata znanstvene djelatnosti, obavljanje javne službe ili dužnosti, te drugi opravdani slučaj propisan kolektivnim ugovorom ili općim aktom poslodavca.

Povratak na radno mjesto nakon obavljanja javne službe ili dužnosti

Članak 130.

(1) Zaposlenik visokog učilišta ili znanstvenog instituta koji obnaša javnu službu ili dužnost ili obnaša čelnu poziciju u tijelima subjekata znanstvene djelatnosti ima pravo vratiti se na radno mjesto na kojem je radio prije odlaska na javnu službu ili dužnost ili na drugo odgovarajuće radno mjesto.

Prestanak ugovora o radu na javnom visokom učilištu i javnom znanstvenom institutu

Članak 131.

(1) Zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom, i znanstvenom radnom mjestu na javnom visokom učilištu prestaje ugovor o radu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina života zbog odlaska u mirovinu.

(2) Zaposleniku na znanstvenom radnom mjestu na javnom znanstvenom institutu prestaje ugovor o radu istekom kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života zbog odlaska u mirovinu.

Iznimke od prestanka ugovora o radu

Članak 132.

(1) Kada su sredstva za plaću zaposlenika iz Članak 131. ovog Zakona osigurana iz namjenskih sredstava za projekte (ako je takav izdatak u skladu s odredbama projekta) ili iz slobodnog iznosa vlastitih prihoda, ustanova zaposleniku može produljiti, ukoliko postoji potreba, radni odnos i izvan ograničenja propisanih Članak 131. ovog Zakona u trajanju do dvije godine, uz mogućnost sklapanja daljnjih ugovora o radu u trajanju do dvije godine. Uvjete i kriterije donosi javno visoko učilište odnosno javni znanstveni institut općim aktom.

(2) Postojanje potrebe i zadovoljavanje kriterija iz stavka 1. ovog članka utvrđuje čelnik ustanove, temeljem mišljenja stručnog vijeća.

(3) Iznimno, javno visoko učilište odnosno javni znanstveni institut može, ukoliko postoji potreba, sa svojim vrhunskim znanstvenicima ili vrhunskim umjetnicima jednokratno sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme na teret državnog proračuna i nakon nastupa uvjeta iz Članak 131. ovog Zakona, u maksimalnom trajanju od dvije godine. Uvjete i kriterije izvrsnosti za odabir zaposlenika za zaključenje ugovora o radu nakon 65 godina života donosi Nacionalno vijeće, a dodatne uvjete i kriterije izvrsnosti donosi javno visoko učilište odnosno javni znanstveni institut općim aktom. Minimalni uvjet u slučaju znanstveno-nastavnog radnog mjesta je prijašnje vođenje kompetitivnog projekta. Minimalni uvjet u slučaju znanstvenog radnog mjesta je prijašnje vođenje međunarodnog kompetitivnog projekta.

(4) Postojanje potrebe iz stavka 3. ovog članka utvrđuje čelnik ustanove, temeljem mišljenja stručnog vijeća. Zadovoljenje kriterija izvrsnosti iz stavka 3. ovog članka utvrđuje stručno vijeće uz pribavljeno mišljenje senata u slučaju javnih visokih učilišta odnosno upravnog vijeća u slučaju javnih znanstvenih instituta. U slučaju javnih znanstvenih instituta potrebna je i prethodna suglasnost Ministarstva.

(5) Za vrijeme trajanja ugovora o radu na određeno vrijeme sklopljenih temeljem stavaka

1. ili 3. ovog članka, osoba ne smije biti na upravljačkim pozicijama ustanove.

Počasni naslov na sveučilištima

Članak 133.

(1) Počasni naslov professor emeritus dodjeljuje sveučilište svojim umirovljenim zaslužnim profesorima koji su se svojim znanstvenim ili umjetničkim radom posebno istakli i ostvarili međunarodnu reputaciju.

(2) Professor emeritus ne može biti osoba za koju je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(3) Postupak imenovanja i prava professora emeritusa pobliže se uređuju statutom sveučilišta.

Počasni naslov na znanstvenim institutima

Članak 134.

(1) Počasni naslov znanstvenik emeritus dodjeljuje znanstveni institut svojim umirovljenim vrhunskim znanstvenicima koji su se svojim znanstvenim ili umjetničkim radom posebno istakli i ostvarili međunarodnu reputaciju te koji su vodili kompetitivne projekte i sudjelovali u međunarodnim kompetitivnim projektima.

(2) Znanstvenik emeritus može, u skladu s potrebama znanstvenog instituta, sudjelovati u znanstvenoj djelatnosti, kompetitivnim projektima i ostalim znanstvenim aktivnostima znanstvenog instituta na kojem je bio zaposlen.

(3) Znanstvenik emeritus ne može biti voditelj ustrojbenih jedinica znanstvenog instituta.

(4) Znanstvenik emeritus ne može biti osoba za koju je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(5) Postupak imenovanja i prava znanstvenika emeritusa te njihov broj pobliže se uređuju općim aktom znanstvenog instituta.

RAD I DOPUST IZVAN VISOKOG UČILIŠTA, ZNANSTVENOG INSTITUTA I DRUGIH ZNANSTVENIH ORGANIZACIJA

Rad izvan visokog učilišta, znanstvenog instituta i drugih znanstvenih organizacija

Članak 135.

(1) Ugovorni odnosi zaposlenika u visokim učilištima, znanstvenim institutima i drugim znanstvenim organizacijama o znanstvenom ili stručnom radu kod trećih osoba mogu se ograničiti ili uvjetovati suglasnošću matične ustanove kada je to predviđeno statutom ili drugim općim aktom ustanove, ako se radi o znanstvenom ili stručnom radu koji bi negativno utjecali na rad matične ustanove ili ako je riječ o ugovoru s organizacijom koja svojom djelatnošću konkurira matičnoj ustanovi s kojom zaposlenik ima ugovor o radu.

(2) Rad protivno takvom ograničenju ili uvjetu razlog je za otkaz ugovora o radu.

Uvjeti za odobravanje plaćenog odnosno neplaćenog dopusta

Članak 136.

(1) Visoko učilište, znanstveni institut i druge znanstvene organizacije mogu na zahtjev zaposlenika odobriti plaćeni ili neplaćeni dopust radi:

- znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada i usavršavanja
- suradnje na projektima
- upoznavanja s novom opremom, tehnikama ili metodama rada
- sudjelovanja u radu sveučilišnih ili znanstvenih institucija ili međunarodnih organizacija.

(2) U slučaju zahtjeva zaposlenika za dopust iz stavka 1. ovoga članka koji bi neprekinuto trajao duže od 30 dana potrebna je prethodna suglasnost nadležnog vijeća.

(3) Za vrijeme odobrenog plaćenog ili neplaćenog dopusta zaposlenika ustanova je dužna u tom razdoblju osigurati nesmetano obavljanje nastavnih, znanstvenih i drugih obveza.

(4) Ustanova ne može umjesto zaposlenika na plaćenom dopustu zaposliti novu osobu na teret sredstava državnog proračuna.

(5) Svi novčani primici vezani uz usavršavanje i suradnje te pokriće troškova boravka u inozemstvu koje zaposlenik tijekom dopusta u trajanju od najdulje 60 mjeseci ostvari u inozemstvu iz inozemnih izvora financiranja smatraju se stipendijom i neoporezivi su u Republici Hrvatskoj.

Plaćeni dopust zaposlenika

Članak 137.

(1) Visoko učilište odnosno znanstveni institut može, uz prethodnu suglasnost nadležnog vijeća, jednom u akademskoj odnosno kalendarskoj godini svakom zaposleniku odobriti plaćeni dopust u inozemstvu u trajanju do tri mjeseca u skladu s ovim Zakonom.

(2) Visoko učilište odnosno znanstveni institut može, uz prethodnu suglasnost nadležnog vijeća, jednom u dvije akademske odnosno kalendarske godine svakom zaposleniku odobriti plaćeni dopust u inozemstvu u trajanju do šest mjeseci u skladu s ovim Zakonom.

Dopust za doktorsko i poslijedoktorsko usavršavanje i za sudjelovanje na međunarodnim kolaboracijama u inozemstvu

Članak 138.

(1) Za znanstveno, umjetničko ili stručno usavršavanje zaposleniku se može odobriti plaćeni ili neplaćeni dopust u ukupnom trajanju do tri godine radi:

- doktorskog studija u inozemstvu
- poslijedoktorskog usavršavanja u inozemstvu
- sudjelovanja na međunarodnim kolaborativnim projektima u inozemstvu.

(2) Po svakoj od osnova iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ima pravo na plaćeni dopust u trajanju od jedne godine (po svim osnovama ukupno do dvije godine), a u preostalom dijelu boravka u inozemstvu na doktorskom studiju ili poslijedoktorskom usavršavanju ili sudjelovanju na međunarodnim kolaborativnim projektima u inozemstvu priznaje mu se pravo na neplaćeni dopust.

(3) Zaposlenik koji napusti usavršavanje bez suglasnosti matične ustanove dužan je na zahtjev matične ustanove vratiti iznos svih troškova koje je matična ustanova imala, osim ako ga matična ustanova ne oslobodi te obveze iz razloga više sile, teže bolesti ili drugog opravdanog razloga.

(4) Odluku o oslobađanju od obveze povrata troškova iz stavka 3. ovog članka, na zahtjev zaposlenika, donosi čelnik matične ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog vijeća.

(5) Zaposlenik koji napusti usavršavanje bez suglasnosti matične ustanove radi neispunjenja od strane matične ustanove dogovorenih obveza nije dužan vratiti matičnoj ustanovi troškove iz stavka 3. ovog članka.

Slobodna studijska godina (*sabbatical*)

Članak 139.

(1) U svrhu znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i znanstvenom radnom mjestu može se odobriti pravo na slobodnu studijsku godinu (*sabbatical*).

(2) Za vrijeme korištenja prava na slobodnu studijsku godinu zaposleniku se isplaćuju naknade plaća u visini prosječne plaće isplaćene zaposleniku u zadnja tri mjeseca.

(3) Pravo iz stavka 1. ovoga članka zaposlenici mogu koristiti jednom u svakih sedam godina i to nakon šest godina efektivnog rada na pojedinom visokom učilištu ili znanstvenom institutu na znanstvenom, znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom ili nastavnom radnom mjestu.

(4) Efektivnim radom u smislu prethodnog stavka ovog članka smatra se redovito ispunjavanje obveza iz ugovora o radu zaposlenika te se u isti ne uračunavaju razdoblja u kojima zaposlenik po bilo kojoj osnovi nije bio dužan ispunjavati svoje obveze iz ugovora o radu dulje od tri mjeseca (bolovanja, rodiljini i/ili roditeljski dopust, obavljanja javne službe ili dužnosti, neplaćeni dopust te drugi opravdani slučajevi kada zaposlenik dulje od tri mjeseca nije dužan ispunjavati svoje obveze iz ugovora o radu).

(5) Općim aktom visokog učilišta odnosno znanstvenog instituta propisuju se daljnji uvjeti korištenja prava na slobodnu studijsku godinu.

(6) Iznimno od stavka 1. ovoga članka pravo na korištenje slobodne studijske godine ne ostvaruje zaposlenik poslije isteka akademske odnosno kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života.

(7) Zaposlenik je dužan podnijeti nadležnom vijeću izvješće o rezultatima obavljenog znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada. Izvješće se podnosi u roku od tri mjeseca od povratka sa slobodne studijske godine.

Poduzetnički dopust

Članak 140.

(1) U svrhu poduzetničkog rada zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i znanstvenom radnom mjestu može se odobriti pravo na slobodnu poduzetničku godinu.

(2) Za vrijeme korištenja prava na slobodnu poduzetničku godinu zaposleniku se isplaćuju naknade plaća u visini polovice prosječne plaće isplaćene zaposleniku u zadnja tri mjeseca.

(3) Pravo iz stavka 1. ovoga članka zaposlenici imaju pravo koristiti jednom na pojedinoj ustanovi i uz prethodnu suglasnost nadležnog vijeća i čelnika matične institucije.

(4) Općim aktom visokog učilišta odnosno znanstvenog instituta propisuju se daljnji uvjeti korištenja prava na slobodnu poduzetničku godinu.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka pravo na korištenje slobodne poduzetničke godine ne ostvaruje zaposlenik poslije isteka akademske odnosno kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života.

(6) Tijekom poduzetničkog dopusta od zaposlenika se očekuje da svaka četiri mjeseca pismeno obavještava nadležno vijeće matične institucije o statusu poduzetničke aktivnosti. Nadležno vijeće može na osnovi izvješća glasovati da zaposlenik nema više pravo na slobodnu poduzetničku godinu, u kojem slučaju je zaposlenik dužan u roku od tri mjeseca prekinuti slobodnu poduzetničku godinu i vratiti se na matičnu instituciju.

(7) Zaposlenik je dužan podnijeti nadležnom vijeću izvješće o rezultatima obavljenog poduzetničkog rada. Izvješće se podnosi u roku od tri mjeseca od povratka sa slobodne poduzetničke godine.

ADMINISTRATIVNE I TEHNIČKE SLUŽBE

Evaluacija administrativnih i tehničkih službi

Članak 141.

(1) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije provode periodičnu evaluaciju zaposlenika na radnim mjestima u administrativnim i tehničkim službama, uključujući vrednovanje zaposlenika anketom svih zaposlenika ustanove, u skladu s općim aktom ustanove.

(2) Rezultati evaluacije zaposlenika služe ustanovama za poboljšanje kvalitete rada ustanove, što može uključiti i preraspodjelu zaposlenika iz stavka 1. ovog članka na druga radna mjesta u administrativnim i tehničkim službama, u skladu s općim aktom ustanove.

(3) Ako evaluacija pojedinog zaposlenika tri puta zaredom utvrdi da zaposlenik nedovoljno kvalitetno izvršava svoje dužnosti, onda je to temelj za otkaz ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika), u skladu s općim aktom ustanove.

MJERE ZA MOBILNOST

Ugovor o radu na nepuno radno vrijeme za znanstvenika na hrvatskoj i inozemnoj znanstvenoj organizaciji

Članak 142.

(1) Znanstvenik koji je sklopio sa znanstvenom organizacijom u Hrvatskoj ugovor o radu na nepuno radno može sklopiti ugovor o radu na nepuno radno vrijeme i sa znanstvenom organizacijom u inozemstvu, uz odobrenje čelnika hrvatske znanstvene organizacije i u skladu s općim aktima hrvatske znanstvene organizacije.

(2) U slučaju ugovora o radu na nepuno radno vrijeme iz stavka 1. ovog članka, evidencija rada znanstvenika na znanstvenoj organizaciji u Hrvatskoj vodi se na godišnjoj razini, a ne na mjesečnoj ili drugoj vremenskoj razini.

(3) Ako je za stjecanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa na znanstvenoj organizaciji u Hrvatskoj, razdoblja rada u nepunom radnom vremenu smatrat će se radom u punom radnom vremenu.

(4) Promjene radnog odnosa iz stavka 1. ovog članka ne utječu na rokove za reizbor ili za napredovanje.

Financiranje školarina na visokim učilištima izvan Republike Hrvatske

Članak 143.

(1) Trošak školarine za osobu koja pohađa visoko učilište izvan Hrvatske porezno je priznati trošak za pravne osobe, pod uvjetom da pravna osoba ima sporazum s navedenom osobom o načinu otplaćivanja školarine.

Izuzeće od potrebe raspisivanja javnog natječaja za znanstvenike povratnike

Članak 144.

(1) Ministar donosi Odluku o kriterijima za odobravanje radnih mjesta znanstvenika-povratnika na javnim sveučilištima i javnim znanstvenim institutima u Republici Hrvatskoj.

(2) U postupku zapošljavanja znanstvenika povratnika koji je dobio odobrenje u skladu s odlukom iz stavke 1. ovog članka ne provodi se javni natječaj.

FINANCIRANJE ZNANSTVENE DJELATNOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA

Izvori financiranja

Članak 145.

(1) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije te studentski centri financiraju se iz:

1. sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući namjenska sredstva iz programskih ugovora
2. sredstava osnivača
3. proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

4. zaklada, fondova i donacija
5. znanstvenih projekata kao što su projekti Hrvatske zaklade za znanost, projekti okvirnog programa Europske unije i projekti iz drugih međunarodnih izvora
6. namjenskih prihoda ostvarenih od školarina i ostalih prihoda kojima studenti sudjeluju u troškovima studija (upisnine, potvrde, molbe, diplome i drugo)
7. vlastitih prihoda
8. ostalih izvora prihoda u skladu s ovim Zakonom i općim aktima.

(2) Vlastiti prihodi iz podstavka 7. stavka 1. ovog članka ostvaruju se obavljanjem poslova koji se smatraju gospodarskom djelatnošću. Takvi prihodi nastaju obavljanjem poslova u sljedećim djelatnostima:

1. stručna djelatnost kroz projekte, elaborate i ostale poslove ugovorene na nacionalnom i međunarodnom gospodarskom tržištu i u tržišnim uvjetima
2. nakladnička djelatnost
3. nastavna djelatnost kroz obrazovne programe koji se ne smatraju studijima u smislu odredbi ovog Zakona i zakona koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, kao i studijske programe koji se ne subvencioniraju iz državnog proračuna nego ih financiraju polaznici/studenti za vlastite potrebe
4. organizacija znanstvenih i stručnih konferencija i radionica
5. davanje u zakup zemljišta, prostora i opreme
6. prihoda od imovine, udjela u trgovačkim društvima, prihoda ostvarenih od pravnih osoba sukladno ovom Zakonu, prihoda od prava intelektualnog vlasništva i prihoda od ulaganja fizičkih i pravnih osoba
7. ostalih izvora vlastitih prihoda u skladu s ovim Zakonom i općim aktima.

(3) Vlastiti prihodi iz podstavka 7. stavka 1. ovog članka su i sredstva nadoknade troška plaća koja se ostvare na projektima sufinanciranim iz strukturnih fondova, projektima okvirnog programa Europske unije i drugih međunarodnih izvora i projekata s gospodarstvom, u skladu s pravilima projekta i općim aktima.

(4) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije mogu se financirati samo iz onih izvora koji ne utječu na njihovu neovisnost i dostojanstvo.

(5) Vlastiti prihodi mogu se ostvarivati samo djelatnostima koje ne štete ostvarenju osnovnih zadaća visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija.

(6) Minimalne plaće sudionika u znanosti i visokom obrazovanju utvrđuju se kolektivnim ugovorom u skladu sa zakonom.

(7) Zapošljavanje na osnovi sredstava navedena u podstavcima 1., 2., i 3. stavka 1. ovog članka podliježe primjeni Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, osim ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

Slobodni iznos vlastitih prihoda

Članak 146.

(1) Slobodni iznos vlastitih prihoda dobiva se umanjenjem izravnih i neizravnih troškova

od vlastitih prihoda.

(2) Izravni troškovi su svi materijalni troškovi, troškovi hladnog pogona, troškovi rada zaposlenika angažiranih za ostvarenje vlastitih prihoda te drugi troškovi predviđeni ugovorom na osnovi kojeg su vlastiti prihodi ostvareni.

(3) Neizravni troškovi drugi su rashodi i izdaci za razvoj visokog učilišta, javnog instituta i drugih znanstvenih organizacija.

(4) Način izračuna troškova iz stavka 2. i 3. ovog članka određuje se općim aktom.

(5) Za poslove navedene u podstavcima 1. do. 3. stavka 2. Članak 145. ovog Zakona ukupan izravni i neizravni trošak ne smije biti manji od 15 % ukupnoga iznosa vlastitog prihoda.

(6) Iznimno od stavka 5. ovog članka, ukupan udio izravnih i neizravnih troškova, u slučaju da je riječ o stručnom projektu, može biti reguliran i posebnim odredbama ugovora o stručnom projektu na temelju propisanih pravila.

(7) Slobodni iznos vlastitih prihoda mora se koristiti za unapređenje znanstvene, nastavne i druge djelatnosti matične ustanove odnosno djelatnosti i razvoja ustanove kojoj je osnivač matična ustanova.

(8) Slobodni iznos vlastitih prihoda može se među ostalim koristiti i za isplate dodataka na plaću, ugovora o djelu, autorskih ugovora i ugovora o radu u skladu s ovim Zakonom i općim aktima.

Slobodni iznos namjenskih prihoda školarina

Članak 147.

(1) Slobodni iznos namjenskih prihoda školarina dobiva se umanjenjem svih troškova izvođenja studija i vezanih materijalnih troškova visokog učilišta od namjenskih prihoda ostvarenih od školarina i ostalih prihoda kojima studenti sudjeluju u troškovima studija.

(2) Način izračuna troškova iz stavka 1. ovog članka određuje se općim aktom visokog učilišta.

(3) Slobodni iznos namjenskih prihoda školarina može se koristiti za sljedeće aktivnosti, pod uvjetom da je cilj aktivnosti poboljšanje nastavne djelatnosti i s njom povezane znanstvene djelatnosti:

- unapređenje znanstvene, nastavne i druge djelatnosti visokog učilišta
- ulaganje u studentski standard i ulaganje u studente, potpomaganje njihovih aktivnosti i razvoj infrastrukture i opreme za njihovo učenje
- isplate dodataka na plaću, ugovora o djelu, autorskih ugovora i ugovora o radu u skladu s ovim Zakonom
- povećanje redovite plaće zaposlenika razmjerno radu iznad norme, a po cijeni rada u sustavu visokog obrazovanja i znanosti
- isplate naknada za rad u nastavi vanjskim suradnicima na temelju ugovora o djelu u skladu s propisom kojim se uređuju obvezni odnosi.

Zapošljavanje na temelju slobodnog iznosa vlastitih prihoda i projektnih sredstava

Članak 148.

(1) Čelnik visokog učilišta, znanstvenog instituta ili druge znanstvene organizacije može općim aktom definirati nova radna mjesta na određeno ili neodređeno vrijeme za istraživačko osoblje, administrativno osoblje i tehničko osoblje.

(2) Financiranje radnih mjesta iz stavka 1. ovog članka može se ostvariti na temelju slobodnog iznosa vlastitih prihoda u skladu s Članak 146. ovog Zakona.

(3) Financiranje radnih mjesta iz stavka 1. ovog članka može se ostvariti i na temelju projektnih sredstava ako pravila projekta dopuštaju takvo financiranje.

(4) Zapošljavanje na radnim mjestima iz stavka 1. ovog članka ne podliježe primjeni Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, već će iznos plaće i uvjeti ugovora biti definirani prema stručnosti i potražnji za navedenim osobljem na tržištu rada, u skladu s općim aktima, u skladu s propisima koji reguliraju radne odnose te pravilima projekta ako je riječ o financiranju iz projekata.

Dodatak na plaću, ugovori o djelu i autorski ugovori

Članak 149.

(1) Slobodni iznos vlastitih prihoda i slobodni iznos namjenskih prihoda školarina može se isplatiti zaposlenicima i vanjskim suradnicima visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija za:

- rad na temelju ugovora o djelu u skladu s propisom kojim se uređuju obvezni odnosi
- rad na temelju ugovora o autorskom djelu kada rezultat rada zaposlenika ima obilježja autorskog djela, u skladu s posebnim propisom kojim se uređuju autorska prava i srodna prava.

(2) Slobodni iznos vlastitih prihoda i slobodni iznos namjenskih prihoda školarina može se isplatiti zaposlenicima za dodatak na plaću u maksimalnom kumulativnom iznosu do 30% u odnosu na plaću koju bi zaposlenik ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta (bez obzira na izvor financiranja) ako je isplata utemeljena na objektivnim kriterijima koji se općenito primjenjuju u ustanovi u skladu s općim aktom.

(3) Namjenska sredstva projekta se po projektu mogu isplatiti voditeljima projekta za dodatak na plaću u maksimalnom iznosu do 100% te ključnim suradnicima projekta za dodatak na plaću u maksimalnom iznosu do 50% u odnosu na plaću koju bi zaposlenik ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta (bez obzira na izvor financiranja), a radi obavljanja aktivnosti vezanih uz provedbu projekata. Isplata mora biti utemeljena na objektivnim kriterijima koji se općenito primjenjuju u ustanovi u skladu s općim aktom, koje uvećanje se obračunava i isplaćuje za radno vrijeme na poslovima na projektu za vrijeme u kojem obavlja poslove na projektu, i mora biti u skladu s pravilima i obvezama projekta.

(4) Isplate iz stavka 1. i 2. ovog članka moraju biti u skladu s Članak 146. i Članak 147. ovog Zakona.

(5) Isplate iz stavka 1., 2., i 3. ovog članka moraju biti u skladu s općim aktima koji reguliraju poticanje kvalitetnog obavljanja rada zaposlenika i moraju imati suglasnost čelnika ustanove.

Ugovor o radu na nepuno radno vrijeme za projektne aktivnosti

Članak 150.

(1) Zaposlenik znanstvene organizacije (znanstveni, stručni, tehnički i administrativni kadar), ako je ključni suradnik međunarodnog kompetitivnog projekta, može za trajanja međunarodnog kompetitivnog projekta dobiti izmijenjene odredbe postojećeg ugovora o radu tako da je dio radnog vremena plaćen iz istog izvora iz kojeg je bio plaćen prije dobivanja projekta, dok bi za ostatak radnog vremena isplata plaće bila iz sredstava projekta, ako je takva promjena radnog odnosa u skladu s pravilima projekta i općim aktima.

(2) U slučaju promjene radnog odnosa iz stavka 1. ovog članka, satnica rada za radno vrijeme rada na međunarodnom kompetitivnom projektu mora biti u skladu s pravilima projekta i može iznositi do 400% u odnosu na satnicu rada koju bi ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta (bez obzira na izvor financiranja).

(3) Ako je za stjecanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa na znanstvenoj organizaciji, razdoblja rada u nepunom radnom vremenu smatrat će se radom u punom radnom vremenu.

(4) Promjene radnog odnosa iz stavka 1. ovog članka za znanstvenike ne utječu na rokove za reizbor ili za napredovanje.

(5) Promjene radnog odnosa iz stavka 1. ovog članka moraju biti u skladu s općim aktima koji reguliraju poticanje kvalitetnog obavljanja rada zaposlenika i moraju imati suglasnost čelnika ustanove.

PROGRAMSKI UGOVORI

Programski ugovori

Članak 151.

(1) Sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske namijenjena visokim učilištima, znanstvenim institutima i drugim znanstvenim organizacijama utvrđuju se kao ukupni iznos za njihov rad, a ona ih svojim proračunom raspoređuju na pojedine troškovne stavke, u skladu s ovim Zakonom, statutom i odlukama svojih nadležnih tijela.

(2) Javna visoka učilišta, znanstveni instituti, znanstveno-tehnologijske organizacije i HAZU mogu se financirati, u skladu s posebnom odlukom nadležnog ministra, putem programskih ugovora tijekom jednogodišnjeg ili višegodišnjeg razdoblja.

(3) Privatna visoka učilišta mogu se financirati, u skladu s posebnom odlukom ministra, putem programskih ugovora tijekom jednogodišnjeg ili višegodišnjeg razdoblja pod uvjetom da obavljaju djelatnost u kojoj društvene potrebe nadilaze raspoložive mogućnosti javnih visokih učilišta ili je njihova djelatnost od posebnoga državnog interesa te da ispunjavaju uvjete propisane zakonom.

(4) Programskim ugovorom utvrđuju se sredstva potrebna za sufinanciranje

materijalnih troškova:

- nastavne, znanstvene i umjetničke djelatnosti na sveučilištima
- nastavne djelatnosti na veleučilištima i visokim školama
- znanstvene djelatnosti na znanstvenim institutima, u znanstveno-tehnologijskim organizacijama i u HAZU-u.

(5) Sufinanciranje materijalnih troškova nastavne djelatnosti iz stavka 4. ovog članka uključuje i punu subvenciju sudjelovanja redovitih studenata u troškovima studija i sufinanciranje materijalnih troškova visokim učilištima.

(6) Sufinanciranje materijalnih troškova znanstvene djelatnosti iz stavka 4. ovog članka uključuje sufinanciranje osnovne znanstvene djelatnosti; razvoja sustava znanosti; znanstvene, umjetničke i istraživačke infrastrukture i opreme te sufinanciranje izdavanja znanstvenih časopisa.

(7) Ciljevi programskog financiranja nastavne, znanstvene i umjetničke djelatnosti su:

- relevantnost u odnosu na sadašnje i buduće potrebe tržišta rada te razvoja gospodarstva i društva, učinkovitost i internacionalizacija visokog obrazovanja
- izvrsnost znanstvenog i umjetničkog rada
- znanost, umjetnost i visoko obrazovanje kao pokretači pozitivnih promjena u društvu i gospodarstvu.

(8) Sufinanciranje materijalnih troškova nastavne, znanstvene i umjetničke djelatnosti sastoji se od temeljnog financiranja i financiranja temeljenog na rezultatima.

(9) Ustanovama se može osigurati i financiranje aktivnosti za ostvarenje specifičnih institucijskih ciljeva.

(10) Sveučilišta samostalno donose odluku na koji će način raspoređivati ukupna sredstva dodijeljena sveučilištu po sastavnicama vodeći se načelom transparentnosti i javne odgovornosti.

(11) Ustanove koje sklope programske ugovore raspolažu svojim ukupnim proračunom u skladu s odredbama programskog ugovora.

Temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima nastavne djelatnosti za visoka učilišta

Članak 152.

(1) Temeljno financiranje materijalnih troškova nastavne djelatnosti obračunava se na temelju iznosa pune subvencije sudjelovanja u troškovima studija pojedinog studenta u skladu s odlukom nadležnog Ministarstva, ovisno o vrsti studijskog programa i znanstvenom ili umjetničkom području i na temelju broja studenata koji ispunjavaju uvjete za oslobođenje od sudjelovanja u troškovima studija.

(2) Visokim učilištima koja sklope programske ugovore osigurat će se dodatno financiranje temeljeno na rezultatima u skladu s programskim ugovorom.

Temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima znanstvene i umjetničke djelatnosti za sveučilišta

Članak 153.

(1) Temeljno financiranje materijalnih troškova znanstvene i umjetničke djelatnosti za sveučilišta obračunava se na temelju znanstvenih rezultata zaposlenih znanstvenika u punom radnom vremenu u određenom znanstvenom području, u skladu s programskim ugovorom.

(2) Za sveučilišta koja sklope programski ugovor osigurat će se, dodatno financiranje temeljeno na rezultatima, uključujući financiranje materijalnih troškova umjetničke djelatnosti, u skladu s programskim ugovorom.

Financiranje specifičnog profila visokog učilišta

Članak 154.

(1) Visokim učilištima koja sklope programske ugovore osigurat će se i financiranje aktivnosti za ostvarenje specifičnih institucijskih ciljeva.

(2) Kroz programske ugovore moguće je financirati aktivnosti za ostvarenje specifičnih ciljeva pravnih osoba koje obavljaju djelatnost od nacionalnog interesa.

(3) Ciljevi, pokazatelji i rezultati definirat će se u postupku pregovora sa svakim visokim učilištem posebno i bit će sastavni dio programskih ugovora.

Temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima znanstvene djelatnosti za znanstvene institute, znanstveno-tehnologijske organizacije i HAZU

Članak 155.

(1) Temeljno financiranje materijalnih troškova znanstvene djelatnosti za znanstvene institute, znanstveno-tehnologijske organizacije i HAZU obračunava se na temelju znanstvenih rezultata zaposlenih znanstvenika u punom radnom vremenu u određenom znanstvenom području, u skladu s programskim ugovorom.

(2) Osim temeljnog financiranja materijalnih troškova znanstvene djelatnosti, znanstveni instituti, znanstveno-tehnologijske organizacije i HAZU bit će dodatno financirani na temelju rezultata, u skladu s programskim ugovorom.

Financiranje specifičnog profila znanstvenih instituta, znanstveno-tehnologijskih organizacija i HAZU-a

Članak 156.

(1) Znanstvenim institutima, znanstveno-tehnologijskim organizacijama i HAZU-u koji sklope programske ugovore osigurat će se i financiranje aktivnosti za ostvarenje specifičnih institucijskih ciljeva.

(2) Ciljevi, pokazatelji i rezultati definirat će se u postupku pregovora sa svakom ustanovom posebno i bit će sastavni dio programskih ugovora.

Sklapanje programskog ugovora

Članak 157.

(1) Programski ugovori sklapaju se između ustanove i nadležnog Ministarstva za dogovoreno jednogodišnje ili višegodišnje razdoblje, s time da se sredstva utvrđena programskim ugovorom doznačuju ustanovama na godišnjoj razini, u podjednakim

mjesečnim obrocima.

(2) Ustanova je dužna dostaviti nadležnom Ministarstvu prijedlog programskog ugovora do 31. ožujka posljednje godine primjene programskog ugovora koji je na snazi. Nadležno Ministarstvo dužno je očitovati se na dostavljeni prijedlog najkasnije do 31. svibnja posljednje godine primjene programskog ugovora koji je na snazi.

(3) Pregovori o programskom ugovoru moraju se dovršiti do 15. rujna iste godine.

(4) Programski ugovor za sljedeće razdoblje zaključuje se u posljednjoj godini primjene programskog ugovora koji je na snazi, a nakon usvajanja državnog proračuna u Hrvatskom saboru.

(5) Za vrijeme ugovornog razdoblja iz stavka 1. ovoga članka, u opravdanim slučajevima, programski ugovor može se izmijeniti i/ili dopuniti, o čemu se sklapa aneks programskom ugovoru.

(6) Inicijativu za sklapanje aneksa programskom ugovoru iz stavka 5. ovoga članka može pokrenuti bilo koja od ugovornih strana. Na način i postupak sklapanja aneksa programskom ugovoru odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje sklapanje programskog ugovora.

Privremeno financiranje ustanove kroz programske ugovore

Članak 158.

(1) Ako dogovor oko sadržaja programskog ugovora ne bude postignut do početka rasprave o prijedlogu državnoga proračuna za sljedeću godinu u Hrvatskom saboru, ustanovi će se za sljedeću godinu doznačiti 95 % temeljnog financiranja i financiranja temeljenog na rezultatima iz prve godine prethodnog razdoblja.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka pregovori o programskom ugovoru nastavit će se u godini privremenog financiranja, u skladu s rokovima navedenim u Članak 157. ovoga Zakona.

Izvješćivanje o provedbi programskog ugovora

Članak 159.

(1) Ustanove koje sklope programske ugovore dužne su o ostvarivanju ciljeva, provedbi aktivnosti i rezultatima te praćenju pokazatelja i potrošnje dodijeljenih sredstava na godišnjoj razini izvješćivati nadležno Ministarstvo do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Čelnik ustanove dužan je nadležnom tijelu dostaviti izvješće o provedbi programskog ugovora na odobrenje najkasnije petnaest dana prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Nadležno tijelo iz stavka 2. ovog članka je:

- senat u sadašnjem (unitarnom) modelu upravljanja sveučilištem
- sveučilišni savjet u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem
- upravno vijeće u znanstvenim institutima, veleučilištima i visokim školama
- druga tijela propisana programskim ugovorom, u skladu s ovim Zakonom.

(4) Ako nadležno tijelo iz bilo kojeg razloga ne odobri izvješće do roka utvrđenog stavkom 1. ovoga članka, ustanova će proslijediti izvješće nadležnom ministru uz

naznaku da izvješće nije odobreno od strane nadležnog tijela.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka nadležni ministar može pokrenuti postupak nadzora nad namjenskim trošenjem sredstava doznačenih putem programskog ugovora.

(6) Ako se na temelju izvješća iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da ciljevi iz programskog ugovora nisu ostvareni, ukupni iznos programskog ugovora može se umanjiti najviše do 5 % godišnje.

(7) Sadržaj i oblik izvješća o provedbi programskog ugovora propisat će nadležni ministar pravilnikom, s time da pokazatelji provedbe programskog ugovora, navedeni u programskom ugovoru, čine obvezni dio propisanih izvješća.

GOSPODARSKE AKTIVNOSTI

Posebna skrb o rezultatima znanstvene djelatnosti

Članak 160.

(1) Znanstvene organizacije koje se koriste javnim sredstvima za financiranje znanstvene djelatnosti dužne su skrbiti o rezultatima znanstvene djelatnosti i poticati njihovu primjenu u gospodarstvu, društvu i kulturi, u skladu s propisima kojima se uređuju radni odnosi i prava intelektualnog vlasništva.

(2) Znanstvene organizacije iz stavka 1. ovog članka obvezne su donijeti opći akt u okviru svoje nadležnosti kojim se uređuje postupanje s ishodima znanstvenih i stručnih istraživanja.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka odnose se na rezultate znanstvene djelatnosti koji su prikladni za zaštitu prava intelektualnog vlasništva, ali i na sva druga materijalna i nematerijalna dobra proistekla iz znanstvenih istraživanja djelomično ili u potpunosti financiranih iz javnih izvora, a koja se mogu iskorištavati u gospodarstvu, društvu i kulturi.

Osnivanje trgovačkih društava

Članak 161.

(1) Znanstvene organizacije mogu, radi komercijalizacije intelektualnog vlasništva znanstvene organizacije, umjetničkih ostvarenja, poticanja suradnje s gospodarstvenicima ili jačanja na znanju temeljenog gospodarstva, dopustiti svojim zaposlenicima da uspostave vlastita trgovačka društva ili da same budu osnivači trgovačkih društava.

(2) Znanstvene organizacije društvenim će ugovorom odrediti detalje suradnje s osnovanim trgovačkim društvom, uključujući mogući postotak vlasničkog udjela i postotak ostvarenog prometa ili dobiti trgovačkog društva koji pripada znanstvenoj organizaciji.

(3) Dio dobiti takvih trgovačkih društava koji pripada znanstvenoj organizaciji može se koristiti isključivo za unapređenje djelatnosti znanstvene organizacije.

(4) Trgovačka društva iz stavka 1. ovog članka smiju koristiti prostor, opremu i ljudske resurse matične znanstvene organizacije isključivo po tržišnim uvjetima. Znanstvena organizacija može, radi poticanja uspješne komercijalizacije intelektualnog vlasništva, i u skladu s općim aktom, zakonom i dozvolom čelnika, dozvoliti iznimku ali ne duže

od godinu dana.

(5) Trgovačka društva iz stavka 1. ovog članka mogu, pod uvjetom da nije riječ o sukobu interesa, znanstveno i komercijalno surađivati s matičnom znanstvenom organizacijom.

Povezivanje prakse, znanosti, umjetnosti i visokog obrazovanja

Članak 162.

(1) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije mogu, u cilju komercijalizacije znanstvenih istraživanja te stručnog osposobljavanja istraživača, i u skladu sa statutom i općim aktima ustrojiti ili osnovati organizacije ili svoje unutarnje organizacijske cjeline u kojima se obavlja neprofitna djelatnost.

(2) Tijela iz stavke 1. ovog članka potiču gospodarske i društvene inovacije, njihovu primjenu u praksi, brinu se o zaštiti intelektualnog vlasništva te promoviranju patentiranja i drugih oblika zaštite inovacija.

(3) Tijela iz stavke 1. ovog članka potiču i stručno podupiru spin-out, spin-off i start-up projekte, tvrtke i centre kompetencije koji stvaraju i primjenjuju inovacije, i kojima se povezuju praksa, znanost, umjetnost i visoko obrazovanje u svim područjima.

(4) Tijela iz stavke 1. ovog članka mogu činiti uredi ili centri za transfer tehnologije, inženjerski biroi, robotičke i druge radionice, pravni centri, centri za socijalni rad i drugu pomoć građanima, veterinarske i druge ambulante, sveučilišne i/ili kliničke bolnice, pokušališta, poljoprivredna dobra i farme, proizvodni centri, turističke i slične organizacije, studiji, umjetnički sastavi, glazbeni orkestri i produkcija, galerije, radio, film, TV i internetske platforme i online servisi, sportsko-rekreacijski centri i drugo).

(5) U radu tijela iz stavke 1. ovog članka mogu sudjelovati i studenti.

(6) Slobodni iznos vlastitih prihoda ostvaren obavljanjem poslova prema stavku 1. ovog članka dobiva se umanjenjem izravnih i neizravnih troškova od prihoda u skladu s Članak 146. ovog Zakona i koristi se isključivo za unapređenje rada matične institucije.

(7) U slučaju kada je pojedina djelatnost uređena posebnim propisima, organizacije iz stavka 1. ovog članka osnivaju se i njihov se rad uređuje uz suglasnost ministra nadležnog za određeno područje. U skladu sa statutom i svojom dopusnicom visoka učilišta na temelju ugovora s odgovarajućom organizacijom (bolnicom, domom zdravlja, odvjetničkom tvrtkom, inženjerskim biroom, trgovačkim društvom, specijaliziranom ustanovom, državnim tijelom i sl.) mogu izvođenje dijela nastave organizirati u toj pravnoj osobi pod vodstvom svojih nastavnika, uz primjereno sudjelovanje stručnjaka iz te pravne osobe.

UPISNICI, EVIDENCIJE I INFORMACIJSKI SUSTAVI

Dostupnost informacija

Članak 163.

(1) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije dužni su objaviti na svojim mrežnim stranicama ili na drugi način dostupan javnosti sve informacije od

važnosti za ustanovu, i to:

- statut i ostale opće akte
- strategiju razvoja
- ustroj radnih mjesta
- informacije o članovima tijela ustanove i trajanju njihova mandata
- poslovnike kojima se uređuje način rada i odlučivanja tijela ustanove
- opći akt koji uređuje postupanje s ishodima znanstvenih i stručnih istraživanja
- politiku osiguravanja kvalitete te rezultate unutarnjeg i vanjskog vrednovanja, u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju
- etički kodeks
- ostale podatke utvrđene općim aktom ustanove.

(2) Na rad visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija se primjenjuju propisi o pravu na pristup informacijama.

Informacijski sustav visokog obrazovanja Republike Hrvatske

Članak 164.

(1) Visoka učilišta i Ministarstvo elektronički vode evidencije i baze podataka te obrađuju prikupljene osobne i druge podatke za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti te radi provođenja analiza i istraživanja rezultata koji se koriste u svrhu unapređenja kvalitete i relevantnosti visokog obrazovanja (dalje u tekstu: Informacijski sustav visokog obrazovanja).

(2) U Informacijskom sustavu visokog obrazovanja vode se svi podaci važni za djelatnost visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj na državnoj razini.

(3) Sastavnice Informacijskog sustava visokog obrazovanja među ostalim jesu:

- evidencije o stečenim kvalifikacijama u visokom obrazovanju (Registar kvalifikacija)
- evidencije o nastavi
- evidencije o troškovima studiranja po upisanom i završenom studiju na svakoj javnoj ustanovi koju Ministarstvo financira
- evidencije za potrebe subvencioniranja studentskog standarda
- upisnik visokih učilišta i studijskih programa.

(4) Postupak vođenja Informacijskog sustava visokog obrazovanja u nadležnosti visokog učilišta sastavni je dio unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete te podliježe postupcima vrednovanja i služi za unapređivanje kvalitete.

(5) Informacijski sustav visokog obrazovanja podržava poslovne procese u sustavu visokog obrazovanja na državnoj razini, a u skladu s mogućnostima i poslovne procese u visokim učilištima koja djeluju u sustavu visokog obrazovanja Republike Hrvatske.

(6) Informacijski sustav visokog obrazovanja polazište je za razmjenu službenih

evidencija u visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj s odgovarajućim međunarodnim informacijskim sustavima, ali i komplementarnim informacijskim sustavima drugih tijela državne uprave i javnoga sektora.

(7) Ministar Pravilnikom o Informacijskom sustavu visokog obrazovanja detaljnije uređuje sadržaj, uvjete upisa, način dostave, vođenja i uporabe podataka iz Informacijskog sustava visokog obrazovanja i njegovih sastavnica. Na razini Pravilnika osigurava se povezanost s Informacijskim sustavom znanosti.

(8) Visoka učilišta dužna su u Informacijskom sustavu visokog obrazovanja evidentirati podatke i osiguravati ažurnost podataka u skladu s Pravilnikom o Informacijskom sustavu visokog obrazovanja.

(9) Visoka učilišta dužna su Ministarstvu redovito ili na zahtjev dostavljati skupove podataka iz ovog članka u strojno čitljivom obliku, kako je detaljnije propisano Pravilnikom o Informacijskom sustavu visokog obrazovanja.

(10) Poslove koordinacije razvoja, održavanja i uporabe Informacijskog sustava visokog obrazovanja, odnosno pojedine poslove razvoja i održavanja Informacijskog sustava visokog obrazovanja ili pojedinih sastavnica toga sustava Ministarstvo može povjeriti javnoj ustanovi kvalificiranoj za razvoj i održavanje informacijskih sustava u području znanosti i obrazovanja.

(11) Javne ustanove zadužene za razvoj i održavanje Informacijskog sustava visokog obrazovanja ili njegovih sastavnica obvezne su poduzimati mjere kojima se osigurava sigurnost i zaštita podataka te održivost, kontinuitet funkcioniranja i dostupnost Informacijskog sustava visokog obrazovanja i njegovih sastavnica. Pri tome se osigurava i nužna povezanost i integritet podataka s Informacijskim sustavom znanosti.

(12) Ministarstvo ima pravo pristupa svim podacima iz Informacijskog sustava visokog obrazovanja u svrhu izrade analiza i statističkih izvješća na razini Republike Hrvatske, utvrđivanja prava studenata na studij i drugih prava na teret javnih sredstava, provedbu postupaka vanjskog vrednovanja, praćenja zaposlenosti osoba s kvalifikacijom te pravo utvrđivanja točnosti podataka iz upisnika propisanih ovim Zakonom.

Informacijski sustav znanosti Republike Hrvatske

Članak 165.

(1) Ministarstvo osigurava razvoj i održavanje te organizira uporabu jedinstvenog Informacijskog sustava znanosti Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Informacijski sustav znanosti).

(2) U Informacijskom sustavu znanosti vode se svi podaci važni za znanstvenu djelatnost u Republici Hrvatskoj.

(3) Sastavnice Informacijskog sustava znanosti među ostalim jesu:

- upisnik znanstvenih organizacija
- upisnik znanstvenika
- evidencija projekata
- evidencija istraživačkih infrastruktura, opreme i usluga
- evidencija znanstvenih i stručnih časopisa, skupova i udruga

- znanstvena bibliografija.

(4) Informacijski sustav znanosti podržava poslovne procese u sustavu znanosti na državnoj razini, a u skladu s mogućnostima i poslovne procese u znanstvenim organizacijama koje djeluju u sustavu znanosti Republike Hrvatske.

(5) Informacijski sustav znanosti polazište je za razmjenu službenih evidencija u znanstvenoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj s odgovarajućim međunarodnim informacijskim sustavima, ali i komplementarnim informacijskim sustavima drugih tijela državne uprave i javnoga sektora.

(6) Ministar Pravilnikom o Informacijskom sustavu znanosti detaljnije uređuje sadržaj, uvjete upisa, način dostave, vođenja i uporabe podataka iz Informacijskog sustava znanosti, a u skladu s načelima otvorene znanosti. Na razini Pravilnika osigurava se povezanost s Informacijskim sustavom visokog obrazovanja.

(7) U skladu s načelima otvorene znanosti podaci iz Informacijskog sustava znanosti dostupni su i moguće ih je koristiti u skladu s otvorenim licencijama, osim ako pravilnikom iz stavka 6. ovog članka nije drukčije propisano.

(8) Znanstvene organizacije dužne su u Informacijskom sustavu znanosti evidentirati podatke i osiguravati ažurnost podataka sukladno pravilnikom iz stavka 6. ovog članka.

(9) Poslove koordinacije razvoja, održavanja i uporabe Informacijskog sustava znanosti, odnosno pojedine poslove razvoja i održavanja Informacijskog sustava znanosti ili pojedinih sastavnica toga sustava Ministarstvo može povjeriti javnoj ustanovi kvalificiranoj za razvoj i održavanje informacijskih sustava u području znanosti i obrazovanja.

(10) Javne ustanove zadužene za razvoj i održavanje Informacijskog sustava znanosti ili njegovih sastavnica obvezne su poduzimati mjere kojima se osigurava sigurnost i zaštita podataka te održivost, kontinuitet funkcioniranja i dostupnost Informacijskog sustava znanosti i njegovih sastavnica. Pri tome se osigurava i nužna povezanost i integritet podataka s Informacijskim sustavom visokog obrazovanja.

(11) Ministarstvo ima pravo pristupa svim podacima iz Informacijskog sustava znanosti u svrhu izrade analiza i statističkih izvješća na razini Republike Hrvatske i drugih potreba vezanih uz znanstvenu djelatnost u Republici Hrvatskoj te pravo utvrđivanja točnosti podataka iz upisnika propisanih ovim Zakonom.

ETIKA I ETIČKA TIJELA U SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA

Etika i etička tijela u sustavu znanosti i visokog obrazovanja

Članak 166.

(1) Etička tijela u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja jesu:

- Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
- etički savjeti sveučilišta
- etička povjerenstva sastavnica sveučilišta, veleučilišta, visokih škola i znanstvenih

instituta.

Etički savjet i etičko povjerenstvo

Članak 167.

(1) Sveučilišta su obvezna imenovati etički savjet.

(2) Fakulteti, umjetničke akademije, veleučilišta, visoke škole i znanstveni instituti obvezni su osnovati etička povjerenstva.

(3) Etički savjeti i etička povjerenstva imaju sljedeće ciljeve:

- promicanje i zaštita etičkih načela
- promicanje odgovornosti i čestitosti u znanstvenim istraživanjima, u nastavnoj djelatnosti i u međusobnim odnosima te u javnom istupanju nastavnika, znanstvenika i ostalog osoblja matične institucije
- davanje mišljenja o pojedinim slučajevima kršenja etičkih načela na temelju prijava pojedinaca i dionika u znanosti i visokom obrazovanju.

(4) Članovi etičkih savjeta i etičkih povjerenstava moraju biti znanstvenici, nastavnici i umjetnici koji su u svojem dosadašnjem radu promicali etička načela u znanstvenim istraživanjima i nastavnoj djelatnosti.

(5) Članovi etičkih savjeta i etičkih povjerenstava ne mogu biti državni dužnosnici, zaposlenici uključeni u upravljačke strukture matične institucije i osobe u bilo kojem odnosu s upravljačkim strukturama koji mogu dovesti do sukoba interesa pri odlučivanju u etičkim postupcima.

(6) Članovi etičkih savjeta i etičkih povjerenstava ne mogu biti osobe za koje je utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa ili etičkih načela.

(7) Članove etičkih savjeta imenuje senat sveučilišta.

(8) Članove etičkih povjerenstava imenuje nadležno vijeće.

(9) Članovi etičkih savjeta i etičkih povjerenstava uživaju potpunu zaštitu u smislu neovisnog i nepristranog provođenja etičkih postupaka, za što je odgovoran čelnik ustanove.

(10) U smislu Zakona o radu, težim prekršajem čelnika, odnosno člana upravljačke strukture ustanove smatrati će se kada čelnik odnosno član upravljačke strukture dokazivo vrši pritisak na rad etičkog savjeta ili etičkog povjerenstva.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Članak 168.

(1) Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje u tekstu: Odbor) najviše je savjetodavno stručno tijelo koje ima cilj promicati etička načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju.

(2) Odbor ima predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na temelju javnog natječaja koji traje najmanje 30 dana.

(3) Mandat članova Odbora traje četiri godine.

(4) Članovi Odbora su vrhunski znanstvenici ili umjetnici s primjerenim ugledom u

javnosti, koji imaju iskustva i integritet u rješavanju etičkih postupaka i promicanju etičkih načela u znanosti i visokom obrazovanju.

(5) Članovi Odbora ne mogu biti članovi Nacionalnog vijeća, u upravljačkoj strukturi javnih i privatnih ustanova visokog obrazovanja i znanosti ili u upravljačkoj strukturi HAZU-a.

(6) Sveučilišta, znanstveni instituti i ostale institucije u sustavu znanosti i visokog obrazovanja mogu donijeti svoje etičke kodekse, koji moraju biti u skladu s Etičkim kodeksom Odbora.

Zadaće i rad Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Članak 169.

(1) Odbor ima sljedeće zadaće:

- javno upozoravati na probleme u sustavu znanosti i visokog obrazovanja koji mogu dovesti do urušavanja etičkih načela i odgovornosti u znanstvenim istraživanjima
- promovirati etička načela u javnosti i među dionicima u sustavu znanosti i visokog obrazovanja
- donijeti Etički kodeks koji utvrđuje etička načela te načela odgovornosti u visokom obrazovanju, znanstvenom radu, objavljivanju rezultata, odnosima među znanstvenicima, nastavnicima i drugim sudionicima u znanstvenom i obrazovnom procesu, postupcima i radnjama vezanim uz tržišno natjecanje te odnosu prema javnosti i sredstvima javnog priopćavanja.
- donijeti poslovnik o radu i ostale dokumente potrebne za rad Odbora
- osnovati povjerenstva za rješavanje pojedinih pitanja u djelokrugu rada Odbora
- na temelju prijava etičkih povjerenstava ili etičkih savjeta provoditi postupke utvrđivanja kršenja etičkih načela sadržanih u Etičkom kodeksu u drugom stupnju te davati mišljenja i preporuke
- na temelju prijava pojedinaca, pravnih osoba ili tijela u skladu sa stavkom 2. Članak 171. provoditi postupke utvrđivanja kršenja etičkih načela sadržanih u Etičkom kodeksu te davati mišljenja i preporuke
- na vlastitu inicijativu donositi mišljenja o kršenju Etičkog kodeksa od strane institucija u sustavu znanosti i visokog obrazovanja
- sudjelovati u radu Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost (European Network of Research Integrity Offices).

(2) Odbor radi na sjednicama.

(3) Odbor može angažirati vanjske stručnjake u svojstvu savjetnika za pojedine predmete.

(4) Članovi Odbora mogu imati izdvojeno mišljenje.

(5) Odbor može imati tajnika s obrazovnom kvalifikacijom magistra prava iz redova zaposlenika Ministarstva, koji operativno vodi rad Odbora.

Mišljenja i preporuke Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Članak 170.

(1) Mišljenja i preporuke Odbora objavljuju se na mrežnim stranicama Odbora, osim u slučajevima kada objavljivanje informacija nije u skladu sa zakonom.

(2) Odbor je neovisan i nepristran u radu. Ministar je dužan omogućiti neovisnost i održivost rada Odbora.

(3) Odbor je dužan najmanje jednom godišnje podnijeti Vladi izvješće o radu.

Postupak provođenja etičkih postupaka

Članak 171.

(1) Pojedinac, pravna osoba ili tijelo iz sustava znanosti i visokog obrazovanja (dalje u tekstu: prijavitelj) u pravilu pokreće postupak pred etičkim povjerenstvom ili etičkim savjetom na ustanovi na kojoj je etički prekršaj načinjen.

(2) Prijavitelj može tražiti mišljenje Odbora:

- u slučaju neslaganja s mišljenjem etičkog povjerenstva odnosno etičkog savjeta
- u slučaju postojanja sukoba interesa između prijavitelja i članova etičkog povjerenstva odnosno etičkog savjeta
- u slučaju opravdane i dokazive sumnje da postupak neće biti neovisan i nepristran na etičkom povjerenstvu odnosno etičkom savjetu.

(3) Tijela, pravne osobe i pojedinci obvezni su dati informacije potrebne za provođenje postupaka utvrđivanja kršenja Etičkog kodeksa, osim u slučajevima propisanim zakonom. Odbijanje davanja informacija predstavlja prekršaj u skladu sa Zakonom o radu.

(4) U slučaju utvrđenog kršenja Etičkog kodeksa od strane pojedinaca matična institucija je dužna odrediti odgovarajuće sankcije u skladu s težinom načinjenog prekršaja.

(5) U slučaju utvrđenog kršenja Etičkog kodeksa od strane institucije iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Ministarstvo je dužno donijeti odluku kojom se sankcionira ponašanje institucije u skladu s težinom načinjenog prekršaja.

Suzdržavanje od štrajka i uvjeti za dopuštenje štrajka

Članak 172.

(1) Sindikat ima pravo organizirati štrajk radi zaštite i promicanja prava i interesa zaposlenika iz Članak 9. ovog Zakona.

(2) Sindikat ima pravo organizirati štrajk solidarnosti s drugim sindikatima.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Zabrana povećanja dozvoljene mase plaća

Članak 173.

(1) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije po svojim odlukama o izboru ili napredovanju ne smiju prijeći ukupni financijski iznos koji imaju na raspolaganju za plaće svojih zaposlenika.

(2) Čelnici ustanova koje prekrše odredbu iz stavka 1. ovog članka kaznit će se s 5000 kuna za svako individualno utvrđeno povećanje iznosa za plaću iznad dostupnih

financijskih iznosa kao rezultat odobrenog izbora ili napredovanja.

(3) Ukupni financijski iznos koji je premašen u skladu sa stavkom 2. ovog članka oduzet će se iz sredstava programskog ugovora za ustanovu za sljedeću godinu.

(4) Za prekršaje iz ovoga članka ovlašteni podnositelj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka je ministar ili osoba koju ovlasti ministar.

Stegovna odgovornost na visokim učilištima i znanstvenim institutima

Članak 174.

(1) Znanstvenici i nastavnici visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija stegovno odgovaraju za povrede radnih obveza i obveza koje iz njih proizlaze i za grubo narušavanje ugleda ustanove, u skladu s općim aktom.

(2) Stegovno se može odgovarati samo za djelo koje je u vrijeme počinjenja općim aktom bilo predviđeno kao stegovno djelo i za koje je bila predviđena stegovna mjera.

Prekršaji pri izboru, napredovanju i reizboru

Članak 175.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

- izabere osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava uvjete za izbor ili izbor obavi ne poštujući postupak izbora predviđen ovim Zakonom
- omogući napredovanje ili reizbor zaposlenika koji ne zadovoljava minimalne uvjete za napredovanje odnosno reizbor u skladu s ovim Zakonom
- onemogući reizbor zaposlenika ako zaposlenik zadovoljava minimalne uvjete za reizbor u skladu s ovim Zakonom
- obavlja izbor, napredovanje ili reizbor bez posjedovanja rješenja o ovlaštenju za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora za znanstveno polje u kojem je izbor, napredovanje ili reizbor provedeno
- ne otkaže ugovor o radu osobi kada ovaj Zakon predviđa otkazivanje ugovora o radu zbog neispunjavanja uvjeta za reizbor ili ako ne poštuje odredbe ovoga Zakona o prestanku ugovora o radu radi navršenja određene dobi ili radu izvan znanstvene organizacije ili visokog učilišta
- obavlja izbor na radno mjesto bez natječaja ako je ovim Zakonom predviđeno da će se izbor obaviti na temelju natječaja
- suprotno odredbama ovoga Zakona koristi naziv sveučilište, fakultet, umjetnička akademija, odnosno riječ akademija uz naziv područja umjetnosti te veleučilište i visoka škola ili drugi naziv koji sadržava neki od tih pojmova
- obavlja znanstvenu djelatnost ili djelatnost visokog obrazovanja bez dopusnice ili na način koji nije predviđen dopusnicom, kada je, u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, dopusnica potrebna
- svojim statutom ne predvidi tijela upravljanja ili njihov sastav kako je to

predviđeno ovim Zakonom

- upiše studente na studij ili u višu godinu studija, a da za to nisu ispunjeni uvjeti predviđeni ovim Zakonom i općim aktom visokog učilišta
- upiše broj osoba na studijske programe koji je veći od kapaciteta utvrđenih u skladu sa zakonom koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i u skladu s potpisanim programskim ugovorom između Ministarstva i sveučilišta.
- izdaje isprave o studiju suprotno odredbama ovoga Zakona ili studentu ne izda ispravu o studiju iako su za to ispunjeni, u skladu s ovim Zakonom i općim aktima visokog učilišta, predviđeni uvjeti
- ne vodi evidencije propisane odredbama ovoga Zakona i ne učini dostupnim informacije od važnosti za ustanovu, u skladu s ovim Zakonom

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Osobi koja je počinitelj prekršaja iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u pravnoj osobi, odnosno zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti pravnoj osobi, u trajanju od 3 mjeseca do godine dana.

(1) Za prekršaje iz ovoga članka ovlašteni podnositelj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka je ministar ili osoba koju ovlasti ministar.

Davanje netočnih podataka pri prijavi za radno mjesto ili pri postupku reizbora ili napredovanja

Članak 176.

(1) Ako čelnik ili nadležno vijeće ustanove utvrdi, u skladu s općim aktom, da je zaposlenik ustanovi pri prijavi za radno mjesto ili pri postupku reizbora ili napredovanja svjesno dao netočne podatke o sebi ili svojim postignućima, i ako su ti netočni podatci bili važni pri pozitivnoj odluci o izboru, napredovanju ili reizboru, onda je to temelj za otkaz ugovora o radu zaposleniku (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika).

Zapreke za zasnivanje radnog odnosa

Članak 177.

(1) Radni odnos u visokom učilištu, znanstvenom institutu ili drugoj znanstvenoj organizaciji ne može zasnovati osoba koja je pravomoćno osuđena na kaznu zatvora (neovisno o tome je li izrečena uvjetna ili bezuvjetna kazna) za neko od kaznenih djela počinjenih s namjerom protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti pravnog prometa i poslovanja, protiv pravosuđa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu.

(2) Radni odnos u ustanovi ne može zasnovati ni osoba protiv koje se vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela navedenih u stavku 1. ovog članka.

(3) Ako osoba u radnom odnosu u ustanovi bude pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela iz stavka 1. ovog članka, ustanova kao poslodavac može otkazati ugovor o radu bez obveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka izvanrednim otkazom ugovora o radu, u roku od 15 dana od dana saznanja za pravomoćnu osudu, a po proteku tog roka redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika, u kojem će slučaju poslodavac, istodobno uz otkazivanje ugovora o radu, od zaposlenika zahtijevati da odmah prestane raditi tijekom otkaznog roka.

(4) Ako ustanova kao poslodavac sazna da je protiv osobe u radnom odnosu u ustanovi pokrenut i vodi se kazneni postupak za neko od kaznenih djela iz stavka 1. ovog članka, udaljit će osobu od obavljanja poslova do obustave kaznenog postupka, odnosno najduže do pravomoćnosti sudske presude, uz pravo na naknadu plaće u visini dvije trećine prosječne mjesečne plaće koju je osoba ostvarila u tri mjeseca prije udaljenja od obavljanja poslova.

(5) Ako je pravomoćnim rješenjem obustavljen kazneni postupak pokrenut protiv zaposlenika ili je pravomoćnom presudom zaposlenik oslobođen od odgovornosti, zaposleniku će se vratiti obustavljeni dio plaće od prvog dana udaljenja.

NADZOR

Nadzor nad primjenom ovoga Zakona

Članak 178.

(1) Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija provodi Ministarstvo.

(2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka provodi se na način koji ne narušava autonomiju sveučilišta i ne ometa redoviti rad visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija.

(3) Na temelju rezultata nadzora Ministarstvo može obustaviti izvršenje nezakonitih odluka i radnji visokih učilišta, znanstvenih instituta i znanstvenih organizacija.

Nadzor nad izvršenjem preuzetih obveza

Članak 179.

(1) Ministarstvo nadzire izvršenje obveza preuzetih programskim ugovorima, proračunima visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija, namjensko trošenje sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske i izvršenje ugovora sklopljenih između visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija i Ministarstva.

(2) Ako Ministarstvo u obavljanju nadzora iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da visoko učilište, znanstveni institut ili druga znanstvena organizacija ne izvršava ugovorne obveze ili nenamjenski troši dodijeljena sredstva, Ministarstvo može raskinuti ugovor i donijeti odluku o obustavi daljnje novčane potpore koja je predmet ugovora i zatražiti povrat nenamjenski korištenih sredstava u državni proračun.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo će pokrenuti pred nadležnim državnim tijelima postupak protiv odgovornih osoba visokog učilišta, znanstvenog instituta, odnosno druge znanstvene organizacije te izvijestiti osnivača radi poduzimanja mjera koje su u njegovu djelokrugu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Organizacijske promjene

Članak 180.

(1) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije uskladit će svoje statute s odredbama ovoga Zakona u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije uskladit će ostale opće akte u roku od dva mjeseca od dana donošenja statuta iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ukoliko veleučilište ili visoka škola na dan stupanja na snagu ovog Zakona ne udovoljava uvjetima iz Članak 44. ovog Zakona, može zadržati postojeći naziv.

(4) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije nastavljaju s radom prema postojećim statutima i drugim općim aktima do njihova usklađivanja s ovim Zakonom.

(5) Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije uskladit će sastav i rad svojih tijela te svoj rad i poslovanje s ovim Zakonom u roku od dva mjeseca od dana isteka roka iz stavka 2. ovog članka.

(6) Privatna visoka učilišta osnovana od strane jedinica lokalne samouprave ne moraju promijeniti svoj pravni status.

(7) Unitarni model upravljanja sveučilištima u smislu ovog Zakona implementiran je na sveučilištima ustrojenim u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/2003., 198/2003., 105/2004., 174/2004., 2/07 – OUSRH, 46/2007., 45/2009., 63/2011., 94/2013., 139/2013., 101/2014. – OUSRH i 60/2015. – OUSRH).

Mandat čelnika visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta

Članak 181.

(1) Čelnici visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta izabrani prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani.

(2) Postupci izbora čelnika visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta koji su započeti, a nisu dovršeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama propisa i općih akata prema kojima su započeti.

Započeti postupci izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta

Članak 182.

(1) Natječajni postupci izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta započeti prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Tijela koja sudjeluju u postupcima izbora iz stavka 1. ovog članka obvezna su svoj rad uskladiti s rokovima iz stavka 1. ovoga članka.

Ovlaštenje za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora

Članak 183.

(1) Ustanove koje su imale rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje za pojedino znanstveno polje imaju rješenje o ovlaštenju za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora za znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta za to polje, u skladu s ovim Zakonom, osim ako Ministarstvo uskrati rješenje o ovlaštenju za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora u skladu s ovim Zakonom.

Zatečena radna mjesta

Članak 184.

(1) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim, stručnim, suradničkim i znanstvenim radnim mjestima zadržavaju postojeće ugovore o radu, odnosno smatra se da su izabrane u skladu s odredbama ovog Zakona koje se odnose na izbor na radna mjesta na neodređeno vrijeme.

Promjena naziva

Članak 185.

(1) Nazivi definirani prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/2003., 198/2003., 105/2004., 174/2004., 2/2007. – OUSRH, 46/2007., 45/2009., 63/2011., 94/2013., 139/2013., 101/2014. – OUSRH i 60/2015. – OUSRH) u skladu s ovim Zakonom mijenjaju se u jednoznačne nazive na sljedeći način:

- Nazivi poslijediplomski studij, poslijediplomski sveučilišni studij i poslijediplomski (doktorski) studij mijenjaju se u doktorski studij.
- Naziv specijalistički diplomski stručni studij mijenja se u diplomski stručni studij.
- Naziv poslijediplomski specijalistički studij mijenja se u specijalistički sveučilišni studij.
- Naziv profesor visoke škole mijenja se u profesor stručnog studija.
- Naziv znanstveno-nastavno radno mjesto docent mijenja se u znanstveno-nastavno radno mjesto u zvanju docent. Na istovjetan način mijenjaju se nazivi znanstveno-nastavnih, umjetničko-nastavnih, nastavnih i znanstvenih radnih mjesta za sva zvanja.

Reizbor

Članak 186.

(1) Reizbori predviđeni ovim Zakonom ili ranijim propisima provest će se u skladu s odredbama ovoga Zakona i u predviđenom roku u skladu s propisima prema kojemu je posljednji izbor izvršen, ali ne ranije od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Rad Nacionalnog vijeća

Članak 187.

(1) Nacionalno vijeće i sva njegova tijela, ustrojeno prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/2003., 198/2003., 105/2004., 174/2004., 2/2007. – OUSRH, 46/2007., 45/2009., 63/2011., 94/2013., 139/2013., 101/2014. – OUSRH i 60/2015. – OUSRH), nastavlja s radom 12 mjeseci nakon dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Članovi Nacionalnog vijeća imenovat će se u skladu s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana isteka roka iz stavka 1. ovog članka.

(3) Nacionalno vijeće će u roku od tri mjeseca nakon saziva Nacionalnog vijeća iz stavka 2. ovog članka donijeti opći akt koji utvrđuje minimalne uvjete za izbor, reizbor i napredovanje na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta u skladu s ovim Zakonom.

Minimalni uvjeti za izbor i napredovanje na znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta

Članak 188.

(1) Postojeći Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (Narodne novine, broj 28/2017.) primjenjivat će se za izbore i napredovanja na znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta do datuma kada Nacionalno vijeće donese opći akt koji utvrđuje minimalne uvjete za izbor, reizbor i napredovanje na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i znanstvena radna mjesta u skladu s ovim Zakonom.

(2) Uvjeti iz Pravilnika iz stavka 1. ovog članka koji se odnose na izbor na pojedino znanstveno zvanje primjenjivat će se na izbor i napredovanje na istovjetno znanstveno radno mjesto u tom zvanju te na ekvivalentno znanstveno-nastavno radno mjesto u tom zvanju.

Obveza donošenja podzakonskih akata

Članak 189.

(1) Podzakonske akte na temelju ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Ostala tijela ovlaštena za donošenje podzakonskih akata predviđenih ovim Zakonom učinit će to najkasnije tri mjeseca od dana svojeg osnivanja.

Prestanak važenja dosadašnjih akata

Članak 190.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/2003., 198/2003.,

105/2004., 174/2004., 2/2007. – OUSRH, 46/2007., 45/2009., 63/2011., 94/2013., 139/2013., 101/2014. – OUSRH i 60/2015. – OUSRH).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (Narodne novine, broj 107/07, 118/12).

(3) Podzakonski akti doneseni na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/2003., 198/2003., 105/2004., 174/2004., 2/2007. – OUSRH, 46/2007., 45/2009., 63/2011., 94/2013., 139/2013., 101/2014. – OUSRH i 60/2015. – OUSRH) primjenjivat će se i nakon prestanka važenja navedenog zakona sve do donošenja odgovarajućih podzakonskih akata u skladu s ovim Zakonom, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

Završna odredba – stupanje na snagu

Članak 191.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje sadržaj Zakona.

Članak 2.

Ovim se člankom utvrđuje da, ako nije određeno drukčije, na visoka učilišta i ustanove u sustavu znanstvene djelatnosti primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama te da visoka učilišta i ustanove u sustavu znanstvene djelatnosti mogu ustrojavati zajedničke službe.

Članak 3.

Ovim se člankom utvrđuje da se izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

Ovim se člankom propisuju temeljna načela znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

Članak 5.

Ovim se člankom propisuje da se znanstvena istraživanja provode u skladu s načelima otvorene znanosti, da se rezultati istraživanja koja se financiraju sredstvima iz državnog proračuna objavljuju se u otvorenom pristupu po načelu "otvoreni koliko je moguće, zatvoreni koliko je neophodno" te se potiče primjena načela otvorenog obrazovanja.

Članak 6.

Ovim se člankom propisuje što akademska samouprava na visokim učilištima obuhvaća.

Članak 7.

Ovim se člankom propisuje što autonomija sveučilišta obuhvaća.

Članak 8.

Ovim se člankom utvrđuje što su znanstvenici, istraživači, nastavnici, i umjetnici. Propisuje se da su vrhunski znanstvenici i vrhunski umjetnici znanstvenici odnosno umjetnici koji su u svojem području rada stekli međunarodnu afirmaciju.

Članak 9.

Ovim se člankom definiraju pojmovi akademska zajednica, akademske slobode i odgovornost.

Članak 10.

Ovim se člankom propisuje da organiziranu znanstvenu djelatnost obavljaju znanstvene organizacije, i određuje kakve znanstvene organizacije postoje.

Članak 11.

Ovim se člankom propisuje koji su ostali subjekti znanstvene djelatnosti, uz fizičke osobe koje se bave znanstvenim radom i subjekte koji obavljaju znanstvenu djelatnost.

Članak 12.

Ovim se člankom definiraju projekti i kompetitivni projekti te propisuje da ministar naputkom propisuje vrste kompetitivnih projekata.

Članak 13.

Ovim se člankom propisuju vrste visokih učilišta i razloge njihovih osnivanja te određuje da one obavljaju djelatnost visokog obrazovanja kao javnu službu.

Članak 14.

Ovim se člankom utvrđuje način osnivanja visokih učilišta. Propisuje se da se visoka učilišta osnivaju se kao ustanove. Određuje se da sveučilište može ustrojiti i/ili osnovati i u svojem sastavu imati fakultete, umjetničke akademije, odjele, sveučilišne institute te druge sastavnice.

Članak 15.

Ovim se člankom propisuje da su visoka učilišta javna visoka učilišta, privatna visoka učilišta osnovana od strane vjerskih zajednica te ostala privatna visoka učilišta te tijela koja ih osnivaju. Osnivačka prava nad sveučilištem za potrebe obrane i sigurnosti obnaša Vlada Republike Hrvatske ili ministarstvo nadležno za obranu.

Članak 16.

Ovim se člankom propisuje način osnivanja, i detalje ustroja, studija, i nadzora visokih učilišta za potrebe obrane i sigurnosti. Visoka učilišta za potrebe obrane i sigurnosti osniva Republika Hrvatska u skladu s ovim Zakonom ili u skladu s posebnim zakonom iz područja obrane. Veleučilište i visoka škola za potrebe obrane i sigurnosti osnivaju se radi obavljanja stručne djelatnosti i djelatnosti visokog obrazovanja putem organizacije i izvođenja stručnih studija za potrebe obrane i sigurnosti. Sveučilište ili veleučilište i Vlada Republike Hrvatske mogu posebnim sporazumom ustrojiti posebne studijske programe za potrebe vojnog ili policijskog obrazovanja u okviru sveučilišta ili veleučilišta.

Članak 17.

Ovim se člankom propisuje djelovanje visokih vjerskih učilišta.

Članak 18.

Ovim se člankom propisuje koja visoka učilišta i na koji način mogu koristiti naziv sveučilište, fakultet i umjetnička akademija, odnosno riječ “akademija” uz naziv područja

umjetnosti te veleučilište i visoka škola te kako se navedeni nazivi prevode na engleski jezik.

Članak 19.

Ovim se člankom utvrđuju zadaće sveučilišta te na koji način se te zadaće ostvaruju.

Članak 20.

Ovim se člankom utvrđuju osnovne odredbe o sveučilištu. Propisuje se da sveučilište integrira funkcije svojih sastavnica te putem svojih tijela osigurava njihovo djelovanje u skladu sa strateškim i razvojnim odlukama o akademskim pitanjima te djelovanje u financijskom poslovanju i pravnom prometu, investicijama, razvojnim planovima te u nastupu prema vanjskim partnerima.

Članak 21.

Ovim se člankom utvrđuje ustroj sveučilišta i njegovih sastavnica, i određuje da sveučilište provodi studijske programe u najmanje dva znanstvena i/ili umjetnička područja u najmanje dva polja te najmanje jedan interdisciplinarni studijski program. Propisuje se koje sastavnice sveučilište može imati.

Članak 22.

Ovim se člankom utvrđuje nepovredivost prostora sveučilišta, pod kojim uvjetima nadležna državna tijela mogu uredovati na prostoru sveučilišta i tko može odrediti pretragu prostora sveučilišta.

Članak 23.

Ovim se člankom utvrđuje da su tijela sveučilišta rektor, senat, sveučilišni savjet te druga tijela.

Članak 24.

Ovim se člankom utvrđuje funkcija i mandat rektora te propisuju ovlasti rektora.

Članak 25.

Ovim se člankom propisuju uvjeti koje rektor mora imati da bude izabran te način izbora i razrješenja rektora.

Članak 26.

Ovim se člankom utvrđuje senat kao najviše stručno tijelo sveučilišta koje se bira u skladu sa statutom te propisuje sastav senata.

Članak 27.

Ovim se člankom utvrđuje nadležnost senata. Propisuje se da senat, između ostalog, odlučuje o obrazovnoj, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti, o strateškom i razvojnom usmjerenju; financijskim i poslovnim pitanjima; organizaciji i ustroju te vezanim pitanjima sveučilišta. Senat može promijeniti model upravljanja sveučilištem, dvotrećinskom većinom svih članova senata.

Članak 28.

Ovim se člankom utvrđuje Sveučilišni savjet kao tijelo koje se brine o ostvarivanju djelatnosti sveučilišta te se propisuje sastav sveučilišnog savjeta. Propisuje se da sveučilišni savjet nadzire izvršavanje zadaća sveučilišta, i ne mogu mu se dati nadležnosti kojima bi se utjecalo na autonomiju sveučilišta.

Članak 29.

Ovim se člankom definira fakultet i umjetnička akademija te propisuje kakve studije oni mogu izvoditi. Utvrđuje se da fakulteti i umjetničke akademije u pravnom prometu mogu sudjelovati pod nazivom sveučilišta i svojim nazivom.

Članak 30.

Ovim se člankom utvrđuje da su tijela sveučilišta dekan, fakultetsko vijeće odnosno vijeće akademije te druga tijela.

Članak 31.

Ovim se člankom utvrđuju ovlasti dekana fakulteta odnosno umjetničke akademije te ulogu prodekana. Može se predvidjeti da dekanu u financijskom poslovanju pomaže financijski direktor fakulteta odnosno umjetničke akademije.

Članak 32.

Ovim se člankom utvrđuje način izbora i razrješenja dekana te mandat dekana. Propisuje se da dekan može birati na temelju javnog poziva iz redova znanstvenika ili umjetnika na fakultetu odnosno umjetničkoj akademiji, na temelju javnog poziva iz redova znanstvenika ili umjetnika na sveučilištu, ili na temelju javnog natječaja iz redova šire akademske zajednice.

Članak 33.

Ovim se člankom utvrđuje sastav fakultetskog vijeća odnosno vijeća umjetničke akademije te njihove ovlasti.

Članak 34.

Ovim se člankom utvrđuje ustroj i funkcija sveučilišnog odjela i način izbora i razrješenja pročelnika sveučilišnog odjela.

Članak 35.

Ovim se člankom utvrđuje ustroj i ovlasti sveučilišnog instituta, trajanje mandata, način izbora i razrješenja ravnatelja sveučilišnog instituta. Propisuje se mogućnost da se znanstveni institut preustroji u sveučilišni institut.

Članak 36.

Ovim se člankom utvrđuje dvojni i unitarni model upravljanja sveučilištem. Propisuje se da u unitarnom modelu senat odlučuje o akademskim pitanjima; obrazovnoj, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti i problematici; izboru nastavnika i znanstvenika; statutu; strateškom i razvojnom usmjerenju; izboru rektora; financijskim i poslovnim pitanjima; organizaciji i ustroju te s time povezanim pitanjima sveučilišta. Propisuje se da su u dvojnom modelu navedene funkcije podijeljene između senata i sveučilišnog savjeta.

Članak 37.

Ovim se člankom utvrđuju dužnosti i ovlasti rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem.

Članak 38.

Ovim se člankom utvrđuje način izbora i razrješenja rektora u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem. Propisuje se da rektora bira sveučilišni savjet između kandidata s popisa koji sastavlja senat, na temelju javnog natječaja koji raspisuje senat.

Članak 39.

Ovim se člankom utvrđuje sastav senata u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem. Propisuje se da čelnici sastavnica sveučilišta ne mogu biti članovi senata.

Članak 40.

Ovim se člankom utvrđuju nadležnosti senata u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem. Propisuje se da senat bira tri najbolja kandidata za rektora na osnovi raspisanog javnog natječaja te popis dostavlja sveučilišnom savjetu.

Članak 41.

Ovim se člankom utvrđuju nadležnosti sveučilišnog savjeta u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem. Propisuje se da sveučilišni savjet bira rektora između tri kandidata s popisa koji dostavlja senat te razrješava rektora.

Članak 42.

Ovim se člankom utvrđuje sastav i rad sveučilišnog savjeta u dvojnom modelu upravljanja sveučilištem. Propisuje se da članovi sveučilišnog savjeta čine: četiri člana koje imenuje senat samostalno, od kojih najmanje dva člana nisu zaposlenici ili vanjski suradnici na tom sveučilištu; tri člana koje imenuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj; jednog člana kojeg imenuje ministar te jednog člana kojeg imenuje HAZU.

Članak 43.

Ovim se člankom propisuje način promjene modela upravljanja sveučilištem.

Članak 44.

Ovim se člankom utvrđuju osnovne odredbe o veleučilištu i visokoj školi. Propisuje se da veleučilište izvodi najmanje jedan preddiplomski stručni studij i najmanje jedan diplomski stručni studij, dok visoka škola izvodi najmanje jedan preddiplomski stručni studij i ne može izvoditi diplomske stručne studije.

Članak 45.

Ovim se člankom utvrđuje da su tijela veleučilišta i visoke škole dekan, stručno vijeće, upravno vijeće te druga stručna i savjetodavna tijela.

Članak 46.

Ovim se člankom utvrđuju ovlasti veleučilišta odnosno visoke škole.

Članak 47.

Ovim se člankom utvrđuje mandat i način izbora i razrješenja dekana veleučilišta odnosno visoke škole .

Članak 48.

Ovim se člankom utvrđuju ovlasti i sastav stručnog vijeća veleučilišta odnosno visoke škole.

Članak 49.

Ovim se člankom utvrđuju ovlasti i sastav upravnog vijeća veleučilišta odnosno visoke škole. Propisuje se da upravno vijeće bira dekana između jednog ili više kandidata s popisa koji dostavlja stručno vijeće.

Članak 50.

Ovim se člankom utvrđuju sveučilišni i stručni studiji. Propisuje se da sveučilišni i stručni studijski programi moraju biti usklađeni s opisom razina ishoda učenja i standardima kvalifikacija koje se stječu njihovim završetkom prema propisima koji

uređuju Hrvatski kvalifikacijski okvir, i u skladu s europskim sustavom stjecanja i prijenosa bodova.

Članak 51.

Ovim se člankom propisuju razine sveučilišnih studija i kvalifikacije koje se njima stječu. Propisuju se tri razine sveučilišnog obrazovanja: preddiplomski sveučilišni studij, diplomski sveučilišni studij, i doktorski studij. Utvrđuje se da se studiji mogu provoditi i kao integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji.

Članak 52.

Ovim se člankom utvrđuju razine stručnih studijskih programa i kvalifikacije koje se njima stječu . Propisuju se tri razine stručnog obrazovanja: kratki stručni studij, preddiplomski stručni studij, i diplomski stručni studij.

Članak 53.

Ovim se člankom utvrđuju akademski i stručni nazivi te akademski stupanj .

Članak 54.

Ovim se člankom propisuje da se akademski i stručni nazivi i akademski stupanj unose se u diplomu i koriste u skladu s diplomom.

Članak 55.

Ovim se člankom utvrđuju kratki stručni studiji, njihovo trajanje, HKO kvalifikacija, stečeni ECTS bodovi, način prijelaza odnosno nastavak obrazovanja na preddiplomskoj razini te stečeni stručni naziv.

Članak 56.

Ovim se člankom utvrđuju preddiplomski sveučilišni i preddiplomski stručni studiji, njihovo trajanje, HKO kvalifikacija, stečeni ECTS bodovi, stečeni akademski odnosno stručni naziv te kako se navedeni nazivi prevode na engleski jezik.

Članak 57.

Ovim se člankom utvrđuju diplomski sveučilišni i diplomski stručni studiji, njihovo trajanje, HKO kvalifikacija, stečeni ECTS bodovi, stečeni akademski odnosno stručni naziv te kako se navedeni nazivi prevode na engleski jezik.

Članak 58.

Ovim se člankom definira specijalistički sveučilišni studij, njegovo trajanje, stečeni ECTS bodovi, stečeni akademski naziv te kako se navedeni nazivi prevodi na engleski jezik.

Članak 59.

Ovim se člankom definira doktorski studij, njegovo trajanje, HKO kvalifikacija, stečeni akademski stupanj te iznimke za stjecanje doktorata znanosti ili umjetnosti.

Članak 60.

Ovim se člankom propisuje da se prijenos ECTS bodova može provesti između različitih studijskih ili obrazovnih programa koji se temelje na načelima cjeloživotnog učenja.

Članak 61.

Ovim se člankom utvrđuju zajednički i združeni studijski programi i propisuje se da samo jedno od visokih učilišta u Republici Hrvatskoj može biti nositelj.

Članak 62.

Ovim se člankom propisuje da visoka učilišta mogu izvoditi obrazovne programe koji se ne smatraju studijem te se temelje na načelima cjeloživotnog učenja. Propisuje se da se općim aktom uređuje način i postupak utvrđivanja razlikovnih obveza studenata za potrebe promjene studijskog programa te status studenata na razlikovnim obvezama, polaznika obrazovnih programa koji se ne smatraju studijem i sudionika u aktivnostima kojima se promoviraju načela cjeloživotnog učenja.

Članak 63.

Ovim se člankom utvrđuje upis na studij, tko i na koji način utvrđuje uvjete upisa na studij, što mora sadržavati natječaj na temelju kojeg se upis obavlja. Propisuje se da visoka učilišta utvrđuju kriterije na temelju kojih se obavlja odabir kandidata za upis na preddiplomski studij. Propisuje se da visoka učilišta utvrđuju uvjete za upis na preddiplomski sveučilišni studijski program, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studijski program, preddiplomski stručni studijski program i kratki stručni studijski program. Propisuju se uvjeti za upis na diplomski sveučilišni studij, diplomski stručni studij, i doktorski studij. Propisuje se da visoko učilište ne smije odrediti upisne kvote na studijske programe koje su veće od kapaciteta utvrđenih vanjskim vrednovanjem.

Članak 64.

Ovim se člankom propisuje način donošenja studijskog i obrazovnog programa, sadržaj studijskog programa te način evaluacije studija.

Članak 65.

Ovim se člankom utvrđuje izvedbeni plan nastave, gdje se objavljuje, kada se utvrđuje, što se njime utvrđuje, tretman izvanrednih studenata te mogućnost izvođenja nastave na daljinu.

Članak 66.

Ovim se člankom propisuje kada počinje i kada završava akademska godina.

Članak 67.

Ovim se člankom propisuje način provjere stečenih ishoda učenja, ispite i ocjene. Propisuju se ocjene kojima se izražava uspjeh studenata na ispitu i drugim provjerama znanja.

Članak 68.

Ovim se člankom propisuje način uređivanja pravila o ispitima, žalbi, i vezanim temama te način oduzimanja akademskog ili stručnog naziva ili stupnja.

Članak 69.

Ovim se člankom propisuju uvjeti za završetak studija, nužnost i način pohrane završnih radova u otvorenom pristupu te uvjeti za ograničenje objave radova u otvorenom pristupu.

Članak 70.

Ovim se člankom utvrđuje sadržaj diploma i dopunskih isprava o studiju, sadržaj i oblik svjedodžbi i potvrda.

Članak 71.

Ovim se člankom propisuje da se status studenta stječe upisom na visoko učilište te da to pravo ima svaka osoba koja je ispunila uvjete za upis na studij u okviru kapaciteta visokog učilišta. Određuje se da izvanredni studenti završetkom studija ostvaruju sve

ishode učenja predviđene studijskim programom te jednak broj ECTS bodova kao redoviti studenti.

Članak 72.

Ovim se člankom propisuje da visoko učilište može studentu imenovati voditelja koji mu pomaže u studiju te prati studentov rad i postignuća. Utvrđuje se da strani državljani s dugotrajnim boravištem i studenti pod međunarodnim zaštitom imaju ista prava kao i studenti državljani Republike Hrvatske te studenti državljani država članica Europske unije i država Europskog gospodarskog prostora.

Članak 73.

Ovim se člankom propisuju prava i obveze studenta .

Članak 74.

Ovim se člankom propisuje na koji način studentu prestaje njegov status.

Članak 75.

Ovim se člankom utvrđuju studenti s invaliditetom te propisuje da su visoka učilišta dužna osigurati razumnu prilagodbu za studente s invaliditetom u svrhu njihova ravnopravnog uključivanja u visoko obrazovanje.

Članak 76.

Ovim se člankom utvrđuju pitanja od posebnog interesa za studente, za koja prilikom odlučivanja u nadležnom vijeću studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta.

Članak 77.

Ovim se člankom utvrđuju prava i obveze doktoranda i mentora doktoranda. Propisuje se da se doktorandu mogu dodijeliti i dodatni mentori koji ne moraju biti zaposlenici sveučilišta na kojem doktorand pohađa doktorski studij, da doktorand ima obvezu jednom godišnje podnositi nadležnom vijeću ocjenu o mentoru te da mentor ima obvezu jednom godišnje podnositi izvješće o radu doktoranda nadležnom vijeću.

Članak 78.

Ovim se člankom propisuje da znanstvene institute osnivaju domaće i inozemne pravne i fizičke osobe te da javni znanstveni instituti su oni kojima je osnivač Republika Hrvatska.

Članak 79.

Ovim se člankom utvrđuju zadaće javnih znanstvenih instituta, što uključuje između ostalog: postizanje veće integriranosti i relevantnosti hrvatske znanosti u europski istraživački prostor; doprinos javnim politikama i razvoju strategija, u skladu s programskim ugovorom; poticanje, provedbu, internacionalizaciju i sustavno unapređivanje znanstvene djelatnosti po međunarodnim kriterijima izvrsnosti.

Članak 80.

Ovim se člankom propisuje da se ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje znanstvenog instituta koji je osnovan kao ustanova uređuje statutom koje donosi upravno vijeće.

Članak 81.

Ovim se člankom propisuje da su tijela znanstvenog instituta osnovanog kao ustanova upravno vijeće, znanstveno vijeće, ravnatelj te druga tijela. Propisuje se da su tijela

znanstvenog instituta osnovanog kao trgovačko društvo određena propisom kojim se uređuju trgovačka društva.

Članak 82.

Ovim se člankom propisuje da znanstvenim institutom upravlja upravno vijeće. Propisuje se da upravo vijeće, između ostalog: bira i razrješava ravnatelja; donosi statut i ustroj, i u slučaju javnog znanstvenog instituta uz prethodnu suglasnost ministra; vodi financijsku i poslovnu politiku; donosi mišljenje o radu ravnatelja.

Članak 83.

Ovim se člankom propisuje da upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ima pet, sedam ili devet članova: članovi koje imenuje osnivač koje čine većinu, članovi koji su izabrani od strane znanstvenog vijeća te jedan predstavnik zaposlenika. Propisuje se da većina članova upravnog vijeća koje imenuje osnivač moraju biti stručnjaci iz područja djelatnosti znanstvenog instituta, ili imati iskustvo upravljanja sustavom, ili ustanovama u sustavu, znanosti i visokog obrazovanja. Mandat traje četiri godine.

Članak 84.

Ovim se člankom propisuje da znanstveno vijeće znanstvenog instituta obavlja funkciju stručnog vijeća. Znanstveno vijeće čine predstavnici osoba zaposlenih na znanstvenim radnim mjestima. Članovi znanstvenog vijeća su i do pet voditelja međunarodnih kompetitivnih projekata. Propisuje se da znanstveno vijeće, između ostalog: imenuje stručna povjerenstva te donosi stručnu odluku o izboru, napredovanju i reizboru na znanstvena radna mjesta; raspravlja o znanstvenim i stručnim pitanjima te sudjeluje u kreiranju znanstvene politike instituta; sudjeluje u postupku razrješavanja ravnatelja prije isteka mandata.

Članak 85.

Ovim se člankom propisuje da ravnatelj predstavlja i zastupa znanstveni institut, i usklađuje rad tijela znanstvenog instituta. Propisuje se da ravnatelj, između ostalog: pregovara o sadržaju programskog ugovora te sklapa programski ugovor s ministrom; odlučuje o zasnivanju, produženju, nastavku i prestanku radnog odnosa zaposlenika; odlučuje o pravima iz radnog odnosa zaposlenika; usklađuje rad tijela i upravlja imovinom znanstvenog instituta; podnosi upravnom vijeću i znanstvenom vijeću godišnje izvješće o provedbi strategije i programskog ugovora.

Članak 86.

Ovim se člankom utvrđuje izbor ravnatelja javnog znanstvenog instituta. Propisuje se da mandat ravnatelja traje četiri godine te da ista osoba može ponovno biti izabrana za ravnatelja, ali ne više od dva puta uzastopno. Upravno vijeće pokrenut će postupak razrješenja ravnatelja prije isteka mandata u slučajevima predviđenim zakonom ili statutom, na temelju prijedloga znanstvenog vijeća i u slučaju kada ni upravno vijeće ni znanstveno vijeće ne prihvate godišnje izvješće ravnatelja o provedbi strategije i programskog ugovora.

Članak 87.

Ovim se člankom propisuje da znanstveni institut može imati znanstveni savjet, čiji su članovi istaknuti javni djelatnici čije članstvo nije uvjetovano sklopljenim ugovorom o radu sa znanstvenim institutom.

Članak 88.

Ovim se člankom propisuje da znanstveni institut može surađivati s drugim znanstvenim organizacijama i s visokim učilištima u znanstvenoj djelatnosti. Propisuje se da ako osnova za suradnju nije projekt, onda se suradnja uređuje ugovorom između znanstvenog instituta i znanstvene organizacije odnosno visokog učilišta.

Članak 89.

Ovim se člankom propisuje da znanstveni institut može sudjelovati u izvođenju nastave na visokom učilištu, na osnovi ugovora između visokog učilišta i znanstvenog instituta.

Članak 90.

Ovim se člankom propisuje da je znanstveni centar izvrsnosti znanstvena organizacija ili njezin ustrojbeni dio ili skupina znanstvenika koja po izvrsnosti, značenju i aktualnosti rezultata svojeg znanstvenog rada ide u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svoje znanstvene discipline. Znanstveni centar izvrsnosti proglašava ministar, na temelju javnog poziva i postupka koji obvezno uključuje međunarodnu prosudbu.

Članak 91.

Ovim se člankom propisuje da je znanstveno-tehnologijski park trgovačko društvo kojemu je temeljna zadaća pružanje potpore razvoju strukturiranih inovacija i novih visokotehnoloških proizvoda i procesa. Propisuje se da znanstveno-tehnologijski park djeluje kao kolaborativno tijelo znanstvenih organizacija, tijela lokalne uprave i industrijskih partnera te ima barem tri suosnivača koje čine znanstvena organizacija, jedinica lokalne uprave te trgovačko društvo ili znanstveno-tehnologijska organizacija. Suosnivači znanstveno-tehnologijskog parka dužni su osigurati osnovna sredstva za financiranje njegovog rada.

Članak 92.

Ovim se člankom propisuje da znanstveno-tehnologijske organizacije provode znanstvena istraživanja s ciljem razvoja novih tehnologija i stvaranja inovacija te njihova prijenosa u gospodarstvo. Propisuje se da se znanstveno-tehnologijska organizacija osniva kao neprofitna ustanova ili trgovačko društvo, a financira godišnjom dodjelom sredstava osnivača za sufinanciranje neekonomskih aktivnosti, provedbom znanstvenih projekata te izravnim ugovorima s trgovačkim društvima za provedbu aktivnosti istraživanja i razvoja.

Zapošljavanje ne podliježe primjeni uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

Članak 93.

Ovim se člankom propisuje da je Nacionalno vijeće najviše stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene i umjetničke djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj. Propisuje se da Nacionalno vijeće, između ostalog: pravilnikom utvrđuje minimalne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor; daje suglasnost na dodatne uvjete Rektorskog zbora i Vijeća veleučilišta i visokih škola za izbor, napredovanje i reizbor na radna mjesta na visokim učilištima; donosi uvjete i kriterije izvrsnosti za odabir zaposlenika za sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme nakon 65 godina života; preuzima po potrebi dužnosti stručnog povjerenstva te stručne odluke nadležnog vijeća; predlaže i potiče donošenje mjera za unapređenje znanstvene djelatnosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja. Nacionalno vijeće može provjeriti zadovoljavanje minimalnih uvjeta propisanih od strane Nacionalnog vijeća za pojedini izbor, napredovanje ili reizbor te ako utvrdi da minimalni uvjeti nisu zadovoljeni, obavještava ministra koji može pokrenuti prekršajni postupak.

Članak 94.

Ovim se člankom propisuje da članove Nacionalnog vijeća imenuje Hrvatski sabor temeljem javnog poziva, a na prijedlog sveučilišta, znanstvenih instituta, Rektorskog zbora, Vijeća znanstvenih instituta, Vijeća veleučilišta i visokih škola, ministra, HAZU-a i Hrvatske udruge poslodavaca. Nacionalno vijeće ima sedamnaest članova, a mandat je četiri godine i ne može se ponoviti.

Članak 95.

Ovim se člankom utvrđuje način rada Nacionalnog vijeća. Propisuje se da administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće obavlja Agencija nadležna za visoko obrazovanje i znanost i Ministarstvo.

Članak 96.

Ovim se člankom propisuje da tijelo koje je imenovalo predsjednika ili člana Nacionalnog vijeća će ga razriješiti dužnosti prije isteka vremena na koje je imenovan ako: sam zatraži razrješenje, stupi na dužnost koja priječi rad u Nacionalnom vijeću, ne ispunjava svoju dužnost, izgubi sposobnost obnašanja dužnosti ili svojim postupcima povrijedi ugled dužnosti koju obnaša.

Članak 97.

Ovim se člankom propisuje da Nacionalno vijeće imenuje članove područnih znanstvenih i umjetničkih vijeće na vrijeme od četiri godine. Propisuje se da se područna vijeća osnivaju radi razmatranja pitanja koja se tiču predlaganja i poticanja donošenja mjera za unapređenje visokog obrazovanja, znanstvene djelatnosti i tehnološkog razvoja.

Područna vijeća preuzimaju po potrebi dužnosti stručnog povjerenstva te stručne odluke nadležnog vijeća.

Članak 98.

Ovim se člankom propisuje da Nacionalno vijeće općim aktom propisuje minimalne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta.

Članak 99.

Ovim se člankom propisuje da Rektorski zbor čine svi rektori javnih sveučilišta i predstavnik privatnih sveučilišta osnovanih od strane vjerskih zajednica i ostalih privatnih sveučilišta.Propisuje se da Rektorski zbor razmatra pitanja od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj sveučilišta, što uključuje i propisivanje pravilnikom dodatne uvjete za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna radna mjesta te dodatne uvjete za reizbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna radna mjesta.

Članak 100.

Ovim se člankom propisuje da Vijeće veleučilišta i visokih škola čine dekani svih veleučilišta i visokih škola. Propisuje se da Vijeće veleučilišta i visokih škola skrbi o sustavnom razvoju veleučilišta i visokih škola, što uključuje i propisivanje pravilnikom dodatne uvjete za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora na nastavna radna mjesta-

Članak 101.

Ovim se člankom propisuje da vijeće znanstvenih instituta čine svi ravnatelji javnih instituta. Propisuje se da Vijeće znanstvenih instituta razmatra pitanja od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj znanstvenih instituta.

Članak 102.

Ovim se člankom utvrđuje sastav i rad Strateškog odbora za istraživačku infrastrukturu. Propisuje se da Ministar imenuje Strateški odbor za istraživačku infrastrukturu sa svrhom uspostave sustava, dugoročnog planiranja te koordinacije politike ulaganja u otvorenu istraživačku infrastrukturu, a s ciljem učinkovitijeg korištenja i daljnjeg razvoja otvorene istraživačke infrastrukture na nacionalnoj razini te omogućavanja pristupa europskim infrastrukturnim kapacitetima. Članovi su iz redova vrhunskih znanstvenika koji su koordinatori međunarodnih kompetitivnih projekata, Nacionalnog vijeća, gospodarstvenika iz redova visokotehnoloških trgovačkih društava i Srca.

Članak 103.

Ovim se člankom propisuje da se na sveučilištima zapošljava na znanstveno-nastavno i umjetničko-nastavno radno mjesto u četiri zvanja: docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju. Sveučilište može prilikom raspisivanja natječaja za znanstveno-nastavno radno mjesto u zvanju docent navesti da će ugovor o radu biti sklopljen na određeno vrijeme od šest godina.

Članak 104.

Ovim se člankom propisuje da se na visokim učilištima zapošljava na nastavno radno mjesto u tri zvanja: predavač, viši predavač, profesor stručnog studija; na sveučilištima zapošljava na nastavno radno mjesto lektor u dva zvanja: lektor, viši lektor; na umjetničkim akademijama i/ili umjetničkim odjelima sveučilišta zapošljava na nastavno radno mjesto u tri zvanja: umjetnički suradnik, viši umjetnički suradnik, umjetnički savjetnik.

Članak 105.

Ovim se člankom propisuje da se na znanstvenim institutima zapošljava na znanstveno radno mjesto u četiri zvanja: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik i znanstveni savjetnik u trajnom zvanju. Znanstveni institut može, prilikom raspisivanja natječaja za znanstveno radno mjesto u zvanju znanstveni suradnik, navesti da će ugovor o radu biti sklopljen na određeno vrijeme od šest godina.

Članak 106.

Ovim se člankom propisuje da se normiranje radnog vremena u svim javnim ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja kojima se sredstva za rad osiguravanju iz državnog proračuna regulira odgovarajućim kolektivnim ugovorom, a kada to nije slučaj onda se normiranje radnog vremena može regulirati pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 107.

Ovim se člankom utvrđuje način zapošljavanja i napredovanja na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta. Propisuje se da su načini zapošljavanja na temelju javnog natječaja: izbor na radna mjesta u zvanju docenta ili zvanju znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme, izbor na radna mjesta u početnim zvanjima s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme te izbor na radna mjesta u višim zvanjima s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme. Načini napredovanja na temelju internog natječaja su: napredovanje zaposlenika na radnom mjestu u zvanju docenta odnosno zvanju znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme na radna mjesta u višim znanstveno-nastavnim odnosno znanstvenim zvanjima te napredovanje zaposlenika s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme na radna mjesta u sljedećem višem zvanju. Ustanova propisuje postupak izbora odnosno napredovanja, uvjete, kriterije i postupak ocjenjivanja kriterija u skladu s kojima se biraju najbolji

kandidati za izbor ili najbolji zaposlenik za napredovanje. Stručnu odluku donosi nadležno vijeće, na osnovi izvješća stručnog povjerenstva.

Članak 108.

Ovim se člankom uređuje sastav i način rada stručnog povjerenstva.

Članak 109.

Ovim se člankom uređuje izbor stručnog povjerenstva za znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna ili znanstvena radna mjesta. Propisuje se da nadležno vijeće bira stručno povjerenstvo ako ustanova ima ovlast za provođenje postupka izbora. Ako nema ovlast, dužnosti stručnog povjerenstva te stručne odluke nadležnog vijeća mogu se povjeriti drugoj ustanovi koja ima ovlast za provođenje postupka izbora. Nadležno vijeće matične ustanove donosi stručno mišljenje na osnovi stručne odluke nadležnog vijeća ustanove kojoj je povjereno provođenje postupka izbora. Matična ustanova može zatražiti od područnih znanstvenih ili umjetničkih vijeća ili od Nacionalnog vijeća obavljanje dužnosti stručnog povjerenstva te stručne odluke nadležnog vijeća.

Članak 110.

Ovim se člankom propisuje da rješenje o ovlaštenju za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora za znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta izdaje ministar onoj znanstvenoj organizaciji koja ima najmanje petnaest zaposlenika na znanstveno-nastavnim ili znanstvenim radnim mjestima u odgovarajućem području i najmanje sedam u odgovarajućem znanstvenom polju odnosno interdisciplinarnom području. Propisuje se da ovlaštenje za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora za umjetničko-nastavna radna mjesta imaju umjetničke akademije koje zapošljavaju najmanje dvanaest zaposlenika na umjetničko-nastavnim radnim mjestima u odgovarajućem polju. HAZU je ovlaštena za provođenje postupka izbora, napredovanja, ili reizbora za svoje zaposlenike.

Članak 111.

Ovim se člankom utvrđuje način izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta. Propisuje se da se izbor obavlja se na temelju javnog natječaja. Nadležno vijeće donosi stručnu odluku o izboru na temelju izvješća stručnog povjerenstva.

Članak 112.

Ovim se člankom utvrđuje način napredovanja zaposlenika s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme na radna mjesta u višim znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim zvanjima. Propisuje se da zaposlenici s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme i kojima je prošlo najmanje pet godina od posljednjeg izbora, napredovanja ili reizbora imaju mogućnost napredovanja na radno mjesto u sljedećem višem zvanju na temelju internog natječaja, bez mogućnosti preskakanja radnog mjesta u sljedećem višem zvanju. Ako zaposlenik ispunjava kriterije za izbor na radno mjesto u zvanju koje je iznad radnog mjesta u sljedećem višem zvanju, i ako je zaposlenik na radnom mjestu u najnižem zvanju, zaposlenik ima mogućnost napredovanja već nakon tri godine od posljednjeg izbora ili reizbora. Propisuje se da ne postoji obveza napredovanja. Nadležno vijeće donosi stručnu odluku o napredovanju najboljeg zaposlenika na osnovi izvješća stručnog povjerenstva.

Članak 113.

Ovim se člankom utvrđuje način napredovanja . zaposlenika na radnom mjestu u zvanju docenta odnosno znanstvenog suradnika s ugovorom o radu na određeno vrijeme

od šest godina. Propisuje se da zaposlenik ima mogućnost napredovanja na radno mjesto u višem zvanju na temelju internog natječaja. Nadležno vijeće na godišnjoj razini raspisuje interni natječaj za napredovanje zaposlenika, počevši od 36. mjeseca od dana zaposlenja zaposlenika. Nadležno vijeće donosi stručnu odluku o napredovanju na osnovi izvješća stručnog povjerenstva i izvješća zaposlenika. U slučaju da nadležno vijeće donese pozitivnu odluku o napredovanju zaposlenika, predložit će čelniku ustanove da s tim zaposlenikom sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme za radno mjesto u zvanju izvanrednog profesora odnosno višeg znanstvenog suradnika. Ako nadležno vijeće ne donose pozitivnu odluku o napredovanju do isteka ugovora o radu za zaposlenika, radni odnos prestaje istekom roka na koji je ugovor sklopljen.

Članak 114.

Ovim se člankom utvrđuje način reizbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i znanstvena radna mjesta. Propisuje se da se postupak reizbora provodi svakih pet godina. Nadležno vijeće donosi stručnu odluku o reizboru na osnovi izvješća stručnog povjerenstva. Obveza postupka reizbora prestaje nakon što zaposlenik bude reizabran na radno mjesto u zvanju redoviti profesor u trajnom zvanju odnosno u zvanju znanstveni savjetnik u trajnom zvanju.

Članak 115.

Ovim se člankom utvrđuju uvjeti i kriteriji za izbor, napredovanje i reizbor na znanstveno-nastavna i znanstvena radna mjesta. Nacionalno vijeće pravilnikom propisuje minimalne uvjete za izbor, reizbor i napredovanje. Rektorski zbor propisuje pravilnikom dodatne uvjete za znanstveno-nastavna radna mjesta na sveučilištima. Visoka učilišta, znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije propisuju općim aktom dodatne uvjete i kriterije te način ocjenjivanja kriterija za izbor, napredovanje i reizbor.

Članak 116.

Ovim se člankom utvrđuju uvjeti i kriteriji za izbor, napredovanje i reizbor na umjetničko-nastavna radna mjesta. Propisuje se da Rektorski zbor pobliže određuje uvjete u pogledu obrazovnoga, nastavnog i stručnog rada za izbor nastavnika, a koji se temelje na umjetničkoj djelatnosti.

Članak 117.

Ovim se člankom utvrđuju uvjeti za izbor, napredovanje i reizbor na nastavna radna mjesta. Nacionalno vijeće propisuje minimalne uvjete za izbor, reizbor i napredovanje na nastavna radna mjesta. Rektorski zbor propisuje dodatne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor na nastavna radna mjesta na sveučilištima. Vijeće veleučilišta i visokih škola može propisati dodatne uvjete za izbor, napredovanje i reizbor na nastavna radna mjesta na veleučilištima i visokim školama.

Članak 118.

Ovim se člankom utvrđuje izvođenje nastave od strane osoba koje nisu zaposlene na visokom učilištu. Propisuje se da visoko učilište s njima može s njima ostvariti suradnju bez zasnivanja radnog odnosa, ako zadovoljavaju uvjete za izvođenje nastave jednake onima koje moraju zadovoljiti nastavnici i suradnici u radnom odnosu na visokom učilištu. Odluku donosi nadležno vijeće, na temelju mišljenja stručnog povjerenstva.

Članak 119.

Ovim se člankom utvrđuje način zapošljavanja lektora stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj i lektora hrvatskog jezika na visokim učilištima u inozemstvu .

Članak 120.

Ovim se člankom propisuje da je suradničko radno mjesto na veleučilištu i visokoj školi asistent.

Članak 121.

Ovim se člankom utvrđuje postupak izbora na suradnička radna mjesta asistent i poslijedoktorand na znanstvenim organizacijama. Propisuje se da se izbor provodi na temelju javnog natječaja.

Članak 122.

Ovim se člankom propisuje da se s asistentom na znanstvenom institutu zaključuje ugovor o radu u trajanju od pet godina, a na sveučilištu u trajanju od šest godina.

Vremenski rokovi mogu biti kraći ako se asistent zapošljava na temelju projektnih sredstava. Propisuje se da je asistent dužan upisati i redovito pohađati doktorski studij, osim u slučaju asistenta u umjetničkom području.

Članak 123.

Ovim se člankom propisuje da se s poslijedoktorandom zaključuje ugovor o radu u trajanju od najmanje jedne godine i najdulje četiri godine, a kumulativno trajanje ugovora o radu s financiranjem iz državnog proračuna ili iz sredstava projekata Hrvatske zaklade za znanost može biti najviše šest godina. Propisuje se da je nužan uvjet stečen akademski stupanj doktora znanosti, osim u umjetničkom području.

Članak 124.

Ovim se člankom utvrđuje način ocjenjivanja rada mentora asistenta. Propisuje se da mentor koji je od strane nadležnog vijeća dva puta ocijenjen negativno ne može više biti imenovan za mentora.

Članak 125.

Ovim se člankom propisuje da nadležno vijeće znanstvene organizacije jedanput godišnje ocjenjuje rad asistenta i poslijedoktoranda, kojima će se otkazati ugovor o radu redovitim otkazom ugovora o radu ako dva puta uzastopno budu negativno ocijenjeni.

Članak 126.

Ovim se člankom propisuje da su stručna radna mjesta na visokim učilištima i znanstvenim institutima stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik te da je izbor na temelju javnog natječaja.

Članak 127.

Ovim se člankom propisuje da je s osobama u znanstvenim organizacijama koje rade na projektu ograničenog trajanja moguće sklapanje uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme duže od tri godine, s tim da ukupno trajanje svih uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme na svim projektima ne smije trajati neprekidno dulje od šest godina.

U navedene rokove se ne odnosi vrijeme provedeno kao asistent ili poslijedoktorand.

Članak 128.

Ovim se člankom propisuje da se osobama financiranim iz državnog proračuna produžuje ugovor o radu na određeno vrijeme za onoliko vremena koliko im je trajao rodiljini odnosno roditeljski dopust, bolovanje dulje od 90 dana, obavljanje javne službe ili dužnosti te drugi opravdani slučajevi.

Članak 129.

Ovim se člankom propisuje da se zaposlenicima produljuju rokovi za reizbor za onoliko vremena koliko im je trajao rodiljini odnosno roditeljski dopust, bolovanje dulje od 90 dana, obnašanje čelne pozicije u tijelima subjekata znanstvene djelatnosti, obavljanje javne službe ili dužnosti, te drugi opravdani slučaj.

Članak 130.

Ovim se člankom propisuje da zaposlenik koji obnaša javnu službu ili dužnost ili obnaša čelnu poziciju u tijelima subjekata znanstvene djelatnosti ima pravo vratiti se na radno mjesto na kojem je radio prije odlaska na javnu službu ili dužnost ili na drugo odgovarajuće radno mjesto.

Članak 131.

Ovim se člankom propisuje da, zbog odlaska u mirovinu, zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom, i znanstvenom radnom mjestu na javnom visokom učilištu prestaje ugovor o radu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina života, a zaposleniku na znanstvenom radnom mjestu na javnom znanstvenom institutu istekom kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života.

Članak 132.

Ovim se člankom uređuju iznimke od prestanka ugovora o radu nakon navršenih 65 godina života. Propisuje se da projektnim ili vlastitim sredstvima ustanova može zaposlenicima produljiti ugovor o radu do dvije godine, uz mogućnost sklapanja daljnjih ugovora o radu u trajanju do dvije godine. Jednokratno produženje na teret državnog proračuna, u trajanju do dvije godine, je iznimno moguće ako se radi o vrhunskim znanstvenicima ili umjetnicima, a u slučaju javnih znanstvenih instituta potrebna je i prethodna suglasnost Ministarstva.

Članak 133.

Ovim se člankom propisuje da počasni naslov professor emeritus dodjeljuje sveučilište svojim umirovljenim zaslužnim profesorima koji su se svojim znanstvenim ili umjetničkim radom posebno istakli i ostvarili međunarodnu reputaciju.

Članak 134.

Ovim se člankom propisuje da počasni naslov znanstvenik emeritus dodjeljuje znanstveni institut svojim umirovljenim vrhunskim znanstvenicima koji su se svojim znanstvenim ili umjetničkim radom posebno istakli i ostvarili međunarodnu reputaciju te koji su vodili kompetitivne projekte i sudjelovali u međunarodnim kompetitivnim projektima.

Članak 135.

Ovim se člankom propisuje da se rad zaposlenika izvan matične ustanove može ograničiti ako se radi o radu koji bi negativno utjecao na rad matične ustanove ili ako je riječ o ugovoru s organizacijom koja svojom djelatnošću konkurira matičnoj ustanovi s kojom zaposlenik ima ugovor o radu.

Članak 136.

Ovim se člankom propisuje da visoko učilište, znanstveni institut i druge znanstvene organizacije mogu zaposleniku odobriti plaćeni ili neplaćeni dopust radi: znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada i usavršavanja; suradnje na projektima; upoznavanja s novom opremom, tehnikama ili metodama rada; sudjelovanja u radu sveučilišnih ili znanstvenih institucija ili međunarodnih organizacija. Propisuje se da se svi novčani primici vezani uz usavršavanje i suradnje te pokriće troškova boravka u inozemstvu koje zaposlenik tijekom dopusta u trajanju od najdulje 60 mjeseci ostvari u inozemstvu iz

inozemnih izvora financiranja smatraju stipendijom i neoporezivi su u Republici Hrvatskoj.

Članak 137.

Ovim se člankom propisuje da ustanova može svakom zaposleniku odobriti plaćeni dopust u inozemstvu jednom u godini u trajanju do tri mjeseca, ili jednom u dvije godine u trajanju do šest mjeseci.

Članak 138.

Ovim se člankom propisuje da se za znanstveno, umjetničko ili stručno usavršavanje zaposleniku može odobriti plaćeni ili neplaćeni dopust u ukupnom trajanju do tri godine u inozemstvu radi: doktorskog studija, poslijedoktorskog usavršavanja, ili sudjelovanja na međunarodnim kolaborativnim projektima. Zaposlenik ima pravo na plaćeni dopust u trajanju od jedne godine, a po svim osnovama ukupno do dvije godine. Propisuje se vraćanje iznosa svih troškova ako zaposlenik napusti usavršavanje bez suglasnosti matične ustanove.

Članak 139.

Ovim se člankom propisuje da se u svrhu znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada zaposleniku može jednom u svakih sedam godina odobriti pravo na slobodnu studijsku godinu (sabbatical).

Članak 140.

Ovim se člankom propisuje da se u svrhu poduzetničkog rada zaposleniku može jednom odobriti pravo na slobodnu poduzetničku godinu, s naknadom plaće u visini polovice prosječne plaće isplaćene zaposleniku.

Članak 141.

Ovim se člankom utvrđuje evaluacija administrativnih i tehničkih službi .Propisuje se da rezultati evaluacije služe ustanovama za poboljšanje kvalitete rada ustanove, što može uključiti i preraspodjelu zaposlenika na druga radna mjesta u administrativnim i tehničkim službama. Ako evaluacija zaposlenika tri puta zaredom utvrdi da zaposlenik nedovoljno kvalitetno izvršava svoje dužnosti, onda je to temelj za otkaz ugovora o radu.

Članak 142.

Ovim se člankom utvrđuje ugovor o radu na nepuno radno vrijeme za znanstvenika na hrvatskoj i inozemnoj znanstvenoj organizaciji , i propisuje se da se u takvom slučaju evidencija rada znanstvenika na znanstvenoj organizaciji u Hrvatskoj vodi na godišnjoj razini, a ne na mjesečnoj ili drugoj vremenskoj razini.

Članak 143.

Ovim se člankom propisuje da je trošak školarine za osobu koja pohađa visoko učilište izvan Hrvatske porezno priznati trošak za pravne osobe, pod uvjetom da pravna osoba ima sporazum s navedenom osobom o načinu otplaćivanja školarine.

Članak 144.

Ovim se člankom propisuje da ministar donosi Odluku o kriterijima za odobravanje radnih mjesta znanstvenika-povratnika, za čije se zapošljavanje ne provodi se javni natječaj.

Članak 145.

Ovim se člankom utvrđuje financiranje visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih znanstvenih organizacija te studentskih centara. Propisuje se da se vlastiti prihodi ostvaruju obavljanjem poslova koji se smatraju gospodarskom djelatnošću, uključujući: stručna djelatnost kroz projekte, elaborate i ostale poslove; nakladnička djelatnost; nastavna djelatnost kroz obrazovne programe koji se ne smatraju studijima, kao i studijske programe koji se ne subvencioniraju iz državnog proračuna; organizacija konferencija i radionica; davanje u zakup zemljišta, prostora i opreme; prihoda od imovine, udjela u trgovačkim društvima, prihoda ostvarenih od pravnih osoba, prihoda od prava intelektualnog vlasništva i prihoda od ulaganja fizičkih i pravnih osoba. Propisuje se da su vlastiti prihodi i sredstva nadoknade troška plaća koja se ostvare na projektima sufinanciranim iz strukturnih fondova, projektima okvirnog programa Europske unije i drugih međunarodnih izvora i projekata s gospodarstvom.

Članak 146.

Ovim se člankom utvrđuje slobodni iznos vlastitih prihoda, koji se dobiva umanjenjem izravnih i neizravnih troškova od vlastitih prihoda. Propisuje se da ukupan izravni i neizravni trošak ne smije biti manji od 15 % ukupnoga iznosa vlastitog prihoda, s iznimkama kao što je to u slučaju stručnih projekata. Slobodni iznos vlastitih prihoda može se među ostalim koristiti i za isplate dodataka na plaću, ugovora o djelu, autorskih ugovora i ugovora o radu.

Članak 147.

Ovim se člankom utvrđuje slobodni iznos namjenskih prihoda školarina, koji se dobiva umanjenjem svih troškova izvođenja studija od namjenskih prihoda ostvarenih od školarina. Propisuje se da se slobodni iznos namjenskih prihoda školarina može koristiti za aktivnosti čiji je cilj poboljšanje nastavne djelatnosti, između ostalog: unapređenje znanstvene, nastavne i druge djelatnosti; ulaganje u studentski standard i ulaganje u studente, potpomaganje njihovih aktivnosti i razvoj infrastrukture i opreme za njihovo učenje; isplate dodataka na plaću, ugovora o djelu, autorskih ugovora i ugovora o radu; povećanje redovite plaće zaposlenika razmjerno radu iznad norme, a po cijeni rada u sustavu visokog obrazovanja i znanosti; isplate naknada za rad u nastavi vanjskim suradnicima na temelju ugovora o djelu u skladu s propisom kojim se uređuju obvezni odnosi.

Članak 148.

Ovim se člankom utvrđuje zapošljavanje na temelju slobodnog iznosa vlastitih prihoda i projektnih sredstava , koje se mogu koristiti za nova radna mjesta na određeno ili neodređeno vrijeme. Propisuje se da ova zapošljavanja ne podliježu primjeni Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

Članak 149.

Ovim se člankom utvrđuje dodatak na plaću, ugovori o djelu i autorski ugovori. Propisuje se da se slobodni iznos vlastitih prihoda i slobodni iznos namjenskih prihoda školarina može isplatiti za rad na temelju ugovora o djelu, rad na temelju ugovora o autorskom djelu, i dodatak na plaću u maksimalnom kumulativnom iznosu do 30% u odnosu na plaću koju bi zaposlenik ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta. Propisuje se da se namjenska sredstva projekta mogu isplatiti voditeljima projekta za dodatak na plaću u maksimalnom iznosu do 100% te ključnim suradnicima projekta za dodatak na plaću u maksimalnom iznosu do 50% u odnosu na plaću koju bi zaposlenik ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta, a radi obavljanja aktivnosti vezanih uz provedbu projekata.

Članak 150.

Ovim se člankom propisuje da ključni suradnik međunarodnog kompetitivnog projekta može dobiti izmijenjene odredbe postojećeg ugovora o radu tako da je dio radnog vremena plaćen iz istog izvora iz kojeg je bio plaćen prije dobivanja projekta, dok bi za ostatak radnog vremena isplata plaće bila iz sredstava projekta, s satnicom rada do 400% u odnosu na satnicu rada koju bi ostvarivao obavljajući poslove svojeg radnog mjesta.

Članak 151.

Ovim se člankom utvrđuju programski ugovori, kojim se mogu financirati javna visoka učilišta, znanstveni instituti, znanstveno-tehnologijske organizacije i HAZU te iznimno i privatna visoka učilišta, i to za : nastavne, znanstvene i umjetničke djelatnosti na sveučilištima; nastavne djelatnosti na veleučilištima i visokim školama; znanstvene djelatnosti na znanstvenim institutima, u znanstveno-tehnologijskim organizacijama i u HAZU-u. Propisuje se da se sufinanciranje materijalnih troškova nastavne, znanstvene i umjetničke djelatnosti sastoji od temeljnog financiranja i financiranja temeljenog na rezultatima te da se ustanovama može osigurati i financiranje aktivnosti za ostvarenje specifičnih institucijskih ciljeva.

Članak 152.

Ovim se člankom utvrđuje temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima nastavne djelatnosti za visoka učilišta. Propisuje se da će se visokim učilištima koja sklope programske ugovore osigurati dodatno financiranje temeljeno na rezultatima.

Članak 153.

Ovim se člankom utvrđuje temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima znanstvene i umjetničke djelatnosti za sveučilišta .Propisuje se da će za sveučilišta koja sklope programski ugovor osigurati dodatno financiranje temeljeno na rezultatima, uključujući financiranje materijalnih troškova umjetničke djelatnosti.

Članak 154.

Ovim se člankom propisuje da će se visokim učilištima koja sklope programske ugovore osigurati i financiranje aktivnosti za ostvarenje specifičnih institucijskih ciljeva. Propisuje se da će se ciljevi, pokazatelji i rezultati definirati u postupku pregovora sa svakim visokim učilištem posebno.

Članak 155.

Ovim se člankom utvrđuje temeljno financiranje i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima znanstvene djelatnosti za znanstvene institute, znanstveno-tehnologijske organizacije i HAZU. Propisuje se da će se, uz temeljno financiranje, biti i dodatno financiranje na temelju rezultata, u skladu s programskim ugovorom.

Članak 156.

Ovim se člankom propisuje da će se znanstvenim institutima, znanstveno-tehnologijskim organizacijama i HAZU-u koja sklope programske ugovore osigurati i financiranje aktivnosti za ostvarenje specifičnih institucijskih ciljeva. Propisuje se da će se ciljevi, pokazatelji i rezultati definirati u postupku pregovora sa svakom ustanovom posebno.

Članak 157.

Ovim se člankom utvrđuje sklapanje programskog ugovora između ustanove i nadležnog Ministarstva za dogovoreno jednogodišnje ili višegodišnje razdoblje. Propisuje se da se programski ugovor za sljedeće razdoblje zaključuje u posljednjoj godini primjene

programskog ugovora koji je na snazi, a nakon usvajanja državnog proračuna u Hrvatskom saboru. Propisuje se da se u opravdanim slučajevima programski ugovor može se izmijeniti i/ili dopuniti.

Članak 158.

Ovim se člankom propisuje da ako dogovor oko sadržaja programskog ugovora ne bude postignut do početka rasprave o prijedlogu državnoga proračuna za sljedeću godinu u Hrvatskom saboru, ustanovi će se za sljedeću godinu doznačiti 95 % temeljnog financiranja i financiranja temeljenog na rezultatima iz prve godine prethodnog razdoblja.

Članak 159.

Ovim se člankom utvrđuje izvješćivanje o provedbi programskog ugovora. Propisuje se da su ustanove dužne na godišnjoj razini izvješćivati nadležno Ministarstvo, koje može umanjiti ukupni iznos programskog ugovora najviše do 5 % godišnje, ako utvrdi da ciljevi iz programskog ugovora nisu ostvareni. Propisuje se da je čelnik ustanove dužan nadležnom tijelu dostaviti izvješće o provedbi programskog ugovora na odobrenje, a u slučaju neodobrenja nadležni ministar može pokrenuti postupak nadzora nad namjenskim trošenjem sredstava doznačenih putem programskog ugovora.

Članak 160.

Ovim se člankom propisuje da su znanstvene organizacije koje se koriste javnim sredstvima dužne donijeti opći akt kojim se uređuje skrb o rezultatima znanstvene djelatnosti i poticanje njihove primjene.

Članak 161.

Ovim se člankom utvrđuje osnivanje trgovačkih društava. Propisuje se da znanstvene organizacije mogu dopustiti svojim zaposlenicima da uspostave vlastita trgovačka društva ili da same budu osnivači trgovačkih društava. Dodatno se propisuje da će se društvenim ugovorom odrediti detalje suradnje s osnovanim trgovačkim društvom, a dio dobiti koji pripada znanstvenoj organizaciji može se koristiti isključivo za unapređenje djelatnosti znanstvene organizacije. Dalje, navedena trgovačka društva smiju koristiti resurse matične znanstvene organizacije isključivo po tržišnim uvjetima, osim do godina dana radi poticanja uspješne komercijalizacije intelektualnog vlasništva.

Članak 162.

Ovim se člankom propisuje da ustanove mogu, u cilju komercijalizacije znanstvenih istraživanja te stručnog osposobljavanja istraživača ustrojiti ili osnovati organizacije ili svoje unutarnje organizacijske cjeline u kojima se obavlja neprofitna djelatnost.

Članak 163.

Ovim se člankom propisuje da su ustanove dužne objaviti na svojim mrežnim stranicama ili na drugi način dostupan javnosti sve informacije od važnosti za ustanovu.

Članak 164.

Ovim se člankom utvrđuje informacijski sustav visokog obrazovanja Republike Hrvatske. Propisuje se da visoka učilišta i Ministarstvo elektronički vode evidencije i baze podataka te obrađuju prikupljene osobne i druge podatke za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti te radi provođenja analiza i istraživanja rezultata koji se koriste u svrhu unapređenja kvalitete i relevantnosti visokog obrazovanja.

Članak 165.

Ovim se člankom utvrđuje informacijski sustav znanosti Republike Hrvatske. Propisuje se da Ministarstvo osigurava razvoj i održavanje te organizira uporabu jedinstvenog Informacijskog sustava znanosti Republike Hrvatske, u kojem se vode svi podaci važni za znanstvenu djelatnost.

Članak 166.

Ovim se člankom propisuje da su etička tijela u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, etički savjeti sveučilišta te etička povjerenstva sastavnica sveučilišta, veleučilišta, visokih škola i znanstvenih instituta.

Članak 167.

Ovim se člankom propisuje da su sveučilišta obvezna imenovati etički savjet, a fakulteti, umjetničke akademije, veleučilišta, visoke škole i znanstveni instituti obvezni su osnovati etička povjerenstva.

Članak 168.

Ovim se člankom propisuje da je Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju najviše savjetodavno stručno tijelo koje ima cilj promicati etička načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju te da ima sedam članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na temelju javnog natječaja. Propisuje se da ustanove mogu donijeti svoje etičke kodekse, koji moraju biti u skladu s Etičkim kodeksom Odbora.

Članak 169.

Ovim se člankom utvrđuju zadaće i rad Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

Članak 170.

Ovim se člankom propisuje da se mišljenja i preporuke Odbora objavljuju na mrežnim stranicama Odbora, osim u slučajevima kada objavljivanje informacija nije u skladu sa zakonom. Propisuje se da je Odbor dužan najmanje jednom godišnje podnijeti Vladi izvješće o radu.

Članak 171.

Ovim se člankom utvrđuje postupak provođenja etičkih postupaka.

Članak 172.

Ovim se člankom propisuje da Sindikat ima pravo organizirati štrajk radi zaštite i promicanja prava i interesa zaposlenika te organizirati štrajk solidarnosti s drugim sindikatima.

Članak 173.

Ovim se člankom propisuje da će čelnici ustanova koje po svojim odlukama o izboru ili napredovanju premaše ukupni financijski iznos koji imaju na raspolaganju biti financijski kažnjeni, a premašeni iznos će se oduzeti iz sredstava programskog ugovora za ustanovu za sljedeću godinu.

Članak 174.

Ovim se člankom propisuje da znanstvenici i nastavnici stegovno odgovaraju za povrede radnih obveza i obveza koje iz njih proizlaze i za grubo narušavanje ugleda matične ustanove.

Članak 175.

Ovim se člankom uređuju prekršaji pri izboru, napredovanju i reizboru. Propisuje se novčana kazna, kao i mogućnost zabrane obavljanja djelatnosti, za prekršaj za pravnu osobu i za odgovornu fizičku osobu u pravnoj osobi, koja, između ostalog: izabere osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava uvjete za izbor ili izbor obavi ne poštujući postupak izbora; omogući napredovanje ili reizbor kada nisu zadovoljeni uvjeti za napredovanje odnosno reizbor; onemogući reizbor ako su zadovoljeni uvjeti za reizbor; obavlja izbor, napredovanje ili reizbor bez posjedovanja rješenja o ovlaštenju za njihovo provođenje; ne otkaže ugovor o radu osobi kada ovaj Zakon predviđa otkazivanje ugovora o radu; obavlja djelatnost bez dopusnice ili na način koji nije predviđen dopusnicom; upiše studente na studij ili u višu godinu studija, a da za to nisu ispunjeni uvjeti; upiše broj osoba na studijske programe koji je veći od utvrđenih kapaciteta.

Članak 176.

Ovim se člankom propisuje da ako se utvrdi da je zaposlenik ustanovi pri prijavi za radno mjesto ili pri postupku reizbora ili napredovanja svjesno dao netočne podatke o sebi ili svojim postignućima, i ako su ti netočni podatci bili važni pri pozitivnoj odluci o izboru, napredovanju ili reizboru, onda je to temelj za otkaz ugovora o radu zaposleniku.

Članak 177.

Ovim se člankom propisuje da radni odnos ne može zasnovati osoba koja je pravomoćno osuđena na kaznu zatvora, ili protiv koje se vodi kazneni postupak, za neko od kaznenih djela počinjenih s namjerom protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti pravnog prometa i poslovanja, protiv pravosuđa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu.

Članak 178.

Ovim se člankom propisuje da upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata ustanova provodi Ministarstvo, i to na način koji ne narušava autonomiju sveučilišta i ne ometa redoviti rad ustanova. Propisuje se da na temelju rezultata nadzora Ministarstvo može obustaviti izvršenje nezakonitih odluka i radnji ustanova.

Članak 179.

Ovim se člankom utvrđuje nadzor nad izvršenjem preuzetih obveza. Propisuje se da Ministarstvo nadzire izvršenje obveza preuzetih programskim ugovorima, proračunima ustanova, namjensko trošenje sredstva, i izvršenje ugovora te ako utvrdi nepravilnosti može raskinuti ugovor i zatražiti povrat sredstava.

Članak 180.

Ovim se člankom utvrđuju organizacijske promjene za primjenu ovog Zakona. Propisuju se rokovi u kojima će ustanove uskladiti svoje statute, opće akte te sastav i rad svojih tijela s odredbama ovoga Zakona.

Članak 181.

Ovim se člankom propisuje da čelnici ustanova ostaju na dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani, a postupci započetih izbora čelnika dovršit će se prema odredbama propisa i općih akata prema kojima su započeti.

Članak 182.

Ovim se člankom propisuje da će se započeti natječajni postupci izbora na radna mjesta dovršiti prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 183.

Ovim se člankom propisuje da, osim ako Ministarstvo to uskrati, ustanove koje su imale rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora imaju takvo rješenje i dalje u skladu s ovim Zakonom.

Članak 184.

Ovim se člankom propisuje da se zadržavaju postojeći ugovori o radu.

Članak 185.

Ovim se člankom propisuju pojedini novi nazivi u zamjenu za nazive korištene u prijašnjem Zakonu.

Članak 186.

Ovim se člankom propisuje da će se reizbori provesti u skladu s ovim Zakonom i u predviđenom roku u skladu s propisima prema kojemu je posljednji izbor izvršen, ali ne ranije od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 187.

Ovim se člankom propisuje dinamika ustrojavanja novog Nacionalnog vijeća, dok će postojeće nastaviti s radom 12 mjeseci nakon dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 188.

Ovim se člankom propisuje da će se postojeći Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja primjenjivat za izbore i napredovanja do datuma kada Nacionalno vijeće donese opći akt koji utvrđuje minimalne uvjete u skladu s ovim Zakonom.

Članak 189.

Ovim se člankom propisuje tko i u kojim rokovima treba donijeti podzakonske akte predviđene ovim Zakonom.

Članak 190.

Ovim se člankom propisuju koji opći akti prestaju važiti stupanjem na snagu ovog Zakona.

Članak 191.

Ovim se člankom propisuje da ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama